

Številka: 35402-15/2014-42

Datum: 19. 8. 2015

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi drugega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15), šestega odstavka 36. člena Zakona umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr in 57/12) in drugega odstavka 61. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15) upoštevajoč drugi odstavek 39. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: rekonstrukcija prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, nosilcu nameravanega posega Plinovodi d. o. o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata glavni direktor Marjan Eberlinc in namestnica glavnega direktorja Sarah Jezernik, njega pa po pooblastilu podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, ki ga zastopa direktor Vladimir Durcik, naslednje

OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

I.

Nosilcu nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., CESTA LJUBLJANSKE BRIGADE 11, 1000 LJUBLJANA, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: rekonstrukcija prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, na zemljiščih s parc. št.:

- k. o. 2392 Ajdovščina: 1743/2, 1747/2, 1747/3, 1747/4, 1748, 1751/1, 1751/2, 1752/1, 1753, 1754, 1755/1, 1756/1, 1756/2, 1757/2, 1762/1, 1763/1, 1765/2, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771/2, 1771/3, 1878/1, 1904/8, 1904/16, 1904/19, 1904/20, 1907/5, 1907/6, 1907/7, 1908/6, 1908/7, 1914/2, 1914/3, 1920/4;

- k. o. 2386 Batuje: 979, 980, 982, 987, 988, 989, 990/2, 991, 993, 996, 999, 1002, 1007, 1008, 1009, 1014, 1018, 1020, 1021, 1022, 1023, 1025, 1027, 1028, 1030, 1032, 1034, 1037/1, 1037/2, 1038, 1041, 1044, 1056, 1057, 1072/1, 1073, 1075/3, 1075/4, 1075/5, 1075/6, 1076/1, 1076/3, 1076/4, 1081, 1082/3, 1082/4, 1084, 1088/2, 1090, 1092/1, 1092/2, 1095/1, 1097/1, 1097/2, 1098, 1101/2, 1102/2, 1104, 1117, 1120, 1124/2, 1125/1, 1128/1, 1129, 1130/1, 1132/1, 1132/2, 1134, 1137, 1138, 1140, 1141, 1149/86, 1149/89, 1150/53, 1150/57, 1150/59, 1150/60, 1150/61, 1150/62, 1150/63, 1150/67, 1150/68, 1150/69, 1150/70, 1150/73, 1150/153, 1150/155, 1153, 1257/1, 1257/2, 1258/1, 1259/2, 1262, 1263/2, 1263/3, 1263/4, 1264/1, 1291/2, 1292/2, 1293/2, 1294/2, 1296/1, 1298/1, 1298/2, 1299/5, 1432/2, 1433/5, 1433/6, 1450/3, 1454, 1455, 1456, 1457, 1459, 1466/1, 1466/2, 1468/4, 1468/5, 1468/6, 1468/7, 1527/1, 1527/30, 1527/31, 1527/33, 1527/35, 1527/37, 1527/39, 1527/40, 1527/51, 1527/52, 1527/59, 1527/62, 1527/77, 1527/78, 1527/79, 1527/80, 1527/94, 1527/96, 1527/116, 1527/117, 1527/127, 1527/128, 1527/130, 1527/152, 1527/153, 1527/158, 1527/161, 1527/165,

1528, 1530/5, 1530/6, 1530/8, 1538/2, 1538/4, 1539/10, 1539/16, 1540/1, 1540/2, 1544/2, 1544/3, 1545/1, 1546/1, 1552;

- k. o. 2379 Budanje: 2682/1, 2683, 2773/5, 2776, 2777;

- k. o. 2319 Bukovica: *193/2, 459/1, 464/3, 464/29, 505/1, 511/3, 511/14, 511/16, 511/17, 511/18, 511/19, 512/5, 516/9, 516/10, 516/11, 516/12, 518/14, 518/21, 518/25, 518/26, 615/4, 623/1, 634/1, 635, 648, 649, 660, 661, 662, 3469;

- k. o. 2384 Črniče: 860/177, 863/1, 864/1, 864/2, 865/1, 865/2, 866/1, 866/2, 866/3, 866/4, 866/5, 866/6, 883/1, 883/2, 884/1, 884/2, 886/1, 886/2, 886/3, 886/4, 886/5, 886/6, 886/7, 896/4, 896/5, 896/6, 896/7, 896/8, 896/9, 896/10, 896/11, 896/12, 896/13, 896/14, 898, 899, 901, 902, 903/3, 915, 938/1, 938/2, 939/1, 939/3, 939/4, 939/5, 940/1, 941, 946/2, 946/4, 946/5, 946/6, 946/7, 946/8, 946/11, 946/12, 946/13, 946/14, 946/15, 946/17, 946/66, 946/67, 946/68, 946/69, 946/70, 946/71, 946/72, 946/78, 946/79, 946/80, 946/81, 946/83, 946/140, 946/141, 946/152, 946/174, 946/183, 946/185, 946/188, 946/191, 946/192, 946/196, 946/197, 946/198, 946/204, 946/221, 946/225, 946/226, 946/247, 946/248, 946/249, 946/251, 946/252, 948, 949, 952/1, 952/2, 954/1, 955, 956, 957/2, 958/1, 959/1, 959/5, 959/6, 961, 1004/2, 1004/3, 1008/1, 1009, 2532/4, 2532/5, 2532/6, 2532/7, 2532/11, 2533, 2535/1, 2535/2, 2560/4, 2561/2, 2564/1, 2564/2, 2564/3;

- k. o. 2390 Dobravlje: 1933, 1935, 1936, 1937, 1939, 1940, 1941, 1942, 1944, 1945, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1984, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2053, 2054, 2067/1, 2067/2, 2073, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2168, 2172, 2173, 2186, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200/1, 2200/2, 2201, 2202, 2203, 2206, 2224, 2333, 2335;

- k. o. 2335 Dornberk: 7068, 7069, 7070, 7082/1, 7082/2, 7082/3, 7082/4, 7155, 7157, 7159, 7165, 7173/2, 7178, 7323/3, 8023, 8031/2, 8249, 8251, 8267, 8279, 8288, 8289, 8290, 8291, 8292, 8313, 8319, 8322, 8323, 8324, 8325;

- k. o. 2388 Kamnje: 2539, 2729, 2730/1, 2730/2, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2774, 2775, 2776/1, 2776/2, 2776/3, 2777, 2778/1, 2778/2, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2794, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802/1, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2813;

- k. o. 2325 Miren: 15/18, 15/22, 15/26, 15/27, 15/28, 31/3, 31/4, 32/6, 33/10, 33/11, 33/12, 33/13, 33/14, 34/1, 34/5, 34/7, 34/8, 37/4, 37/5, 37/6, 39/4, 39/5, 41, 44, 45, 46, 47, 48/1, 48/2, 49/1, 49/2, 50/2, 51, 52/1, 52/2, 52/3, 53/1, 53/2, 54, 55/1, 64/1, 64/2, 64/3, 64/4, 64/5, 65/1, 65/2, 66/2, 67/1, 67/2, 68/1, 69/1, 69/2, 70/1, 649/6, 649/11, 649/12, 650/5, 650/6, 650/20, 650/21, 650/24, 678/1, 678/2, 679/2, 679/3, 679/5, 679/6, 892/6;

- k. o. 2312: 2685/1, 2816/1, 5397/1, 5401/2;

- k. o. 2320 Prvačina: 755/4, 755/9, 755/10, 755/12, 755/14, 755/15, 755/18, 755/19, 755/20, 755/21, 755/28, 755/32, 755/34, 755/35, 755/40, 755/42, 755/44, 755/45, 755/46, 755/47, 755/50, 755/52, 756/2, 756/3, 756/5, 759/2, 760/1, 760/3, 780/2, 781/4, 782, 789/3, 801/1, 802/2, 806/1, 810, 831/2, 831/7, 831/10, 833, 839, 842/1, 939/1, 939/2, 940, 946/5, 946/6, 946/7, 946/8, 946/9, 946/10, 946/88, 946/89, 946/90, 946/91, 1530/3, 1530/4, 1533, 1534/1, 1544/2;

- k. o. 2387 Selo: 210, 211/5, 211/6, 211/7, 211/9, 211/11, 211/12, 211/13, 211/14, 211/15, 211/16, 211/17, 211/18, 211/21, 1255/21, 1255/22, 1255/23, 1255/24, 1255/25, 1255/26, 1255/27, 1255/29, 1255/30, 1255/31, 1255/32, 1255/33, 1255/34, 1255/35, 1255/36, 1255/37, 1255/38, 1255/39, 1255/40, 1255/43, 1255/44, 1255/45, 1255/46, 1255/47, 1255/48, 1255/49, 1255/56, 1255/58, 1255/59, 1255/60, 1255/61, 1329/3, 1340/1, 1346, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1434, 1435, 1436, 1448, 1449,

1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455/1, 1455/2, 1456, 1457, 1458/1, 1458/2, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528/1, 1528/2, 1537, 1539, 1540;

- k. o. 2313 Šempas: 2820/1, 2821/1, 2821/8, 2821/10, 2824/1, 2824/11, 2873/1, 2875/1, 2877, 2882, 5402, 5408/1, 5449/2, 5452/1, 5453/2;

- k. o. 2315 Šempeter: 421/4, 432/3, 433/1, 445/1, 445/2, 445/3, 446/1, 447/1, 447/2, 448, 450/1, 790/5, 835/5, 835/6, 835/7, 860/2, 865/1, 865/3, 867/1, 868/1, 869/1, 870/1, 871/1, 872/1, 872/4, 873, 874/1, 874/2, 874/4, 875, 876/1, 877, 878, 879/1, 880/1, 880/2, 881/1, 881/2, 882/2, 883/1, 884/1, 887, 888/1, 888/4, 889/1, 889/2, 890/1, 890/2, 890/4, 892, 897, 903, 904/1, 904/4, 904/5, 904/6, 904/7, 907, 908, 909/1, 911/1, 911/2, 912, 913, 920/1, 920/3, 920/4, 920/5, 921/1, 921/2, 921/4, 928/6, 928/7, 932/1, 934/1, 934/2, 934/3, 935/1, 935/3, 935/5, 935/6, 935/9, 938/1, 939, 940, 943, 961, 962/1, 963, 964/1, 964/3, 965/1, 965/2, 966, 967/1, 967/3, 969/1, 969/2, 978, 984, 985, 986/1, 986/4, 995/1, 996, 1026, 1028/1, 1036/3, 1042, 1043, 1044, 1046/1, 1047, 1048, 1050, 1051/1, 1051/10, 1312/2, 1316/2, 1316/3, 1316/5, 1316/6, 1316/7, 1316/8, 1318/1, 1318/3, 1318/5, 1318/6, 1318/7, 1318/8, 1319/1, 1326/1, 1326/3, 1326/4, 1328, 1329/1, 1332/1, 1334, 1335, 1336/1, 1337/1, 1338/1, 1338/4, 1339, 1342, 1343, 1344, 1345, 1379, 1386, 1387, 1388/1, 1389, 1390/1, 1391/1, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1413, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737/1, 1737/2, 1737/3, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1758, 1759, 1776/1, 1786, 1787/1, 1788, 1789/1, 1789/2, 1790/1, 1790/2, 1790/4, 1798/1, 1799, 1837/1, 1837/2, 1837/3, 1837/4, 1838/1, 1838/2, 1838/3, 1838/4, 1838/5, 1838/6, 1838/7, 1838/8, 1838/9, 1838/10, 1839/1, 1839/2, 1839/3, 1839/4, 1839/5, 1839/6, 1840/1, 1840/2, 1844/1, 1844/2, 1844/3, 1844/4, 1844/5, 1857/2, 1857/3, 1857/6, 1858/3, 1858/4, 1858/5, 1859/3, 1859/4, 1859/7, 1859/8, 1860/3, 1860/4, 1860/6, 1860/7, 1860/8, 1861/4, 1861/5, 1861/7, 1861/8, 1862/3, 1862/4, 1862/6, 1862/7, 1864/2, 1864/3, 1864/10, 1867/1, 1867/3, 1867/4, 1868/2, 1868/3, 1868/4, 1869/1, 1869/2, 1869/4, 1870/1, 1870/2, 1871/2, 1871/6, 1871/7, 1871/8, 1871/9, 1872/2, 1873/1, 1873/2, 1873/3, 1874/1, 1874/2, 1874/3, 1875/1, 1875/2, 1875/3, 1875/4, 1875/5, 1878/1, 1878/2, 1878/3, 1878/4, 1880/1, 1880/3, 1882/3, 1882/4, 1883/3, 1883/4, 1884/3, 1885/1, 2160/1, 2160/2, 2160/3, 2161/1, 2161/2, 2161/3, 2162/1, 2162/2, 2163/1, 2163/2, 2163/3, 2164/1, 2164/2, 2164/3, 2165/1, 2165/2, 2165/3, 2166/1, 2166/3, 2167/1, 2167/2, 2167/3, 2167/5, 2168, 2580, 2605, 2606, 2607, 2608, 2612, 2613, 2615, 2626/1, 2626/2, 2626/4, 2636, 2637/1, 3390/1, 3391/2, 3391/3, 3391/4, 3391/5, 3391/6, 3391/7, 3391/8, 3391/9, 3391/10, 3391/17, 3391/20, 3393/1, 3395/1, 3436/4, 3446/4, 3446/5, 3447/3, 3448, 3449/1, 3450/1, 3451/1, 3459/3, 3462/3, 3464/1, 3464/3, 3464/6, 3464/7, 3464/8, 3464/11, 3464/12, 3464/13, 3464/14, 3464/15, 3464/16, 3464/17, 3464/18, 3464/19, 3464/21, 3464/22, 3464/23, 3471;

- k. o. 2380 Šturje: 2025/1, 2025/2, 2029, 2030, 2031, 2046, 2047, 2050, 2052, 2063, 2064, 2070, 2071, 2073/1, 2079;

- k. o. 2393 Ustje: 1150, 1153/1, 1153/2, 1153/3, 1153/4, 1159, 1160, 1162, 1170, 1172/1, 1172/2, 1173, 1174, 1190/1, 1190/2, 1194, 1195, 1197, 1201/1, 1201/2, 1203/1, 1203/2, 1204, 1208/2, 1428/4, 1428/5, 1437/3, 1478, 1481, 1482/1, 1483/1, 1484, 1527, 1528, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1539, 1563, 1568, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578/1, 1578/2, 1579/1, 1579/2, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1591, 1592, 1595, 1596/1, 1596/2, 1597, 1602, 1603, 1604/1, 1604/2, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1740/1, 1740/2, 1741, 1743, 1744/1, 1744/3, 1744/4, 1744/5, 1745, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1763, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792/1, 1794, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813/1, 1814, 1816, 1819, 1821, 1825, 1837, 1839, 1840, 1841;

- k. o. 2394 Velike Žablje: 1899;

- k. o. 2391 Vipavski Križ: 228, 229, 230, 234, 235/1, 236, 237, 238, 240, 241, 242, 245, 246, 414, 417, 418, 419, 2349/2, 2349/3, 2350/1, 2351, 2354, 2355/1, 2355/2, 2356/2, 2366/4,

2368/1, 2368/2, 2368/3, 2375, 2376, 2378, 2398/1, 2428/3, 2430/2, 2437, 2438/2, 2438/3, 2442, 2443, 2444, 2448/2, 2450, 2451, 2453, 2743, 2745/2, 2750, 2753/1, 2754/1, 2755/1, 2760, 2761/1, 2761/4, 2762/1, 2767/1, 2806, 2811/3, 2950, 2952/1, 2952/2, 2953, 2955, 2956/1, 2956/2, 2957, 2958, 2959, 2961, 2963, 2964, 2965/2, 2965/3, 3022, 3574, 3575, 3576, 3577, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3586, 3587, 3589, 3590, 3594, 3595, 3596, 3597, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3610, 3611, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649/1, 3649/2, 3649/3, 3649/4, 3649/5, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666/1, 3666/2, 3667;

- k. o. 2314 Vogrsko: 145, 149/7, 150/4, 150/5, 150/6, 150/7, 150/8, 150/9, 150/11, 150/12, 150/13, 150/16, 151/2, 151/3, 152/1, 152/3, 153/6, 153/10, 153/11, 153/15, 153/23, 153/24, 153/25, 153/26, 153/27, 153/29, 153/40, 153/41, 153/42, 153/44, 286/22, 286/23, 286/24, 290/1, 290/2, 290/3, 290/6, 291/1, 293/18, 293/34, 792/2, 792/4, 792/5, 792/6, 792/7, 792/8, 792/9, 792/12, 792/13, 792/14, 794/2, 794/3, 794/4, 794/5, 794/6, 795/1, 795/2, 795/3, 795/4, 795/5, 795/8, 816/2, 819/2, 819/3, 819/6, 823/7, 828, 829/2, 829/3, 829/4, 829/5, 842/1, 842/3, 842/4, 843/1, 843/2, 843/3, 848/1, 849/1, 849/2, 849/3, 852/1, 854/2, 859/1, 859/2, 859/3, 859/4, 859/5, 860/1, 860/4, 860/6, 860/13, 860/14, 860/16, 861/3, 861/4, 861/5, 862/1, 862/4, 864, 999/1, 999/2, 1007/1, 1008/1, 1088, 1089/1, 1091/1, 1092, 1093, 1094, 1095/2, 1095/4, 1095/5, 1095/7, 1097/1, 1114/1, 1114/7, 1119/4, 1129/2, 1129/5, 1129/13, 1129/15, 1129/19, 1139/38, 1142/1, 1142/2, 1142/3, 1142/5, 1142/9, 1142/10, 1142/14, 1144/1, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428/1, 1428/2, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1446;

- k. o. 2316 Vrtojba: 95/1, 97/2, 105/8, 106/1, 107/3, 135/4, 136/1, 136/2, 137/1, 137/2, 137/3, 137/4, 138/1, 138/2, 139/1, 139/2, 140/1, 140/2, 141/1, 141/2, 143, 144/1, 144/2, 145, 146, 147, 148, 149/1, 149/2, 150, 151, 152/1, 153/1, 153/2, 154/1, 155/2, 156/2, 157/3, 158/3, 164/2, 166/2, 167/2, 167/8, 168/3, 168/4, 168/6, 169, 181/2, 185, 201, 202, 897/6, 898, 899/1, 908, 911/1, 911/2, 912/2, 914/2, 915, 916/1, 922/3, 923/1, 923/2, 924/1, 924/2, 925/1, 925/2, 926/1, 926/2, 927/1, 928, 929/5, 929/6, 932/3, 932/4, 935/1, 936/1, 937/1, 938/1, 939/1, 941/1, 942/1, 943/1, 945/1, 946/1, 948/1, 968, 969, 970, 972/2, 974/1, 975/1, 976/1, 977/1, 978/1, 979, 980, 1144/1, 1144/2, 1145, 1146, 1147, 1148/1, 1149/1, 1150/1, 1151/1, 1152/1, 1154/3, 1154/4, 1155/1, 1189/1, 1193, 1194, 1196/1, 1198/1, 1199/1, 1200/1, 1201/1, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1208, 1209, 1210, 1233, 1235/1, 1235/2, 1235/3, 1235/4, 1236, 1237, 1238/1, 1238/2, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302/1, 1302/2, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313/1, 1313/2, 1314, 1315, 1316, 1406, 1407, 1408, 1409/1, 1409/2, 1409/3, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1416/1, 1416/2, 1417, 1418, 1419, 1420/1, 1420/2, 1421, 1436, 1437, 1438/1, 1455, 1456, 1457, 1458/2, 1458/3, 1458/4, 1459/3, 1459/4, 1459/5, 1460/1, 1460/2, 1460/3, 1460/4, 1461/1, 1461/2, 1461/3, 1461/4, 1462/1, 1462/2, 1463, 1464, 1465/1, 1465/2, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1476/2, 1477/2, 1478/2, 1479/2, 1480/2, 1481/2, 1482/2, 1483/2, 1484/2, 1485/2, 1485/3, 1485/4, 1487/1, 1487/3, 1503/1, 1503/3, 2347/1, 2347/2, 2348/1, 2349/1, 2351/1, 2351/2, 2352/1, 2353, 3569/4, 3570/2, 3571/1, 3582/6, 3583/1, 3585/2, 3586/1, 3586/8, 3587/5, 3589/2, 3589/8, 3589/10, 3602/1.

II. Okoljevarstveno soglasje se izdaja pod naslednjimi pogoji:

1. Pogoji za varstvo kmetijskih površin:

1.1. Pogoji v času gradnje

- morebitni plazovi se morajo nemudoma sanirati;
- gradbene posege s težkimi stroji se na kmetijskih površinah lahko izvajajo samo v suhem vremenu;

2. Pogoji za varstvo površinskih voda:

2.1. Pogoji v času gradnje

Posegi ob in na vodotokih:

- pri izvajanju regulacije vodotokov se mora načrtovati njihovo sonaravno urejanje;
- na vodotokih so regulacije prepovedane izven delovnega pasu plinovoda;
- pri zemeljskih delih v strugah vodotokov ne sme priti do nastanka začasnih ali trajnih mrtvic;
- pri zemeljskih delih ni dovoljeno zasipavati izvirov, sprožati erozijskih procesov, rušiti ravnotežja na labilnih tleh ali preprečiti odtoka visokih voda ali hudournikov;
- med gradnjo se mora zagotoviti, da v vodotokih ne nastajajo razmere neprekinjene kalnosti;
- med gradnjo je treba preprečiti izlivanje tekočin, ki bi spremenile kemizem vode v vodotokih;
- postavljanje ovir in odlaganje izkopanega materiala v pretočne profile vodotokov in na poplavna območja ni dovoljeno;
- pri prečenju strug vodotokov je treba urediti in učvrstiti rečne bregove;

Poplavna območja in erozijska območja ob vodotokih:

- na območju prečkanj vodotokov se del v času napovedanih obsežnih padavin ne sme izvajati;
- na območju prečkanj vodotokov je treba izvesti ukrepe za zmanjšanje erozijske nevarnosti v strugi (talni pragovi na območju prečkanja) in za zaščito pred mehanskimi poškodbami (čiščenje strug, odkop prodnega materiala);
- po izvedbi del je treba na poplavnih površinah, ki bodo ob izgradnji plinovoda poškodovane nemudoma zagotoviti vzpostavitev prvotnega stanja;

3. Pogoji za varstvo podzemnih voda:

3.1. Pogoji v času gradnje

- izvajalci, nadzorno osebje, delavci in vsi, ki prihajajo in se zadržujejo na območju gradbišča, morajo biti seznanjeni z ukrepi varstva podzemne vode;
- zatravitev se mora izvesti brez uporabe gnojil in fitofarmaceutvskih sredstev;
- v kolikor je potrebno črpanje iz posameznega vodnjaka s podeljeno vodno pravico v času zemeljskih del ustaviti, je treba priskrbeti nadomestno oskrbo z vodo;

4. Pogoji s področja ohranjanja narave

4.1. Pogoji v času gradnje

Splošni pogoji:

- pred prihodom na gradbišče je treba izvesti predhodno čiščenje vseh strojev (ostanki zemlje ali peska na kolesih, gosenicah, žicah ipd.);
- material, ki bi lahko bil potencialno onesnažen s semeni ali ostanki tujerodnih vrst na gradbišču, je potrebno odstraniti;
- zasipavanje se mora izvesti izključno z izkopanim materialom, dovažanje materiala od drugod (razen peska za posteljico in obsip) ni dopustno;
- po končanih delih je treba na površinah delovnega pasu vzpostaviti prvotno stanje;
- rob preseka mora biti valovit in višinsko razčlenjen;

Pogoji za varstvo ptic:

- treba je obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: mejice, posamezna drevesa in grme oz. jih po izgradnji ponovno vzpostaviti, odstranjene mejice in posamezna drevesa oz. grmovnice v odprti krajini pa ustrezno nadomestiti;
- v primeru, da se med gradnjo izkaže, da so potrebne dodatne lokacije začasnih deponij izven delovnega pasu, se jih ne sme vzpostaviti v varstvenih območjih

narave, sama lokacija ne sme biti na površinah z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi (naravovarstvena vrednost 4 in 5);

- sečnja vegetacije v delovnem pasu plinovoda se mora izvesti izven gnezditvene sezone ptic (sečnja v času od avgusta do marca);
- pogoj za varstvo habitata vodomca (*Alcedo atthis*) in povodnega kosa (*Cinclus cinclus*): v obrežno vegetacijo in naravne brežine vodotokov, zlasti Vipave in Lijaka, je treba posegati zgolj v obsegu, potrebnem za izvedbo del;

Pogoj za ohranjanje jam in jamskih habitatov:

- jamske vhode je potrebno označiti, vanje pa je prepovedano posegati;

Pogoji za prečkanje vodotokov:

- ob prečkanjih vodotokov je potrebno delovni pas skrčiti na minimalno širino, dela pa načrtovati in izvesti tako, da se ohranja povezanost oz. celovitost vodnega prostora in s tem možnost prehajanja in razvrščanja ribjih vrst;
- regulacije vodotokov zaradi izgradnje plinovoda niso dopustne;
- pri posegih v vodotoke in v njihovo neposredno bližino se mora ohranjati lesnata obrežna vegetacija;
- po gradnji se mora delovni pas ponovno zasaditi z avtohtono lesnato in grmovno vegetacijo značilno za območje oz. z vrstami, katerih koreninski sistem ne bo povzročal negativnih vplivov za plinovod;
- talni pragovi se morajo izvesti na način, da ne pride do spremembe v hitrosti vode;
- kjer so nujne utrditve brežin vodotoka s kamni, se jih mora izvesti brez betoniranja vmesnih špranj;
- na mestih prekopa je treba 24 ur pred začetkom gradnje izvesti intervencijski odlov rib in rakov ter jih prenesti v primerne vodotoke;
- območje izlova mora biti na delovnem pasu plinovoda in vsaj še 100 m dolvodno od območja nameravanega posega;

Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev:

- gradbiščne provizorije in območja za skladiščenje ali odpadke je treba umeščati v takšni oddaljenosti od vodotokov, ki ne predstavlja nevarnosti za njihovo onesnaženje;
- Pritoki reke Vipave v POO, pPOO Dolina Vipave (Hubelj, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček in njegov desni pritok, Vrtojba):
  - pri prečkanju plinovoda v prekopu je treba nad plinovodom omogočiti trajno zarast z lesno grmovno obrežno vegetacijo in dela izvesti na način, da ni potrebna stabilizacija brežin;
  - po izgradnji je treba obrežje potokov ponovno obojestransko zasaditi z avtohtonim rastjem na območju delovnega pasu plinovoda;
- Vipava:
  - posegi v strugo reke Vipave, brežino in obstoječo obrečno lesno vegetacijo zaradi gradnje plinovoda ali gradnje dovoznih cest niso dovoljeni;
  - izvedba del ni dovoljena od začetka novembra do začetka julija;
- Hubelj:
  - morebitni talni prag mora biti načrtovan tako, da ga lahko prekrije prodni sediment;
  - izvedba del ni dovoljena od začetka novembra do začetka julija;
  - gradnja ne sme potekati istočasno z drugo gradnjo na reki Vipavi gorvodno od izliva Hublja;
- Jovšček, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček in njegov desnega pritoka, Vrtojba:

- morebitni talni prag mora biti načrtovan tako, da ga lahko prekrije prodni sediment;
- izvedba del je dovoljena od septembra do konca februarja;
- Vrnivec:
  - prečkanje vodotoka se mora izvesti s podvrtanjem;
  - izvedba del ni dovoljena od začetka novembra do julija;

Pogoji za varstvo metulja strašničini mravljiščar (*Phenagris teleius*):

- v POO, pPOO Dolina Vipave (na odsekih od km 6+175-6+292, km 7+297-7+425, km 7+557-7+734, km 9+040-9+233, km 9+409-9+447) se morajo dela izvesti v zimskem času (1. november - 15. februar);
- na odsekih km 6+175-6+292, km 7+297-7+425 in km 9+040-9+233, km 9+409-9+447 je:
  - potrebna zožitev delovnega pasu na minimalno tehnološko še dopustno širino;
  - treba dela načrtovati časovno tako, da bo trajala motnja v habitatu čim krajši čas;
  - treba v vegetacijski sezoni pred načrtovanim polaganjem plinovoda neposredno v habitatih mravljiščarja na območju nabrati mešanico travnih semen in semen zdravilne strašnice za dosetev po zaključeni položitvi plinovoda;
- na odsekih od km 6+175-6+292 in km 7+297-7+425 se mora:
  - ob pričetku del na celotni širini delovnega pasu v habitatih metuljev (širina potrebnega izkopa in transportnih poti) odstraniti travna ruša s pripadajočo prstjo in začasno deponirati v enem sloju, (tako, da je ruša na zgornji, zračni strani), izkopana zemljina za položitev cevi plinovoda deponirati ločeno na vnaprej opredeljeno deponijo izven habitata mravljiščarja, po položitvi plinovoda le-tega zasuti z deponirano zemljino iz tega odseka, jo prekriti z deponirano travno rušo s pripadajočo prstjo, prav tako iz tega odseka in po celotni delovni površini dosejati mešanico travnih semen z zdravilno strašnico;

Pogoji za varstvo saproksilnih vrst hroščev:

- sečnja vegetacije v delovnem pasu plinovoda se mora izvesti od začetka septembra do konca februarja, t.j. izven obdobja razmnoževanja;
- posekani les je treba z območja takoj po poseku odstraniti;

Pogoji za ohranjanje habitatov netopirjev:

- izguba drevesnih zatočišč netopirjev se mora nadomestiti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic;
- špranjaste (ploščate) netopirnice se lahko namestijo tudi na zgradbe plinovodnih objektov;
- skupno se mora namestiti 38 duplastih in 31 špranjastih netopirnic;

Pogoji za varstvo laške žabe (*Rana latastei*):

- na odsekih od km 5+000-6+000, od km 9+000-10+540, od km 11+445-12+180, od km 13+000-13+530 in od km 21+570-23+910 se mora gradnja izvesti v obdobju med 1. novembrom in 1. februarjem;
- začasna prestavitev struge desnega pritoka Lemovščka z naslednjimi fiksnimi vtočnimi in iztičnimi točkami oz. stacionažami:

Oznaka/ime odseka vodotoka	Stacionaža plinovoda	
	Iztok	Vtok
Lamovo 1	22+597	22+647
Lamovo 2	22+902	22+946
Lamovo 3	22+973	23+163

- med vtokom in iztokom se mora začasna struga vzpostaviti tako, da bo njena dolžina najmanj 10% daljša od obstoječe, širina in globina nove struge pa mora biti približno enaka obstoječi;
  - začasna struga mora biti v funkciji še 5 let po izgradnji plinovoda;
  - na obravnavanem odseku se gozdna poseka lahko izvede največ do razdalje 11 m levo od predvidenega plinovoda, gledano v smeri toka plina;
  - struga mora biti v celoti v zemeljski izvedbi, brez vidnih utrditev;
  - mestoma se mora v strugi urediti več poglobitev, ki bodo omogočile nastanek tolmunov;
  - ponovna vzpostavitev obstoječe struge:
    - po končani gradnji se mora ponovno vzpostaviti obstoječa struga pritoka;
    - dno struge potoka je treba zavarovati s poravnanimi kamni ustrezne debeline na filtrni podlagi in zavarovati brežine;
    - zasaditev brežin mora biti opredeljena v projektu krajinske ureditve;
- Pogoj za varstvo močvirske sklednice (*Emys orbicularis*):
- na območju varstva močvirske sklednice v bližini vodotokov se lahko dela izvajajo med 1. novembrom in 28. februarjem;

4.2. Pogoji v času obratovanja

- košnja in sekanje, ki bosta potrebna za vzdrževanje odprtih površin vzdolž plinovoda, se morata izvajati izven gnezditvene sezone ptic, v obdobju med 1. avgustom in 15. aprilom;
- vzdrževalna dela na trasi se morajo opravljati izven vegetacijske sezone;
- površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je treba v naslednjih letih negovati na način, da bujna zeliščna vegetacija ne uduši posajene sadike;
- kjer je čiščenje brežin vodotokov nujno potrebno, se mora obvodna vegetacija sekati in ne ruvati, in to izmenično enobrežno oz. po krajših odsekih;
- sečnja lesne vegetacije ob vzdrževalnih delih na plinovodu se ne sme izvajati v obdobju razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev, to je med 1. aprilom in 31. avgustom;
- območja merilno regulacijske postaje se ne sme osvetljevati v nočnem in večernem času oziroma se lahko osvetljuje le v primeru nočnega obiska vzdrževalca;

Pogoji za preprečevanje naselitve in razvoja invazivnih rastlin:

- predele na območju plinovoda, ki se bodo po izvedenih zemeljskih delih zarasli z invazivnimi rastlinami, je treba pravočasno in redno kositi;
- košnja se mora izvajati 2-krat letno (prva polovica junija in prva polovica avgusta, po potrebi pa tudi večkrat), predvsem na območju gozdnih posek in ob vodotokih;
- v primeru, da se v okviru izvajanja monitoringa habitatnih tipov in metuljev v fazi obratovanja ugotovi, da se trasa zarašča z invazivnimi rastlinami in predlaga ukrepe za eradikcijo, je treba te ukrepe izvajati v fazi vzdrževanja območja plinovoda;

5. Pogoji za varstvo gozdov

5.1. Pogoji v času gradnje

- posegi v gozd zunaj območja gradnje plinovoda niso dovoljeni;
- drevesa se mora posekati in odstraniti tako, da se preprečijo poškodbe drevja v okolici in poškodbe gozdnega roba ter da je mogoč prehod preko gradbišča na gozdne površine;
- začasno odlaganje presežkov zemeljskega izkopa in gradbenega materiala ni dovoljeno na gozdnih površinah oziroma na gozdnem robu;
- prepovedano je vsako nepotrebno zasipavanje in odstranjevanje podrasti;

- delo s težko gradbeno mehanizacijo je treba izvajati v suhem vremenu;
- v koridorju plinovoda se mora omogočiti rast zeliščne podrasti in grmovnic s plitvim koreninskim sistemom;
- projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja mora vsebovati zasaditveni načrt, ki vključuje ureditev vzdolžnega in prečnega profila gozdnih preseka;

5.2. Pogoji v času obratovanja

- krčenje grmovne in drevesne zarasti na trasi plinovoda je treba opravljati izven vegetacijske sezone;
- vzdrževalna dela v pasu poseke je treba izvajati v suhem vremenu;
- pri vzdrževalnih delih je treba sproti sanirati poškodbe na gozdnih poteh oziroma gozdne poti vzdrževati v prvotnem stanju;

6. Pogoji za varstvo kulturne dediščine

6.1. Pogoji v času gradnje

- znotraj območij registrirane arheološke dediščine je treba v obsegu delovnega pasu in v območju dostopnih poti izvesti dodatne predhodne raziskave za določitev vsebine in strukture arheološkega najdišča;
- vidni, nadzemni deli plinovoda se ne smejo locirati na območjih varovanih enot kulturne dediščine;
- na območjih, kjer trasa plinovoda prečka arheološka najdišča, naselbinsko dediščino in zgodovinsko krajino in bi imele vibracije, ki nastajajo ob gradnji negativen vpliv na dediščino, se mora uporabiti tehnologija gradnje, ki povzroča najmanj vibracij;
- dela na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba izvajati na način, da ne bo prihajalo do poškodb vegetacije in reliefa;
- na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba ohranjati rodovitnost tal;
- na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba po končani gradnji poseke ustrezno krajinsko urediti;
- suhozide, ki jih prečka trasa plinovoda, je treba med gradnjo razstaviti in material ustrezno shraniti;
- odvečni material, ki bo ostal po končani gradnji, je treba odložiti izven območij kulturne dediščine;

7. Pogoji za varstvo krajine

7.1. Pogoji v času gradnje

- dela je potrebno izvajati v sušnem obdobju in po možnosti izven vegetacijske dobe;
- treba je ohranjati vse prvine naravne krajine, naravne struge vodotokov, avtohtone neformalne vegetacijske sestoje - osamela drevesa, manjše drevesne in/ali grmovne gruče - in ne spreminjati geoloških in mikroreliefnih pojavov; treba je ohranjati obstoječe krajinske elemente, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živice, posamezna drevesa in grme;
- gabariti in fasade nadzemnih objektov ter pripadajoče ureditve morajo poleg tehnološkega značaja objektov upoštevati lokalne krajinske in arhitektonske značilnosti;
- oblikovanje fasad objektov mora biti kakovostno, z uporabo ustreznih materialov;
- sečnja v koridorju delovnega pasu plinovoda se mora izvesti selektivno tako, da se ohrani vitalna srednje velika in velika drevesa. Ta drevesa je treba med gradnjo zaščititi pred poškodbami;
- rob preseka mora biti valovit ter višinsko in horizontalno razčlenjen;

- odgrnjeno zemljo: živico in mrtvico je treba odlagati ločeno in jo vračati v enakem vrstnem redu;
- odgrnjene zemlje ni dovoljeno stiskati, da se ohrani njena plodnost;
- nasipi zemlje ne smejo biti višji od 1,5 m;
- po končani gradnji je treba odstraniti ves odvečen material z gradbišč in sanirati poškodbe na drevju;
- po končani gradnji je treba vse travniške površine, ki so bile poškodovane med gradnjo, ponovno zatraviti;
- na območju delovnega pasu na gozdnih površinah je treba izven varnostnega pasu 5 m od osi plinovoda levo in desno do roba delovnega pasu predvideti pogozditev vseh v času gradnje poškodovanih gozdnih površin;
- pas od 2,5 m do 5 m levo in desno od osi plinovoda je treba prepustiti plodnosnim rastlinskim vrstam z namenom izboljšanja prehrabnih pogojev prostoživečih živali;
- nove gozdne robove je treba zasaditi z uporabo avtohtonih grmovnic in nižjih drevesnih vrst s široko ekološko amplitudo in veliko obnovitveno sposobnostjo;
- sajenje vegetacije v gozdu in v odprti krajini je treba izvajati v obdobju njenega mirovanja;
- sadike v kontejnerjih se sme saditi skozi vse leto, razen v obdobju, ko je zemlja zamrznjena, in v času suše;
- pri prečkanju živic, ki predstavljajo pretežno linijski element, se je treba poseganju vanje izogniti oz. jih posekati le v širini, ki ni bistveno večja od širine varnostnega pasu, kjer bodo trajno odstranjene tudi med obratovanjem plinovoda;
- za celotno plinovodno traso in nadzemne objekte plinovoda mora biti v okviru projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja izdelan načrt krajinske arhitekture;

7.2. Pogoji v času obratovanja

- kovinski deli nadzemnih objektov (fasade, cevovodne instalacije, izpuhi, ograje) se ne smejo bleščati;
- širina preseke skozi višjo vegetacijo in gozd, ki se vzdržuje v zatravljeni obliki s košnjo, ne sme presegati 10 m (2 x 5 m), merjeno od debla do debla;
- na območju prečkanja obvodne vegetacije, živic in na gozdnih površinah s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami je treba vzdrževati širino preseke 5 m, merjeno od roba do roba grmovnice;
- v pasu od 2,5 m do 5 m od osi plinovoda je treba selektivno odstranjevati drevesne sadike, ki segajo nad višino grmovnic;
- trasa plinovoda mora biti na območju vseh presek vsaj enkrat letno pregledana;
- invazivne rastline je treba redno odstranjevati;
- na območju zasaditev v okviru sanacije delovnega pasu, je treba po preteku dveh let izvesti pregled sadik in sadike, ki so se posušile, nadomestiti z istovrstnimi, enake velikosti;
- zelenice in pasovi višje ter nižje vegetacije ob nadzemnih objektih plinovoda morajo biti ustrezno vzdrževani;
- poškodovano drevnino je potrebno strokovno obrezati, morebitno propadlo drevnino je potrebno nadomestiti;

8. Pogoji za varstvo pred čezmernim hrupom

8.1. Pogoji v času gradnje

- mehanizacijo je treba izklapljati v času, ko ni v uporabi;
- treba je upoštevati časovne omejitve gradnje in transportov v vplivnem območju objektov z varovanimi prostori na dnevni čas ob delavnikih (med 6. in 18. uro);

- pri gradnji plinovoda v bližini stanovanjskih objektov je treba dela časovno optimizirati in nemudoma vzpostaviti prvotno stanje;
- na območju sanovanjskega objekta Male Žablje 98 je treba v času gradnje predvideti protihrupno zaščito;

9. Pogoji za varstvo pred vibracijami

9.1. Pogoji v času gradnje

- pred začetkom gradnje je treba izdelati kataster obstoječih poškodb na objektih, ki so od vira vibracij oziroma delovnega pasu oddaljeni manj kot 15 m;
- po zaključeni gradnji se mora izdelati ponovni kataster poškodb in izvesti primerjava glede na stanje pred gradnjo;
- za zmanjšanje vibracij zaradi prevoza gradbenega materiala po dovoznih poteh s kamioni je treba redno nadzirati dovozne poti v bližini grajenih objektov (sanacija udarnih jam);

10. Pogoji za ravnanje z odpadki

10.1. Pogoji v času obratovanja

- zeleni odrez je treba ločeno odvažati v organizirane zbirne centre;

11. Splošni ukrepi

11.1. Pogoji v času opustitve nameravanega posega in po njej

- po opustitvi nameravanega posega je treba na območju posek ponovno vzpostaviti obstoječo rabo (zasaditev poseke plinovoda v gozdu in ob vodotokih);

III. Z izdajo tega okoljevarstvenega soglasja se šteje, da je nosilcu posega izdano tudi naravovarstveno soglasje.

IV. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov.

V. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 12. 5. 2014 prejela vlogo nosilca nameravanega posega Plinovodi d. o. o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata glavni direktor Marjan Eberlinc in namestnica glavnega direktorja Sarah Jezernik (v nadaljevanju: nosilec nameravanega posega), njega pa po pooblastilu podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, ki ga zastopa direktor Vladimir Durcik, za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: rekonstrukcija prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, v skladu s 57. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 112/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15; v nadaljevanju: ZVO-1).

Vlogi je nosilec nameravanega posega priložil:

- Poročilo o vplivih na okolje za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 v mesecu maju 2014 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica (tiskana in elektronska oblika);
- Dodatek k poročilu o vplivih na okolje: Presoja sprejemljivosti vplivov rekonstrukcije prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32, R34 na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja, ki ga je dne 8. 5. 2014 izdelal Center za kartografijo favne in flore, Antoličičeva 1, 2204 Miklavž na Dravskem polju (tiskana in elektronska oblika);
- Idejni projekt, Rekonstrukcija obstoječih prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. projekta 10983 v mesecu aprilu 2014 izdelalo podjetje PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, z naslednjo vsebino:
  - 0 Vodilna mapa, projekt št. 10983, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - 1 Načrt arhitekture, projekt št. 10983, načrt št. 10983_12, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - 2 Načrt krajinske arhitekture, projekt št. 10983, načrt št. 10983_2, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - 3/1 Načrt gradbenih konstrukcij in drugi gradbeni načrti, projekt št. 10983, načrt št. 10983_31, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - 3/2 Načrt gradbenih konstrukcij in drugi gradbeni načrti, projekt št. 10983, načrt št. 10983_32, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - 4/1 Načrt električnih inštalacij in električne opreme, Rekonstrukcija obstoječih prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34 – Cevovodi, projekt št. 10983, načrt št.: 873/14, mapa št. 4/1, april 2014, ELSING – INŽENIRING, d.o.o., Jazbečeva pot 20, 1231 Črnuče;
  - 4/2 Načrt električnih inštalacij in električne opreme, Rekonstrukcija obstoječih prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34 – MMRP Miren, projekt št. 10983, načrt št.: 873/14, mapa št. 4/2, april 2014, ELSING – INŽENIRING, d.o.o., Jazbečeva pot 20, 1231 Črnuče;
  - 5/1 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme - Cevovod, projekt št. 10983, načrt št. 10983_51, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - 5/2 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme – MMRP Miren, projekt št. 10983, načrt št. 10983_52, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
  - Geodetski načrt, načrt št. 10983_E1, april 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica,
- Idejni projekt, Prenosni plinovod M3/1 Kalce - Ajdovščina, Geološko – geotehnični elaborat, ki ga je pod št. projekta 10634, elaborat št. 9568a v mesecu septembru 2013 izdelalo podjetje GEOINŽENIRING d.o.o., Dimičeva 14, 1000 Ljubljana;
- Študijo, Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter, ki jo je po št. projekta F16/3-FR/13, elaborat št. IV-33/13, zvezek št. 3.2.1, v mesecu juniju 2013 izdelalo podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana;
- Študijo, Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter, ki jo je po št. projekta F16/3-FR/13, elaborat št. IV-33/13, zvezek št.

3.2.2, v mesecu juniju 2013 izdelalo podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana;

- Študijo, Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter, ki jo je po št. projekta F16/3-FR/13, elaborat št. IV-33/13, zvezek št. 3.2.3, v mesecu juniju 2013 izdelalo podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana;
- Analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, ki jo je pod št. 203013-dn dne 14. 6. 2013 (po reviziji 24. 6. 2013) izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana.
- Pooblastilo izdano s strani družbe Plinovodi d.o.o. podjetju Projekt d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica z dne 29. 4. 2014;
- Pooblastilo izdano s strani družbe Projekt d.d., Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, Bernardki Jurič, zaposleni pri omenjeni družbi;
- Potrdilo o plačilu upravne takse;
- Fotokopijo Obvestila o ustreznosti okoljskega poročila, št. 35409-63/2010/15 dne 15. 3. 2013, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Direktorat za okolje, Sektor za celovito presojo vplivov na okolje, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Sklep Vlade RS, Gregorčičeva 20-25, 1001 Ljubljana, št. 35000-1/2014/3 z dne 13. 2. 2014 (nepodpisan, nežigosan).

Vloga je bila v skladu s pozivom naslovnega organa št. 35402-15/2014-2 z dne 27. 5. 2014, dne 12. 6. 2014 dopolnjena z naslednjo dokumentacijo:

- Pojasnila k dopolnitvi poročila o vplivih na okolje, št. projekta 12722, 10. 6. 2014, PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica;
- Poročilo o vplivih na okolje - aneks za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 dne 10. 6. 2014 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica;
- Idejni projekt, Rekonstrukcija obstoječih prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, št. projekta 10983, 10. 6. 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, z naslednjo vsebino:
  - 0 Vodilna mapa, projekt št. 10983, 10. 6. 2014, PROJEKT d. d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica

V kolikor se v postopku priprave načrta izvaja tudi postopek presoje vplivov na okolje, se v skladu s 36. členom Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12; v nadaljevanju: ZUPUDPP) varstveni nosilci urejanja prostora v mnenjih iz prvega odstavka tega člena opredelijo tudi do sprejemljivosti nameravanega posega. Varstveni nosilci urejanja prostora pošljejo ta mnenja koordinatorju in ministrstvu, pristojnemu za presojo vplivov na okolje, ki mora v roku 30 dni od prejema vseh mnenj odločiti o okoljevarstvenem soglasju.

Po 50. členu ZVO-1 je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje naslovnega organa. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13, v nadaljevanju: Uredba), ki se skladno z drugim odstavkom 9. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14 in 57/15) uporablja v obravnavani zadevi.

V skladu s točko 10.i Priloge II 4. člena Uredbe je presoja vplivov na okolje obvezna, kadar gre za naftovod, plinovod ter cevovod za transport tokov CO₂ za geološko shranjevanje, ki ni poseg

iz Priloge I te uredbe, v dolžini 5 km in premera 0,5 m, ko gre za naftovod in plinovod, dolžina cevovoda 1 km, ko gre za transport tokov CO₂, na naslednjih varovanih območjih: območje, zavarovano ali varovano v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine; vodovarstveno območje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo voda; območje Natura 2000 ali potencialno območje Natura 2000, zavarovano območje ali naravna vrednota v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.

Z nameravanim posegom se med drugim načrtujeta visokotlačna prenosna plinovoda M3R in M3BR maksimalnega premera do DN500 v skupni dolžini 29.078 m. Plinovod M3R poteka po varovanem območju v dolžini več kot 5 km, zato je na podlagi posredovane dokumentacije naslovni organ ugotovil, da je za takšen poseg presoja vplivov na okolje in pridobitev okoljevarstvenega soglasja obvezna.

Nameravani poseg se v skladu s Prilogo 2 38. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11, v nadaljevanju: Pravilnik o presoji) uvršča med poseg postavitvev podzmenega voda (vodovod, plinovod, kanalizacijska cev, telefonski kabel itd.), za katerega je območje neposrednega vpliva opredeljeno za vse skupine, v območju 75-tih metrov, daljinski vpliv pa je opredeljen prav tako za vse skupine in obsega 100 m.

Pravilnik o presoji v 20. členu nadalje določa, da je za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, daljinski vpliv dvakrat večji od območja daljinskega vpliva, navedenega v prilogi 2 Pravilnika o presoji, razen če se iz predhodnih ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin ugotovi, da je območje daljinskega vpliva drugačno. V obravnavanem primeru znaša območje daljinskega vpliva 200 m za vse skupine.

V vplivnem območju plinovoda sta razglašeni:

- dve Natura 2000 območji in sicer: potencialno posebno ohranitveno območje POO, pPOO Dolina Vipave (SI3000226) in posebno območje varstva POV Vipavski rob (SI5000021); (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS 49/04, 110/04, 59/07; 43/08, 8/2012, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16 in 3/14);

- naravne vrednote: Dulanov mlin – stena (3207) (hidrološka in površinska geomorfološka naravna vrednota), Vipava - rečni meander pri Brju (3897) (hidrološka, površinska geomorfološka in ekosistemska naravna vrednota), Uh 2 (jama) (podzemeljska geomorfološka naravna vrednota), Izvir pri Dulanovem mlinu (podzemeljska geomorfološka naravna vrednota), Izvir 2 pri Dulanovem mlinu (podzemeljska geomorfološka naravna vrednota) in Bezovlaška jama (podzemeljska geomorfološka naravna vrednota) (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15);

Na vplivnem območju trase plinovoda ni zavarovanih območjih, sta pa dve ekološko pomembni območji, in sicer: Vipava - reka in osrednji del Vipavske doline (ev.št. 54700) in Vipavska dolina – spodnja (ev.št. 52400) (Uredba o ekološko pomembnih območjih, Uradni list RS, št. 48/04, 33/13 in 99/13).

Glede na zgoraj navedene ugotovitve je za nameravani poseg obvezna izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe posega v naravo na varovana območja.

Naslovni organ je skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, ki določa, da ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju pošlje ministrstvom in organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge podajo mnenje o sprejemljivosti nameravanega posega pridobil naslednja mnenja:

- Zavoda za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, Turnov drevored 17, p.p. 102, 5220 Tolmin (v nadaljevanju: ZGS), št. 3407-100/2014 z dne 11. 9. 2014;
- Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica, Delpinova ulica 16, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju: ZRSVN), št. 5-II-631/2-O-14/KB z dne 24. 9. 2014;
- Ministrstva za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, št. 354-97/2012-13 z dne 25. 9. 2014 s prilogo: Strokovno mnenje o sprejemljivosti posega: rekonstrukcija prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 212b-09/1649-14/NP-97/11/12 dne 19. 9. 2014 pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Maribor, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju: MZ);
- Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Nova Gorica, Delpinova ulica 16, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju: ZVKDS), št. 35106-0340-4/2013M/M z dne 25. 9. 2014;
- Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, št. 350-25/2010/8 z dne 25. 11. 2014;
- Agencije Republike Slovenije za okolje, Urad za upravljanje z vodami, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana št. 35001-509/2014 z dne 6. 11. 2014 (v nadaljevanju ARSO – vode) s prilogo - mnenjem Inštituta za vode Republike Slovenije, Hajdrihova 28c, 1000 Ljubljana št. HHŠ-51/14-1-GK z dne 4. 11. 2014.

Naslovni organ je na podlagi proučitve mnenja ZGS ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv s stališča njegovega vpliva na gozd, ob upoštevanju vseh projektnih in okoljevarstvenih pogojev, navedenih v izreku tega okoljevarstvenega soglasja ter dosledni izvedbi vseh omilitvenih ukrepov, ki jih je predvidel izdelovalec poročila o vplivih na okolje.

Iz mnenja ZRSVN izhaja, da je v Poročilu o vplivih na okolje (maj 2014, junij 2014, PROJEKT d.d. Nova Gorica) in Dodatku k poročilu o vplivih na okolje (maj 2014, CKFF) področje varstva narave ustrezno obdelano. Poročilo o vplivih na okolje ocenjuje, da je skupen vpliv posega v času gradnje zelo velik, v času obratovanja pa zmeren in je zato potrebno izvajanje ustreznih omilitvenih ukrepov, ki so v poročilu navedeni. Glede na navedeno ZRSVN meni, da vplivi rekonstrukcije oz. gradnje in obratovanja obravnavanih plinovodov ob izvedbi omilitvenih ukrepov ne bodo bistveno vplivali na varovana območja, zato jih ocenjuje kot sprejemljive. ZRSVN v mnenju zaključuje, da so vplivi nameravanega posega na varovana območja, naravne vrednote in biotsko raznovrstnost ustrezno ugotovljeni in ovrednoteni in upoštevajoč vse navedene omilitvene ukrepe dajejo podlago, da je nameravani poseg sprejemljiv. Naslovni organ je na podlagi proučitve mnenja ZRSVN ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv s stališča njegovega vpliva na ohranjanje narave.

Naslovni organ je na podlagi proučitve mnenja MZ ugotovil, da je nameravani poseg s stališča varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja sprejemljiv.

Na podlagi proučitve mnenja ZVKDS je naslovni organ nadalje ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv tudi s stališča njegovega vpliva na kulturno dediščino, saj je ta vidik v poročilu o vplivih na okolje ustrezno obravnavan.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo je v mnenju št. 350-25/2010/8 z dne 25. 11. 2014 navedel, da je ob upoštevanju izdanih dokumentov in omilitvenih ukrepov iz poročila o vplivih na okolje, rekonstrukcija prenosnih plinovodov z vidika varstva kmetijskih zemljišč in ohranjanja le-teh v proizvodni funkciji sprejemljiva. Glede na navedeno je

naslovni organ ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv tudi s stališča njegovega vpliva na kmetijska zemljišča.

Iz dopisa ARSO – vode izhaja, da je treba strokovno podlago, Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter, ki jo je po št. projekta F16/3-FR/13, elaborat št. IV-33/13, zvezek št. 3.2.3, v mesecu juniju 2013 izdelalo podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana dopolniti z izvornimi datotekami v skladu s splošnimi smernicami s področja upravljanja z vodami.

Nosilec nameravanega posega je vlogo z izvornimi datotekami dopolnil dne 26.11. 2014.

ARSO – vode je dne 24. 12. 2014 podal novo mnenje št. 35001-509/2014 (upoštevajoč priloženo mnenje Inštituta za vode Republike Slovenije, Hajdrihova 28c, 1000 Ljubljana št. HHŠ-51/14-1-GK z dne 19. 12. 2014), iz katerega izhaja, da dopolnjena strokovna podlaga ni skladna s Pravilnikom o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Uradni list RS, št. 60/07); da je treba elaborat dopolniti s podatkom o uporabljenih koeficientih hrapavosti, z obrazložitvijo na kakšen način so bila upoštevana določila Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08), saj se plinovod umešča tudi na območja srednje in velike poplavne nevarnosti; da je treba popraviti priložerne digitalne podatke.

Nosilec nameravanega posega je vlogo ponovno dopolnil dne 14. 1. 2015, in sicer z odgovorom izdelovalca IZVO-VODAR d.o.o. na osnutek mnenja Inštituta za vode Republike Slovenije in dopolnitvijo strokovne podlage, Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter, ki jo je po št. projekta F16/3-FR/13, junij 2013, januar 2015 izdelalo podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana.

ARSO – vode je dne 5. 2. 2015 podal novo mnenje št. 35001-509/2014 (upoštevajoč priloženo mnenje Inštituta za vode Republike Slovenije, Hajdrihova 28c, 1000 Ljubljana št. HHŠ-51/14-2-GK z dne 30. 1. 2015), iz katerega izhaja, da ponovno dopolnjena strokovna podlaga ni skladna s Pravilnikom o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Uradni list RS, št. 60/07) oz. da posredovani digitalni podatki še vedni niso popolni.

Nosilec nameravanega posega je vlogo ponovno dopolnil dne 16. 2. 2015, in sicer z odgovorom izdelovalca IZVO-VODAR d.o.o. na osnutek mnenja Inštituta za vode Republike Slovenije in dopolnitvijo strokovne podlage, Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter, ki jo je po št. projekta F16/3-FR/13, junij 2013, januar 2015, februar 2015 izdelalo podjetje IZVO-R, projektiranje in inženiring d.o.o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana.

ARSO – vode je na podlagi proučitve predložene dokumentacije dne 14.4. 2015 podal pozitivno mnenje k nameravanemu posegu št. 35001-509/29014-26.

Po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, je bil skladno s 33. členom ZUPUDPP in 58. členom ZVO-1 javnosti zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju. Z javnim naznanilom številka 35010-7/2009-MOP-116 z dne 7. 7. 2014 je bila namreč javnost na svetovnem spletu na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za okolje in Ministrstva za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor, Tržaška cesta 19a, Ljubljana ter na sedežu Ministrstva za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor, Tržaška cesta 19a, Ljubljana, Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina, Občine

Renče – Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga, Občine Šempeter – Vrtojba, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, Občine Miren – Kostanjevica, Miren 137, 5291 Miren in Mestne občine Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, 5000 Nova Gorica, obveščena o vseh zahtevah iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1. Javnosti je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZVO-1 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 1. 9. 2014 do 30. 9. 2014.

V tem času na Agencijo Republike Slovenije za okolje ni bilo posredovanih pripomb in mnenj javnosti. Prav tako tudi niso bile posredovane pripombe in mnenja javnosti na sedež pripravljavca državnega prostorskega načrta, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor, Tržaška cesta 19a, Ljubljana. Prav tako ni bila prejeta nobena zahteva za vstop v postopek.

V postopku priprave državnega prostorskega načrta za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34 je zaradi pripomb in predlogov, podanih v času javne razgrnitve osnutka državnega prostorskega načrta prišlo do nekaterih sprememb projektnih rešitev. Zaradi zagotavljanja skladnosti poročila o vplivih na okolje s predlogom državnega prostorskega načrta je nosilec nameravanega posega vlogo dne 10. 3. 2015 dopolnil s:

- Poročilom o vplivih na okolje - aneks za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 dne 9. 3. 2015 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica.

Iz predloženega dokumenta izhaja, da se v celotnem besedilu in na vseh grafičnih prilogah ime mejna regulacijska postaja Miren (MMRP Miren) zamenja z imenom mejna merilno regulacijska postaja Vrtojba (MMRP Vrtojba) ter da se odstrani začasna pot v času gradnje, ki poteka po zemljiščih v k.o. 2316 Vrtojba s parc. št. 59/3, 948/6, 972/1, 972/2, 973/1, 974/2, 1171/4 in 3570/8 in namesto nje uredi začasna dostopna pot v času gradnje, ki poteka po zemljišču v k.o. 2316 Vrtojba s parc. št. 3582/6. Navedeno zemljišče ima status javnega dobra in je bilo že v času javne razgrnitve vključeno v območje vpliva v času gradnje plinovoda.

Zaradi zagotavljanja skladnosti poročila o vplivih na okolje z Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08) je nosilec nameravanega posega vlogo dne 13. 4. 2015 dopolnil s:

- Poročilom o vplivih na okolje - aneks za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 dne 10. 4. 2015 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica.

Naslovni organ je dne 17. 6. 2015 s strani Ministrstva za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: koordinator) prejel poziv za odločitev o okoljevarstvenem soglasju št. 35010-7/2009-MOP/175-01011344 z dne 16. 6. 2015. Iz citiranega dokumenta izhaja, da je koordinator dne 16. 6. 2015 pozval varstvene nosilce urejanja prostora, da se v mnenjih, ki jih morajo posredovati tako koordinatorju kot naslovnemu organu, opredelijo do sprejemljivosti nameravanega posega. Iz citiranega dokumenta nadalje izhaja poziv naslovnemu organu, da naj v skladu s 36. členom ZUPUDPP v roku 30 dni od prejema mnenj varstvenih nosilcev urejanja prostora odloči o okoljevarstvenem soglasju.

Naslovni organ je skladno z zgoraj navedenim pozivom koordinatorja nosilcem urejanja prostora na svoj naslov prejel naslednja mnenja:

- Drugo mnenje, ki ga je pod št. 3407-100/2014 dne 13. 6. 2015 izdal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, Turnov drevodred 17, p.p. 102, 5220 Tolmin;
- Dopolnjeno drugo mnenje, ki ga je pod št. 3407-100/2014 dne 26. 7. 2015 izdal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, Turnov drevodred 17, p.p. 102, 5220 Tolmin;
- Drugo mnenje, ki ga je pod št. 350-85/2013-DGZR z dne 29. 6. 2015 izdalo Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje;
- Drugo mnenje, ki ga je pod št. 5-III-448/2-O-2015 dne 14. 7. 2015 izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica, Delpinova ulica 16, 5000 Nova Gorica;
- Drugo mnenje, ki ga je pod št. 35002-40/2012-MIZKŠ/17 z dne 28.7. 2015 izdalo Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana;
- Drugo mnenje, ki ga je pod št. 354-97/2012-17 dne 16. 7. 2015 izdalo Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana s priloženo strokovnim drugim mnenjem, ki ga je pod št. 212b-09/1649-15/NP-97/15/12 dne 14. 7. 2015 pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Maribor, Prvomasjska ulica 1, 2000 Maribor;
- Drugo mnenje in projektni pogoji s področja upravljanja z vodami, ki jih je pod št. 35001-303/2015 z dne 10. 7. 2015 izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, Urad za upravljanje z vodami, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana;
- Drugo mnenje, ki ga je pod št. 3401-34/2012/7 dne 5. 8. 2015 izdalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana.

Glede na to, da je Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana izdalo pozitivno mnenje št. 35002-40/2012-MIZKŠ/17 z dne 28.7. 2015 pod pogojem, da se Poročilo o vplivih na okolje dopolni z opredelitvijo vplivov na tehniško dediščino EŠD 24456 – Vogrsko – Spomenik iz prve svetovne vojne, je nosilec nameravanega posega vlogo dne 17. 8. 2015 dopolnil z dokumentom:

- Poročilo o vplivih na okolje - aneks za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 dne 29. 7. 2015 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja.

OPIS OBSTOJEČEGA STANJA

Načrtovana rekonstrukcija prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34 poteka od obstoječe KP Ajdovščina do meje z Republiko Italijo pri naselju Miren. Rekonstrukcija poteka po ozemlju občin Ajdovščina, Renče – Vogrsko, Šempeter – Vrtojba, Miren – Kostanjevica in Mestne občine Nova Gorica. Novi plinovodi potekajo vzporedno z obstoječimi prenosnimi plinovodi, ki se opuščajo, razen na območju akumulacije Vogršček, kjer novi plinovod M3R poteka južno od Vogrščka in na območju Lemovščka.

OPIS NAMERAVANEGA POSEGA

Z nameravanim posegom se načrtujejo:

- visokotlačna prenosna plinovoda M3R in M3BR maksimalnega premera do DN500, do največ 100 bar,
- visokotlačni prenosni plinovod R34R maksimalnega premera do DN150, do največ 100 bar,
- visokotlačna prenosna plinovoda R32R in R31AR maksimalnega premera do DN100, do največ 100 bar,

- pripadajoči elementi, instalacije, opreme in objekti (obnova merilno regulacijske postaje (v nadaljevanju: MRP) – Ajdovščina, razširitev in obnova MRP Batuje, obnova MRP Keramix, preureditev mejne merilno regulacijske postaje (v nadaljevanju: MMRP) Šempeter – N.G. v RMRP Šempeter, preureditev in razširitev Odcepa R34R, preureditev in razširitev Odcepa R31AR, preureditev in razširitev BS1-M3R ter gradnja MMRP Vrtojba), ki so potrebni za kompletno in funkcionalno izvedbo ter delovanje plinovoda.

Dolžina trase načrtovanega plinovoda je ca. 31,4 km:

- tlorisna dolžina novega prenosnega plinovoda M3R je 28.480 m,
- tlorisna dolžina novega prenosnega plinovoda M3BR je 598 m,
- tlorisna dolžina novega prenosnega plinovoda R31AR je 787 m,
- tlorisna dolžina novega prenosnega plinovoda R32R je 27 m,
- tlorisna dolžina novega prenosnega plinovoda R34R je 1.532 m,
- tlorisna dolžina opuščene prenosnega plinovoda M3 je 24.009 m,
- tlorisna dolžina opuščene prenosnega plinovoda M3B je 5.106 m,
- tlorisna dolžina opuščene prenosnega plinovoda R31A je 774 m,
- tlorisna dolžina opuščene prenosnega plinovoda R32 je 12 m,
- tlorisna dolžina opuščene prenosnega plinovoda R34 je 1.512 m.

Plinovodi se zgradijo iz jeklenih cevi, izdelanih v skladu s standardom SIST EN 10208-2, in z ustrežno debelino sten, izračunano z upoštevanjem različnih faktorjev glede na varnostni razred plinovoda:

- osnovna izvedba plinovoda, načrtovani faktor $f_0=0,6$
- izvedba plinovoda s povečano varnostjo 1. stopnje, načrtovani faktor $f_0=0,5$
- izvedba plinovoda s povečano varnostjo 2. stopnje, načrtovani faktor $f_0=0,4$

Osnovne karakteristike zemeljskega plina:

Spodnja kurilnost $H_s = 33500 \text{ kJ/m}_n^3$

Relativna gostota $d = 0,5725$

$\text{CO}_2 = 0,15 \%$

$\text{N}_2 = 0,88 \%$

Skupaj $S = 2 \text{ mg/m}^3$

Fizikalne lastnosti:

Vrelišče = -161°C

Specifična gostota = $0,72 \text{ kg/m}^3$

Sposobnost mešanja z vodo = se ne topi

Tališče = -182°C

Podatki, ki karakterizirajo stopnjo nevarnosti in vžiga:

Vžigna temperatura = $595 - 630^\circ\text{C}$

Ekspluzijsko območje = spodnje: $4,4 \text{ vol } \%$; zgornje: $16,5 \text{ vol } \%$

Fizikalno kemične lastnosti zemeljskega plina se občasno spreminjajo, končno sestavo poda družba za upravljanje s prenosnim sistemom zemeljskega plina PLINOVODI, d.o.o., Ljubljana.

Delovni pas:

Delovni pas za gradnjo plinovoda premera do vključno 500 mm sega 11 m na eno stran od osi plinovoda (za prehod gradbenih strojev, varjenje cevi in polaganje plinovoda v jarek) in 12 m na drugo stran od osi plinovoda (za odlaganje izkopane rodovitne prsti in odlaganje izkopane materiala), skupaj 23 m. Delovni pas za gradnjo plinovoda premera do vključno 500 mm sega na morfološko zahtevnem terenu 16 m na eno stran od osi plinovoda (za prehod gradbenih strojev, varjenje cevi, polaganje plinovoda v jarek, odlaganje izkopane rodovitne prsti in

odlaganje izkopanega materiala) in 8 m na drugo stran od osi plinovoda (za odlaganje izkopane rodovitne prsti), skupaj 24 m.

Delovni pas za gradnjo plinovoda premera do vključno 150 mm in plinovoda premera do vključno 100 mm sega 7 m na eno stran od osi plinovoda (za prehod gradbenih strojev, varjenje in polaganje plinovoda v jarek) in 10 m na drugo stran od osi plinovoda (za odlaganje izkopanega materiala in izkopane rodovitne prsti), skupaj 17 m.

Delovni pas, potreben za gradnjo objektov na plinovodu (MRP Ajdovščina, MRP Batuje, MRP Keramix, RMRP Šempeter, MMRP Vrtojba, Odcep R34R, Odcep R31AR in BS1-M3R), se na lokaciji objektov bistveno razširi glede na prostorske možnosti lokacije in potrebe gradnje objekta.

Delovni pas za elektroenergetske, vodovodne, kanalizacijske in telekomunikacijske priključke sega 3 m levo in desno od osi posameznega priključka. Delovni pas za začasne in stalne dostopne poti sega 1 m levo in desno od roba cestišča. Delovni pas za izvedbo sistema katodne zaščite sega 3 m levo in desno od osi posameznega sistema.

Na območjih, na katerih se plinovod približa objektom, prečka varovana območja ali morfološko zahteven relief, vodotoke, infrastrukturne objekte ali poteka vzporedno z njimi, ter na območju začasnega skladiščenja plinovodnih cevi med gradnjo, je širina delovnega pasu zaradi prilagajanja dejanskim razmeram lahko tudi večja ali manjša.

Izkop in zasip jarka:

Na celotni trasi plinovoda se odstrani in ponovno razgrne humusna plast v debelini 20 cm, na rodovitnih površinah do 30 cm, na območju, kjer deloma izdanja kras oz. skalnatem terenu je lahko sloj bistveno tanjši ali ga ni. Po končanih gradbenih delih se vzpostavi prvotno stanje z ozelenitvijo površin.

Pri izkopu jarka za plinovod se praviloma upošteva naklon jarka 60° v zemljini III. ktg., oziroma z naklonom, ki zagotavlja stabilnost glede na vrsto zemljine in dejanske razmere na terenu. Po potrebi se jarek razpira. Na vsaki strani zgornjega roba jarka se zagotovi prosta širina terena najmanj 1 m.

Na dnu jarka se izdelata peščena posteljica iz peska granulacije 0/4 mm. Cevovod se obsuje s peščenim obsipom granulacije 0/4 mm. Za zasip jarka se uporabi prebrani material od izkopa granulacije 0/30 mm.

Niveleta plinovoda:

Višina nadkrija med končno urejenim terenom in temenom cevi na celotni trasi plinovoda je najmanj 1,1 m. Globina polaganja cevovoda je sicer odvisna od terenskih razmer ter se lokalno prilagaja globini obstoječih komunalnih vodov, prečkanjem in poglobitvam.

Vrtanje:

Križanja državnih cest se izvajajo z neporušno metodo vgradnje cevi - vrtanjem. Z vrtalno garnituro se izvede vrtina, v katero se uvleče plinska cev. Za vrtalno garnituro se izdelata ustrezno varovana gradbena jama, ki se v zaključni fazi zasuje in vzpostavi prvotno stanje.

Po končani gradnji se površine znotraj delovnega pasu uredijo na enak način in v enaki kvaliteti kot so bile pred gradbenim posegom. Humusna plast na kmetijskih površinah se razrahlja, travniške površine se zasejejo. Na območjih gozdov ostane trajna poseka v širini 5 m levo in 5 m desno od osi plinovoda. Območja gozdnih posek se sanirajo z ureditvijo in oblikovanjem gozdnega roba.

Začasne deponije:

V okviru gradnje plinovoda se na ali neposredno ob trasi obstoječega plinovoda uredijo začasne deponije za skladiščenje plinovodnih cevi, ki se koristijo izključno v času gradnje. Po odstranitvi cevi se območje vzpostavi v prvotno stanje. Praviloma se cevi sproti razvažajo po delovnem

pasu na traso plinovoda. Dostop na deponije je urejen z obstoječih cest oz. poti ter začasnih dostopnih poti.

Deponija Batuje se nahaja na travniku med lokalno cesto, ki vodi od regionalne ceste do industrijske cone Batuje, in regionalno cesto R3 Dornberk-Selo. Dostop do deponije je urejen z obstoječe javne ceste. Deponija Volčja Draga se nahaja na travniku med regionalno cesto R3 Tri hiše-Volčja Draga in železniško progo Jesenice-Nova Gorica-Sežana. Dostop do deponije je urejen z obstoječe javne ceste.

Začasne deponije za skladiščenje plinovodnih cevi v času gradnje:

Oznaka/ime deponije	Površina	Dodatni opi/dostop na deponijo
Batuje	1,75 ha	DC R3-611, Dornberk-Selo, ods. 1024
Volčja Draga	1,5 ha	DC R3-615, tri hiše-Volčja Draga, ods. 5736

Opis trase plinovoda in objektov na plinovodu:

Trasa plinovoda M3R:

Obstoječi plinovod M3 od obstoječe kompresorske postaje KP Ajdovščina (v nadaljevanju: KP Ajdovščina), do obstoječe MMRP Šempeter – N. G. v dolžini 24.009 m se opusti. Zgradi se novi plinovod M3R od KP Ajdovščina do nove MMRP Vrtojba v dolžini 28.480 m. Prenosni plinovod M3R se priključi na plinovod M3R v stacionaži km 0+075 na meji ograje KP Ajdovščina. Del plinovoda M3R, ki se priključi na sprejemno oddajno čistilno postajo (v nadaljevanju: SOČP) SOČP-M3R znotraj območja KP Ajdovščina in poteka v smeri zahod po obdelovalnih površinah. Naselju Ustje se izogne po južni strani ter poteka severno od reke Vipave. Pod Bitnjami se zlagoma vzpne proti naselju, ki ga obide po južni in zahodni strani. Po prečkanju občinske ceste se spusti proti vodotoku Vrnivec in v smeri zahod poteka po obdelovalnih površinah. Vmes nekajkrat prečka melioracijske jarke. Ko se približa reki Vipavi, se vzporedno z železniško progo nadaljuje proti Batujam. Pred industrijsko cono trasa plinovoda prečka železniško progo št. 72 Prvačina-Ajdovščina, se vzpne, ter na vrhu grebena nadaljuje nad industrijsko cono Batuje. Kmalu za platojem MRP Batuje se obrne proti Batujam, ki jih zaobide po zahodni strani. Po območju obdelovalnih površin in vinogradov se nadaljuje proti Rafotišču ter se po njegovem grebenu nad območji vinogradov, večinoma ob gozdnem robu, izogiba akumulaciji Vogršček. Na območju Kaplanovca preide v gozdno območje, iz katerega izstopi približno 500 m pod pregrado Vogršček. V nadaljevanju nekajkrat prečka vodotok Vogršček in poteka proti južnemu obronku naselja Vogrsko. Na območju Odcepa R31AR se usmeri proti severu in po nekaj sto metrih proti severozahodu proti državni cesti HC-H4 Vogrsko-Šempeter, odsek 779 in 379. Po prečkanju državne ceste poteka proti Ošljam in prečka območje obstoječe MMRP Šempeter – N.G.. Po prečkanju železniške proge št. 70 Jesenice-Nova Gorica-Sežana in dveh državnih cest (R1-204 Šempeter-Dornberk, odsek 8343 in HC-H4 Vogrsko-Šempeter, odsek 779 in 379) se vzpne navkreber in vzporedno z državno cesto Vogrsko-Šempeter oz. Šempeter-Vrtojba poteka po Goriškem polju. Zahodno od Vrtojbe se usmeri proti jugozahodu in se širšemu območju mejnega prehoda Vrtojba izogne po južni strani. Tik pred državno mejo se usmeri proti jugu in ob njej po obdelovalnih površin poteka do nove MMRP Vrtojba.

Trasa plinovoda M3BR:

Plinovod M3B od obstoječe MMRP Šempeter – N. G. do slovensko – italijanske meje v dolžini 5.106 m se opusti. Zgradi se novi plinovod M3BR od nove MMRP Vrtojba do slovensko – italijanske meje v dolžini 598 m. Plinovod M3BR se prične na novi MMRP Vrtojba, poteka proti jugu in se pred državno mejo usmeri na zahod do prevzemne točke na meji z Republiko Italijo.

Trasa plinovoda R34R:

Plinovod R34 od obstoječega Odcepa R34 do obstoječe MRP Ajdovščina v dolžini 1.512 m se opusti, zgradi se novi plinovod R34R v dolžini 1.532 m. Plinovod R34R se prične na Odcepu

R34R, ki se razširi in obnovi. Nato se usmeri proti severu, kjer pretežno poteka po njivskih in travnatih površinah, nekajkrat prečka melioracijske jarke in se za prečkanjem z državno cesto HC-H4 Vipava-Ajdovščina, odsek 0775 in 0375 konča v MRP Ajdovščina, ki se obnovi.

Trasa plinovoda R32R:

Plinovod R32 od obstoječega Odcepa R32 do obstoječe MRP Batuje v dolžini 12 m se opusti, zgradi se novi plinovod R32R v dolžini 27 m. Plinovod R32R poteka od novega plinovoda R32R do MRP Batuje.

Trasa plinovoda R31AR:

Plinovod R31A v dolžini 774 m od obstoječega Odcepa R31A do obstoječe MRP Keramix se opusti, zgradi se novi plinovod R31AR v dolžini 787 m. Plinovod R31A se prične na Odcepu R31AR, ki se razširi in obnovi. Nato se usmeri proti jugozahodu, pretežno poteka po njivskih in travnatih površinah, prečka železniško progo št. 70 Jesenice - Nova Gorica - Sežana in državno cesto R1-204 Šempeter - Dornberk, odsek 1012 ter se zaključi v MRP Keramix, ki se obnovi.

Objekti na trasi plinovoda, dostopi do njih in infrastrukturna opremljenost:

MRP Ajdovščina:

MRP Ajdovščina se obnovi tako, da se zamenja del opreme plinovoda. Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- gradnja poenostavljene sprejemne čistilne postaje (v nadaljevanju: PSČP) PSČP-R34R za prenosni plinovod R34R,
- zamenjava armature znotraj obstoječe merilno regulacijske postaje MRP Ajdovščina, ki bo ustrezala tlačni stopnji ANSI600,
- opustitev obstoječe PSČP-R34.

Tloris obstoječega platoja se ne spreminja, vsa dela se izvajajo znotraj ograje. Površine znotraj platoja se vzpostavijo v prvotno stanje; delno se tlakujejo s pranimi ploščami, delno posujejo s prodrom. Obstoječa ograja se deloma začasno odstrani in ponovno namesti. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Telekomunikacijski in nizko napetostni vod se ne spreminjata. Obnovi se obstoječi sistem katodne zaščite.

Dostop do platoja se predvidi po obstoječi dostopni poti do MRP Ajdovščina.

MRP Batuje:

MRP Batuje se razširi in obnovi, na način, da se zamenja del opreme plinovoda. Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- gradnja odcepa R32R na prenosnem plinovodu M3R,
- gradnja prenosnega plinovoda M3R,
- opustitev obstoječega odcepa R32,
- opustitev obstoječega prenosnega plinovoda R32,
- zamenjava armature znotraj obstoječe merilno regulacijske postaje MRP Batuje, ki bo ustrezala tlačni stopnji ANSI600.

Tlorisni gabariti obstoječega platoja dimenzij 20,4 x 22,2 m, se razširijo na približno 20,4 x 32 m. Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami, delno posujejo s prodrom. Plato se ogradi z ograjo višine najmanj 2,2 m, obstoječa ograja se odstrani in nadomesti z novo. Vse inštalacije razen sistema katodne zaščite se namestijo znotraj ograje. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Komunalna in energetska ureditev se ne spreminjata.

Obstoječa asfaltna dostopna pot do platoja se razširi na širino cestišča 4 m.

MRP Keramix:

MRP Keramix se obnovi tako, da se zamenja del opreme plinovoda. Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- gradnja PSČP-R31AR za prenosni plinovod R31AR,

- zamenjava armature znotraj obstoječe merilno regulacijske postaje MRP Keramix, ki bo ustrezala tlačni stopnji ANSI600,
- opustitev obstoječe PSČP-R31A.

Tloris obstoječega platoja se ne spreminja, vsa dela se izvajajo znotraj ograje. Površine znotraj platoja se vzpostavijo v prvotno stanje; delno se tlakujejo s pranimi ploščami, delno posujejo s prodom. Obstoječa ograja se odstrani in nadomesti z novo višine najmanj 2,2 m. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Komunalna ureditev se ne spreminja. Predvidi se nov priključek na nizko napetostno omrežje iz TP TT101-Keramix.

Dostop do platoja se predvidi po obstoječi dostopni poti do MRP Keramix.

RMRP Šempeter:

MMRP Šempeter – N.G. se preuredi v RMRP Šempeter. Znotraj obstoječe MMRP Šempeter – N.G. se nahajajo naslednji objekti:

- objekt MMRP Šempeter ITA -> SLO, ki je namenjen primopredaji (meritev in regulacija) zemeljskega plina iz smeri Italije v Slovenijo,
- objekt MRP Šempeter, ki je namenjen za prenosni plinovod R31,
- objekt MRP Bazara, ki je namenjen oskrbi široke potrošnje v Šempetru,
- SOČP-M3 na prenosnem plinovodu M3,
- SOČP-M3B na prenosnem plinovodu M3B,
- oddajna čistilna postaja na prenosnem plinovodu R31.

Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- prečkanje predvidenega plinovoda M3R preko obstoječega ograjenega platoja,
- gradnja sekcijske zaporne postaje na BS2-M3R na prenosnem plinovodu M3R,
- gradnja plinskega odcepa za MMRP Šempeter,
- zamenjava armature znotraj obstoječe merilno regulacijske postaje MRP Šempeter, ki bo ustrezala tlačni stopnji ANSI600,
- zamenjava armature znotraj obstoječe merilno regulacijske postaje MRP Bazara, ki bo ustrezala tlačni stopnji ANSI600,
- opustitev obstoječe SOČP-M3 na prenosnem plinovodu M3,
- opustitev obstoječe SOČP-M3B na prenosnem plinovodu M3B,
- opustitev obstoječe MMRP Šempeter ITA → SLO.

Z obstoječe MMRP Šempeter – N.G. se odstraniti sprejemno oddajni čistilni napravi SOČP-M3 in SOČP-M3B in nadstrešnica MMRP Šempeter – N.G. ter zgradi sekcijska zaporna postaja BS2-M3R na plinovodu M3R. Funkcijo delovanja odstranjenih SOČP-M3, SOČP-M3B in MMRP Šempeter – N.G. prevzemata novi sprejemno oddajni čistilni napravi SOČP-M3R in SOČP-M3BR in nova MMRP Vrtojba, vse na območju platoja MMRP Vrtojba.

Tlorisni gabariti obstoječega platoja se ne spreminjajo, vsa dela se izvajajo znotraj ograje. Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami, asfaltirajo ali delno posujejo s prodom. Vse inštalacije so nameščene znotraj ograje. Obstoječa ograja se deloma začasno odstrani in ponovno namesti. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Telekomunikacijski in nizko napetostni vod se ne spreminjata. Obnovi se obstoječi sistem katodne zaščite.

Obstoječa dostopna pot se vzpostavi v prvotno stanje.

MMRP Vrtojba:

MMRP Vrtojba se izvede v km 28+439 plinovoda M3R, na območju Roje, jugozahodno od Vrtojbe ob državni meji z Italijo. Predvidena primopredajna mejna postaja MMRP Vrtojba služi varnemu obratovanju predvidenega prenosnega plinovoda M3R in predstavlja povezavo s plinovodnim omrežjem v Republiki Italiji.

Znotraj ograjenega platoja MMRP Vrtojba je predvideno:

- SOČP-M3R na prenosnem plinovodu M3R,
- SOČP-M3BR na prenosnem plinovodu M3BR,

- sklop Filter-separator,
- izpihivalni stolp za inštalacijo,
- nadstrešnica Objekt 1,
- nadstrešnica Objekt 2,
- servisni objekt,
- jašek za kromatografijo,
- rezervoar kondenzata z nadstrešnico.

Predvidena dela ki se nanašajo na izgradnjo MMRP Vrtojba so:

- izgradnja ograjenega platoja,
- izgradnja SOČP-M3R DN500,
- izgradnja SOČP-M3BR DN500,
- izgradnja sklopa Filter-separatorja,
- izgradnja izpihovalnega stolpa,
- izgradnja nadstrešnice MMRP Objekt 1,
- izgradnja nadstrešnice MMRP Objekt 2,
- izgradnja servisnega objekta,
- izgradnja jaška za kromatografijo,
- postavitve rezervoarja kondenzata z nadstrešnico,
- izgradnja povezovalnih vodov med inštalacijami in izpihovalnim stolpom,
- izgradnja dostopnih poti do platoja z navezavo na javne ceste oz. površine,
- izgradnja dostopnih poti do posameznih delov opreme, namenjena vzdrževalcem.

Predviden je ograjeni plato, nepravilne oblike, približnih tlorisnih gabaritov približno 93,2 x 128 m, površine približno 9806 m².

Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami in delno posujejo s prodom. Manipulativne površine ob SOČP so armiranobetonske. Povožne površine znotraj platoja so asfaltirane in od ostalih površin ločene z robniki. Plato se ogradi z ograjo višine najmanj 2,2 m. Kota ureditve platoja je najmanj 57,4 m.n.v.

Padavinska voda iz prodnih površin prosto ponika v tla znotraj ograje platoja. Padavinska voda s strešnih in tlakovanih površin se preko peskolova odvaja v ponikovalnico. Padavinska voda s povoznih asfaltnih površin se preko peskolova in lovilca maščob odvaja v ponikovalnico. Komunalne vode se odvajajo v nepretočno vodotesno greznico, ki je locirana zunaj ograje platoja.

Servisni objekt je predviden na vzhodnem delu platoja. Delil se bo na dva dela in sicer na južni trakt, v katerem se nahajajo upravni prostori ter severni trakt, kjer se nahajajo kotlovnica in skladišči. Trakta sta med seboj povezana preko osrednjega hodnika. Servisni objekt bo tlorisnih gabaritov približno 26,8 x 26,85 m, z višino slemena 6,45 m (severni trakt) oz. 4,85 m (južni trakt). Svetla višina notranjih prostorov bo tako merila 6 m in 4,2 m.

Južni trakt servisnega objekta je zasnovan kot opečna konstrukcija s sistemom AB vertikalnih in horizontalnih vezi. Obodne stene, ki so pod nivojem terena so izvedene v celoti kot armiranobetonske. Strešna konstrukcija je lesena dvodelna enokapnica, naklona do 12° in prekrita s pločevino. Nad vhodnimi vrati so zasnovani manjši nadstreški.

Severni trakt servisnega objekta je v celoti armirano betonska konstrukcija. Strešna konstrukcija je armirano betonska večdelna enokapnica, naklona do 12°, prekrita s pločevinasto kritino. Nad vhodnimi vrati so zasnovani manjši nadstreški.

Objekt 1 je predviden na severozahodnem delu platoja. Zasnovan je kot nadstrešnica, ki bo služila kot zaščita strojnih inštalacij. Nadstrešnica bo tlorisnih gabaritov približno 38,8 x 32,4 m, z višino slemena približno 7,7 m. Svetla višina nadstrešnice bo znašala približno 5 m.

Zasnovana je kot montažna jeklena konstrukcija sestavljena iz jeklenih sekundarnih in primarnih strešnih nosilcev postavljenih na jeklene stebre. Temeljenje se izvede na AB točkovnih temeljih. Konstrukcijsko je razdeljena v štiri vzdolžne ladje v smeri vzhod–zahod. Streha je štiridelna enokapnica, naklona 12°, prekrita z lahko predizolirano pločevinasto kritino. Znotraj objekta so predvidene žerjavne proge za potrebe montaže in servisiranja strojne opreme. Objekt je po obodu zaprt s pločevinastimi fasadnimi paneli.

Objekt 2 je predviden na južnem delu platoja. Zasnovan je kot nadstrešnica, ki bo služila kot zaščita strojnih inštalacij. Nadstrešnica bo tlorisnih gabaritov približno 29,2 x 22,4 m, z višino slemena približno 7,7 m. Svetla višina nadstrešnice bo znašala približno 5 m. Zasnovana je kot montažna jeklena konstrukcija stavljena iz jeklenih sekundarnih in primarnih strešnih nosilcev postavljenih na jeklene stebre. Temeljenje se izvede na AB točkovnih temeljih. Konstrukcijsko je razdeljena v štiri vzdolžne ladje v smeri sever–jug. Streha je štiridelna enokapnica, naklona 12°, prekrita z lahko predizolirano pločevinasto kritino. Znotraj objekta so predvidene žerjav proge za potrebe montaže in servisiranja strojne opreme. Objekt je po obodu zaprt s pločevinastimi fasadnimi paneli.

Izpihovalni stolp je zasnovan kot jeklena montažna palična konstrukcija, približnih tlorisnih dimenzij 3 x 3 m, višine približno 10 m. Konstrukcija bo temeljena na armiranobetonskih pasovnih temeljih. Namen izpihovalnega stolpa je podpora izpihovalni cevi ter glušniku.

Nadstrešnica za rezervoar kondenza je predvidena na južnem delu platoja. Služila bo kot zaščita rezervoarja kondezata. Nadstrešnica bo približnih tlorisnih gabaritov 3,6 x 7 m, z višino slemena približno 3,6 m. Zasnovana je kot montažna jeklena konstrukcija sestavljena iz jeklenih sekundarnih in primarnih strešnih nosilcev postavljenih na jeklene stebre. Nadstrešnica je temeljena na AB točkovnih temeljih. Streha je enokapnica, naklona 12°, prekrita s pločevinasto kritino. Rezervoar kondenzata bo postavljen v armiranobetonsko lovilno korito, približnih tlorisnih dimenzij 3 x 7 m, približne svetle globine 0,8 m. Korito je postavljeno na točkovne temelje.

Na platoju se uredi priključek na vodovodno, električno, telekomunikacijsko omrežje, sistem katodne zaščite in sistem vodenja postaje. Vse inštalacije se namestijo znotraj ograje.

Navezava na vodovodno omrežje se izvede na obstoječi jašek na državni cesti R3-614, odsek 1046. Vodovod dimenzije DN100 poteka v predvideni dostopni poti. Navezavo na NN omrežje se izvede v obstoječi transformatorski postaji TP Obrtna cona Miren. Trasa NN kablovoda od transformatorske postaje do predvidenega platoja večinoma poteka v obstoječi kabelski kanalizaciji vzdolž regionalne ceste R3, odsek 1550. Med zadnjim jaškom, gledano v smeri sever, trasa NN kablovoda izstopi iz kanalizacije ter se v jarku nadaljuje do platoja. Navezavo na TK omrežje se izvede ob obstoječi NN kanalizaciji v obstoječem jašku, ki je lociran ob uvozni poti v predvideno obrtno cono OC Miren. Trasa TK ves čas poteka ob vodu NN.

Dostop do platoja se predvidi po obstoječi asfaltirani dostopni poti JP-914081, ki se razširi na širino cestišča približno 4 m. Dolžina dostopne poti je približno 860 m. Javna pot JP-914081 se naveže na državno cesto R3, odsek 1408. Pred vstopom v MMRP Vrtojba je predvidena dostopna pot s širino cestišča približno 7,5 m s parkiriščem za osebna vozila površine približno 300 m². Parkirne površine so od okolice omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in nagnjene proti lovilcu olj.

Odcep R34R:

Odcep R34 se preuredi in razširi v Odcep R34R tako, da se zamenja del opreme plinovoda.

Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- gradnja odcepa R34R na prenosnem plinovodu M3R,
- gradnja POČP-R34R za prenosni plinovod R34R,
- opustitev obstoječega odcepa R34,
- opustitev obstoječe POČP-R34,
- opustitev dostopne poti.

Tlorisni gabariti obstoječega platoja Odcep R34 dimenzij 6,1 x 10,7 m se razširijo na približno 10 x 18,5 m. Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami, delno posujejo s prodom. Plato se ogradi z ograjo višine najmanj 2,2 m, obstoječa ograja se odstrani in nadomesti z novo. Vse inštalacije se namestijo znotraj ograje. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Komunalna in energetska ureditev se ne spreminjata.

Dostop do platoja se predvidi po obstoječi poti, ki se navezuje na javno pot parc. št. 1595, k.o. 2393 Ustje. Obstoječa pot se uredi v makadamski izvedbi, s širino cestišča 4 m.

Odcep R31AR:

Odcep R31A se preuredi in razširi v Odcep R31AR tako, da se zamenja del opreme plinovoda.

Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- gradnja odcepa R31AR na prenosnem plinovodu M3R,
- gradnja poenostavljene oddajne čistilne postaje POČP-R31AR za prenosni plinovod R31AR,
- opustitev obstoječega odcepa R31A,
- opustitev obstoječe poenostavljene oddajne čistilne postaje POČP-R31A,
- ureditev dostopne poti.

Tlorisni gabariti obstoječega platoja dimenzij 5,95 x 7 m se razširijo na približno 10 x 14,5 m. Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami, delno posujejo s prodom. Plato se ogradi z ograjo višine najmanj 2,2 m, obstoječa ograja se odstrani in nadomesti z novo. Vse inštalacije se namestijo znotraj ograje. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Komunalna in energetska ureditev se ne spreminjata.

Dostop do platoja se predvidi po makadamski dostopni poti dolžine približno 90 m, s širino cestišča 4 m, ki se navezuje na državno cesto R3-615, Tri hiše-Volčja Draga, ods. 5736.

BS1-M3R:

Sekcijska zaporna postaja BS1-M3 se preuredi in razširi v BS1-M3R tako, da se zamenja del opreme plinovoda.

Predvidena dela, ki se nanašajo na objekt so:

- gradnja sekcijske zaporne postaje BS1-M3R na prenosnem plinovodu M3R,
- opustitev obstoječe sekcijske zaporne postaje BS1-M3,
- ureditev dostopne poti.

Tlorisni gabariti obstoječega platoja BS1-M3 dimenzij 9 x 7 m se razširijo na približno 22 x 19,2 m. Površine znotraj platoja se delno tlakujejo s pranimi ploščami, delno posujejo s prodom. Plato se ogradi z ograjo višine najmanj 2,2 m. Vse inštalacije se namestijo znotraj ograje. Kota ureditve platoja se ne spreminja. Komunalna in energetska ureditev se ne spreminjata.

Dostop do platoja se predvidi po makadamski dostopni poti dolžine približno 240 m z možnostjo obračanja, s širino cestišča 4 m, ki se navezuje na javno pot parc. št. 2202, k.o. 2390 Dobravlje.

Kabelska kanalizacija za optični kabel

Vzdolž plinovodne cevi je predvidena kabelska kanalizacija za optični kabel-četvorček, ki se položi praviloma v skupni jarek ob plinovodni cevi. Na mestih odcepov kabelske kanalizacije ali na mestih kabelskih spojk se vgradijo kabelski jaški. Kabelska kanalizacija omogoča vgradnjo optičnega kabla za prenos podatkov, ki je namenjen izključno varnemu obratovanju plinovoda.

Ostale prostorske ureditve

Zaradi gradnje plinovoda je predvidena odstranitev vegetacije v celotnem delovnem pasu, trajno pa je predvidena izkrčitev površine 5 m na obe strani od osi plinovoda. Pri tem je treba ohraniti drevesno in grmovno vegetacijo, katere odstranitev ni nujno potrebna zaradi gradnje objektov. Po končani gradnji je predvidena sanacija gozdnega roba tako, da bo nova pogozditev zajela ureditev vseh degradiranih gozdnih površin na območju od gozdnega roba do 5 m od osi plinovoda.

Povezani posegi in druge aktivnosti, ki bodo posledica posega

V območju delovnega pasu plinovoda se neposredno na osi plinovoda ali tik ob njej nahajajo objekti, za katere je v času gradnje predvidena odstranitev ali prestavitev.

Aktivnosti, povezane z odstranitvijo oz. prenehanjem delovanja posega

Načrtovana rekonstrukcija prenosnih plinovodov je prednostno namenjena izpolnitvi pogojev za uskladitev obratovalnega tlaka plinovodnih objektov z obratovalnim tlakom sistemskega operaterja sosednjega italijanskega prenosnega plinovodnega omrežja. Dosedanja tehnična zasnova obstoječih plinovodnih objektov je primarno omogočala pretok zemeljskega plina v smeri iz Italije proti Sloveniji, po rekonstrukciji pa bo možen pretok zemeljskega plina v obe smeri. Vse dokler se bo zemeljski plin uporabljal kot energent, prenehanje delovanje plinovoda oz. njegova odstranitev nista predvidena.

V kolikor bo vendarle prišlo do prenehanja delovanja plinovoda, bodo primarni posegi zajemali kontrolirano izpraznitev cevovode z izpihovanjem (razplinjenje) in inertizacijo (zapolnitev cevi z dušikom). Temu bodo sledila gradbena in zemeljska dela, namenjena le rekultiviranju površine na mestu nadzemnih objektov plinovoda, ne pa tudi fizični odstranitvi plinovoda.

Rekultivacijska dela bodo obsegala:

- odstranitev mrežne ograje vključno z železnimi stebrički in temelji,
- odstranitev betonskih plošč,
- odstranitev gramoznega materiala,
- odstranitev nadzemnih delov plinovoda,
- zasip in kultivacijo površin z nanosom in razplaniranjem rodovitne zemlje in zasejanjem trave.

Odpadni gradbeni material se bo odpeljal na urejeno odlagališče odpadkov oz. se bo predal pooblaščenim zbiralcem odpadkov.

Cev na trasi ostane vkopana, s čemer se v največji možni meri ohranja obstoječe stanje terena.

Trajanje gradnje

Gradnja plinovoda se istočasno ne izvaja na celotnem območju Ajdovščino in Mirnom. Izvaja se po etapah, območje gradbišča pa se premika skladno z napredovanjem polaganja linije plinovoda. V običajnih pogojih gradnje dolžina gradbišča meri do nekaj 100 m. Na območju, kjer je gradnja že končana, se območje gradbišča premika naprej, za njim pa se sproti vzpostavlja prvotno stanje. Investitor ocenjuje, da se lahko 31,4 kilometrski plinovod zgradi približno v enem letu, lahko pa se gradnja izvaja tudi etapno v daljšem časovnem obdobju. Časovni potek rekonstrukcije posameznih delov plinovoda je odvisen od omejitev, ki so posledica omilitvenih ukrepov za varovanje gozda, kmetijskih površin in narave. Ureditve se lahko izvedejo po naslednjih etapah:

- gradnja posameznih delov novega plinovoda z vsemi pripadajočimi ureditvami in opustitev posameznih delov obstoječega plinovoda,
- delni dvig tlaka zemeljskega plina na 73,9 barov,
- obnova MRP Ajdovščina,
- razširitev in obnova MRP Batuje,
- obnova MRP Keramix,
- prestavitev dela postrojenj z MMRP Šempeter – N. G.,

- preureditev RMRP Šempeter,
- gradnja MMRP Vrtojba,
- preureditev in razširitev Odcepa R34R,
- preureditev in razširitev Odcepa R31AR,
- preureditev in razširitev sekcijske zaporne postaje BS1-M3R,
- prestavitve, razširitve in druge prilagoditve obstoječih objektov gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra, odstranitve in začasne prestavitve drugih objektov ter ureditve, ki so potrebne za uresničitev načrtovanih prostorskih ureditev,
- drugi ukrepi in ureditve,
- ureditev začasnih deponij za skladiščenje plinovodnih cevi v času gradnje,
- izvedba gradbenotehničnih podpornih ukrepov za zaščito plinovoda preko reliefno razgibanih območij,
- izvedba hidrotehničnih ukrepov za ureditev prečkanj vodotokov in odvajanja zalednih voda,
- dopolnitev ustreznih okoljevarstvenih ukrepov skladno z rezultati monitoringa.

OBMOČJE VPLIVA NAMERAVANEGA POSEGA

Območje posega, na katerem bi nameravani poseg lahko povzročil obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi (v nadaljevanju območje vpliva), je določeno v Poročilu o vplivih na okolje za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 v mesecu maju 2014 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, v Poglavju 7. in grafično prikazano v Prilogi 2 in v Poročilu o vplivih na okolje aneks za rekonstrukcijo prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34, ki ga je pod št. 12722 dne 10. 4. 2015 izdelalo podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica.

Vplivno območje v času gradnje je identično delovnemu pasu za gradnjo plinovoda, vplivno območje v času obratovanja pa je identično varnostnemu oz. služnostnemu pasu. Varnostni pas je zemljiški pas, ki poteka v širini 5 m na vsaki strani plinovoda, merjeno od njegove osi v katerem je sistemskemu operaterju plinovodnega omrežja zagotovljena pravica do dostopa do plinovodnega omrežja. Znotraj tega pasu se nahaja tudi pas z omejitvijo druge dejavnosti; to je zemljiški pas v širini 2,5 m na vsaki strani plinovoda, merjeno od njegove osi, v katerem je praviloma prepovedano saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko, obdelovati zemljišča globlje kot 0,5 m ali globlje kot 0,5 m nad temenom cevi ter postavljati opore, namenjene kmetijstvu in sadjarstvu, ki segajo globlje kot 1 m nad temenom cevi.

Seznam zemljišč s parc. št., preko katerih potekata delovni pas in služnostni pas, je enak in identičen seznamu zemljišč s parc. št., opredeljenemu v točki I. izreka tega okoljevarstvenega soglasja. Grafično pa je poseganje določenega pasu na posamezno zemljiško parcelo prikazano v Prilogi 2 in je pri delovnem pasu večje.

I. Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je naslovni organ ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec poročila o vplivih na okolje.

II. Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilec nameravanega posega predložil k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je vlogi možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba skladno s tretjim odstavkom 61. člena ZVO-1 določiti še pogoje, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

VARSTVO KMETIJSKIH POVRŠIN IN TAL

Trasa obravnavanega prenosnega plinovoda v večjem delu poteka po Evtričnih rjavih tleh. Sprva se izmenjujejo z Obrečnimi evtričnimi tlemi ob reki Vipavi, južno je prisoten Evtrični hipoglej, na pobočjih Log pa Evtrični pseudoglej. V nadaljnjem poteku se pojavi jezik Evtričnega hipogleja pri kraju Britof in na pobočju Širokega hriba. Evtrična rjava tla tako prevladujejo do zaključka trase. V samem začetku trasa prenosnega plinovoda poteka po tleh s srednje primernim pridelovalnim potencialom (36), ki pri kraju Dolenje preidejo v daljši potek po kmetijskih zemljiščih z velikim pridelovalnim potencialom (pretežno nad 70). Za Batujami so ponovno tla s srednjim pridelovalnim potencialom sprva 40, kasneje 57 na območju Vogarsko. Za Vogarskim sledi krajši potek po tleh z velikim pridelovalnim potencialom (72). Nad Volčjo Drago zopet preidejo v tla s srednje primernim pridelovalnim potencialom (36), ki jih na pobočju Bukovnik (57) hitro zamenja območje tal z velikim pridelovalnim potencialom, ki je prisotno do zaključka trase - Gornja Vrtojba (72), Dolnja Vrtojba (87).

Med vsemi zemljišči, ki jih bo prečkala trasa predvidenega plinovoda prevladujejo kmetijska zemljišča z več kot 80 %. Vendar pa se njihova zastopanost in vrsta rabe tekom trase spreminjata. Največji delež zavzemajo njive, okrog 35 % površin, sledijo trajni travniki in pašniki s 24 %. Vinogradi in oljčniki so zastopani s skupno 10 % površin. Trasa bo prečkala tudi nekaj intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakov, ki skupaj zavzemajo okrog 4,1 ha oz. 4,6 % površin. Ponekod se pojavljajo tudi zemljišča v zaraščanju, neobdelana kmetijska zemljišča, drevesa in grmičevje ter kmetijska zemljišča, porasla z gozdnim drevjem, ki na podlagi Priloge 1 Pravilnika o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10) sodijo v kategorijo kmetijskih zemljišč. Skupno zavzemajo 5,8 ha oz. 6,5 % zemljišč. Gozdna zemljišča zavzemajo 10,9 ha oz. 12,2 % delovnega pasu. Na mestih, kjer bo trasa prečkala prometnice in naselja ali pa se naseljem približala, se pojavljajo pozidana in sorodna zemljišča, ki zavzemajo 7 % zemljišč. Na območju prečkanj z vodotoki so zastopana vodna zemljišča z 0,1 %.

V skladu s 4. členom Zakona o kmetijskih zemljiščih ZKZ – UPB2 (Uradni list RS, št. 71/11, 58/12 – ZKZ-D) je treba preprečevati onesnaženje kmetijskih zemljišč ali drugačno degradiranje in onesnaževanje ali drugačno zaviranje rasti rastlin.

Vplive na uporabo tal za potrebe kmetijske dejavnosti je pričakovati v širini delovnega pasu plinovoda. Na območju delovnega pasu bodo v času gradnje odstranjene poljščine, travnata vegetacija, sadno drevje ipd., začasno bodo zasedene kmetijske površine in posledično ovirana kmetijska dela. Vpliv na uporabo tal za potrebe kmetijstva, predvsem poljedelstva, bi lahko nastal tudi v primeru poslabšanja kakovosti tal zaradi gradbenih del (mešanje horizontov, stiskanje tal, izlitje goriv ali maziv) in s tem zmanjšanja osnovnega pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč. Te spremembe imajo lahko začasen značaj, lahko pa pomenijo tudi trajno spremembo v proizvodni sposobnosti kmetijskih zemljišč, zlasti v kolikor se dela izvajajo na vlažnih tleh.

Nameravani poseg trase na območju trajnih nasadov v večji meri vpliva na ekonomiko pridelave, saj ni možno zagotoviti hitrega nadomestila trajnega nasada in z njim povezanega obsega pridelave. Poseg na neprezimnih poljščinah (koruza, krompir...) ne pušča večjih ekonomskih posledic, v kolikor je omejen na jesensko in zimsko obdobje. V kolikor se izgradnja plinovoda odvija izven te sezone ali pa na prezimnih poljščinah, je obseg škode večji, saj pride

do popolnega izpada pridelka. Na travinji izgradnja prav tako zmanjša obseg pridelave v tekoči sezoni. Sejani travniki ali naravna travna ruša se sicer hitro obnovljajo, vendar so posledice vidne vsaj v enem ali dveh odkosih.

Izgradnja plinovoda je načrtovana tako, da kmetijska zemljišča ne bodo trajno prizadeta oziroma izvzeta iz svoje funkcije. Izgradnja plinovoda bo omejena na sorazmerno ozek pas, kjer se bo po polaganju cevi jarek zasulo, tla pa saniralo, kar bo omogočilo nadaljnjo pridelavo kmetijskih rastlin. V območju delovnega pasu sta predvideni tudi deponiji za začasno skladiščenje plinovodnih cevi, Batuje in Volčja Draga, ki se bosta po zaključku gradnje plinovoda povrnila v prvotno stanje.

Naslovni organ ocenjuje vpliv nameravanega posega v času gradnje na kakovost in uporabo tal ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, navedenih v poročilu o vplivih na okolje, in pogojev, navedenih v točki II./1./1.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja, kot zmeren (2) in začasen.

VARSTVO POVRŠINSKIH VODA IN POPLAVNA VARNOST

Vpliv nameravanega posega na vodni režim se pričakuje v času priprave gradbišča, vključno z dostopnimi cestami, izkopov, v času priprave in polaganja cevovoda, v času zasipanja položenega plinovoda, ter v času vzpostavitve prvotnega stanja vključno z zavarovanjem struge vodotoka na mestu prečkanja in sanacijo poškodovanih površin.

Vpliv na kakovost površinskih voda:

Površinske vode na širšem območju nameravanega posega so:

- vodotoki: Vipava, Puščavec, Hubelj, Jovšček, Vrnivec, Vrtojba, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Vilen, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček in drugi manjši nekategorizirani vodotoki;
- območje vodne infrastrukture: akumulacija Vogršček – KMPTV zadrževalnik – SI 64804 VT; velik vodni zadrževalnik, ki se uporablja predvsem za namakanje okoliških sadovnjakov (preko njega poteka območje obstoječega plinovoda, območje za izvedbo plinovoda pa vanj ne posega).

Prisotnost gradbenih strojev in tovornih vozil na območju gradbišča predstavlja potencialno nevarnost za onesnaženje bližnjih vodotokov. V primeru izlitja goriv, mineralnih olj ali drugih tekočin iz gradbenih strojev in tovornih vozil je možen prehod teh onesnaževal v vodotoke. Z namenom preprečitve preseganja standardov kakovosti za posamezne parametre površinske vode, določenih z Uredbo o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10 in 96/13) se v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja zahteva, da je treba med gradnjo preprečiti kakršnokoli izlivanje tekočin (naftni derivati, olja, cementne odpadke itd.), ki bi spremenile kemizem vode v vodotokih (pogoj II./2./2.1., alineja 6).

Nekateri deli trase plinovoda bodo potekali ob površinskih vodotokih oz. jih bodo prečkali. Glede na to, da obravnavani plinovod sodi med objekte javne infrastrukture, zanj veljajo izjeme iz 37. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02–ZGO-1, 2/04–ZZdri-A, 41/04–ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljevanju ZV-1).

Vkopavanje cevovodov v strugo pri prečkanju vodotokov bo lokalno povzročilo začasno poškodbo struge in povečano motnost vode zaradi spiranja tal in s tem povečane prisotnosti trdnih delcev v vodi (kalnosti). Vpliv na povečano motnost vode bo nizvoden in glede na velikost vodotokov, ki jih preči plinovod, izrazito kratkotrajen, medtem ko bo obseg vpliva na morfološke značilnosti in poškodbe rečnih bregov in strug vodotokov odvisen od njihove sanacije po zasipu plinovoda.

Naslovni organ ocenjuje vpliv nameravanega posega na kakovost površinskih voda v času gradnje kot zmeren ob upoštevanju pogojev, navedenih v poročilu o vplivih na okolje, in pogoja, navedenega v točki II./2./2.1./ Pogoji ob in na vodotokih, alineja 5, ki določa, da je potrebno med

gradnjo zagotoviti, da v vodotoku ne nastajajo razmere neprekinjene kalnosti. Vpliv na vodna in priobalna zemljišča pa naslovni organ ocenjuje kot majhen ob upoštevanju pogojev, navedenih v točki II./2./2.1./ alineja 1-4 in 7-8 izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Vpliv na poplavno in erozijsko varnost:

Trasa plinovoda prečka več vodotokov ter delno poteka po poplavnih območjih katastrofalnih poplav vodotokov Vipava, Lijak, Vrtojba.

Pregled križanj plinovoda z vodotoki

Oznaka/ime vodotoka	Stacionaža	Način prečkanja
Puščavec, km 23+600 plinovoda M3	0+174 plinovoda M3R	prekop
Hubelj, km 22+800 plinovoda M3	0+976 plinovoda M3R	prekop
Jovšček, km 22 + 260 plinovoda M3	1+518 plinovoda M3R	prekop
Vrnivec, km 17+885 plinovoda M3	5+935 plinovoda M3R	vrtanje
Skrivšek, km 16+880 plinovoda M3	6+944 plinovoda M3R	prekop
Košivec, km 15+940 plinovoda M3	7+784 plinovoda M3R	prekop
Vrtovinšček, km 14+890 plinovoda M3	8+935 plinovoda M3R	prekop
Vilen, km 13+525 plinovoda M3	10+304 plinovoda M3R	prekop
Perilo, km 11+910 plinovoda M3	11+935 plinovoda M3R	prekop
Konjščak, km 10+540 plinovoda M3	13+267 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, km 6+020 plinovoda M3	17+905 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, km 5+415 plinovoda M3	18+584 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, km 5+000 plinovoda M3	18+996 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, km 4+930 plinovoda M3	19+054 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, km 4+730 plinovoda M3	19+252 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, km 4+640 plinovoda M3	19+340 plinovoda M3R	prekop
Vogršček, 4+640 plinovoda M3	19+511 plinovoda M3R	prekop
Lijak, km 3+625 plinovoda M3	20+374 plinovoda M3R	prekop
Lemovšček, km 2+680 plinovoda M3	21+286 plinovoda M3R	prekop
Vrtojba, km 1+170 plinovoda M3B	25+187 plinovoda M3R	vrtanje
Lemovšček, km 0+180 plinovoda R31A	0+195 plinovoda R31AR	prekop

Za načrtovanje obravnavane ureditve v prostor je bila izdelana hidrološko hidravlična študija »Izdelava kart poplavne in erozijske nevarnosti ter kart razredov poplavne in erozijske nevarnosti na območju trase načrtovanega prenosnega plinovoda M3/1 Ajdovščina – Šempeter«, ki jo je pod št. projekta F16/3-FR/13, št. elaborata IV-33/13 v mesecu juniju 2013, januar 2015, februar 2015 izdelal projektant IZVOR d.o.o. in izdelovalec IZVO-VODAR d.o.o. (v nadaljevanju: hidrološko hidravlična študija).

Nameravani poseg prenosnega plinovoda bo na poplavnih območjih in prečkanjih strug vodotokov izveden kot vkopan cevovod pod površje terena oz. pod dnom pretočnega korita posameznih vodotokov.

Z namenom preprečitve škodljivega vpliva na vode in vodni režim in z namenom preprečitve povečanja poplavne ogroženosti območja ob eventualnem pojavu poplave je v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja podana prepoved opravljanja del na območjih poplavnih površin in na območjih prečkanj vodotokov med napovedanimi obsežnimi padavinami. Spremljati je treba stanje vremenske napovedi in temu primerno prilagoditi izvajanje del na območju poplavnih površin. Prav tako je podana prepoved postavljanja ovir in odlaganja izkopanega materiala v pretočne profile vodotokov in na poplavna območja. Po izvedbi del je treba nemudoma zagotoviti vzpostavitev prvotnega stanja na poplavnih površinah, ki bodo ob izgradnji plinovoda poškodovane. (pogoji II./ 2./2.1., alineja 7, 9, 11)

Ob načrtovani vzpostavitvi odtočnih razmer v strugah in na poplavnih površinah v prvotno stanje (ali celo izboljšano) in ustrezni protierozijski zaščiti, izvedba plinovoda ne bo spreminjala (poslabševala) odtoka visokih vod. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev naslovni organ ocenjuje vpliv na poplavno in erozijsko varnost v času gradnje kot zmeren (2).

Ker nameravani poseg zaradi svoje narave nima vpliva na vodni režim, je izmed omilitvenih ukrepov potrebno zagotoviti le varovalne ukrepe (usmeritve), podane v hidrološko hidravlični študiji. Na območjih, kjer bodo pred gradnjo plinovoda opaženi znaki površinske, vodne ali druge erozije, je treba plinovod primerno zaščititi, zaustaviti obstoječe erozijske procese ter preprečiti nastajanje novih erozijskih žarišč (pogoj II./ 2./2.1., alineja 10).

Samo zaščito se določi s projektom pred izvedbo posega v prostor in pri tem se morajo upoštevati usmeritve in ukrepi hidrološko hidravlične študije. Zaščita se po potrebi izvede v celotni širini delovnega pasu. V hidrološko hidravlični študiji so na spodaj navedenih vodotokih predvideni naslednji ukrepi za zmanjšanje erozijske nevarnosti:

- Skrivšek, km 16+880 plinovoda M3: območje prečkanja potoka je treba povrniti v obstoječe stanje; strugo potoka je treba obložiti z večjimi prodniki; zaradi stabilizacije dna vodotoka je treba dodati dodaten prag iz lomljenca v betonu nizvodno od predvidenega plinovoda;
- Vrtovinšček, km 14+890 plinovoda M3: prečkanje plinovoda je treba dodatno zaščititi s stabilizacijo brežin in dna potoka z lomlencem v betonu ter dodatnim prečnim pragom dolvodno od prečkanja plinovoda; tlorisnega poteka struge in karakterističnega prečnega prereza vodotoka se ne sme spreminjati;
- Jarek, km 12+355 plinovoda M3: jarek predstavlja odvodnjavanje vode z brežine obstoječega plinovoda. V kolikor se bo odvodnjavanje vode z brežine na predvidenem plinovodu izvajalo na enak način, se mora jarek urediti enako kot obstoječi - s kamnito grajeno strugo;
- Perilo, km 11+910 plinovoda M3: strugo je treba urediti enako kot obstoječo strugo v dolvodni smeri, to je z lomlencem v betonu;
- Konjščak, km 10+540 plinovoda M3: brežine in dno korita je potrebno na območju prečkanja zavarovati s kamnito oblogo na filtrni podlagi; zavarovanje mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilizacijskim talnim krilnim pragom iz kamna, povezanega z betonom do 1,0 m pod nivo dna;
- Vogršček, vsa prečkanja: zavarovanja dna in brežin potoka na lokacijah prečkanja plinovoda je potrebno izvesti s poravnanim kamnom ustrezne debeline na filtrni podlagi; zavarovanje

mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilizacijskimi talnim krilnimi pragovi iz kamna povezanega z betonom do 1 m pod nivojem dna.

- Jarek, km 6+010 plinovoda M3: dno in spodnji del brežin manjšega odvodnega jarka se mora na mestu prečkanja s plinovodom zavarovati s poravnanim kamnom ustrezne debeline, zgornji del brežin pa se mora minimalno humizirati in zatraviti; zavarovanje je treba 3 m dolvodno od prečkanja stabilizirati z večjimi kamni, ki segajo vsaj 0,6 m pod nivo dna;
- Jarek, km 5+790 plinovoda M3 (Pirčkova Draga): dno in spodnji del brežin je treba na lokaciji prečkanja s plinovodom zavarovati s poravnanim kamnom ustrezne debeline, zgornji del brežin pa minimalno humizirati in zatraviti; zavarovanje dna je treba 3 m dolvodno od prečkanja stabilizirati z večjimi kamni, ki segajo vsaj 0,8 m pod nivo dna; zavarovanje brežin mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilno vgrajenimi večjimi kamni;
- Lijak, km 3+625 plinovoda M3: zavarovanja dna in brežin je na lokaciji prečkanja plinovoda potrebno izvesti s poravnanim kamnom ustrezne debeline na filtrni podlagi; zavarovanje mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilizacijskimi talnim krilnimi pragovi iz kamna, povezanega z betonom do 1,2 m pod nivojem dna;
- Jarek, km 0+530 plinovoda M3 (Bazaršček): dno in brežine je treba na lokaciji prečkanja s plinovodom zavarovati s poravnanim kamnom ustrezne debeline, zgornji del brežin pa minimalno humizirati in zatraviti; zavarovanje dna je treba ca. 4 m dolvodno od prečkanja stabilizirati z zaključnim talnim pragom iz večjih kamnov, ki segajo vsaj 0,80 m pod nivo dna; zavarovanje brežin mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilno vgrajenimi večjimi kamni; pri oblikovanju in zaščiti prehodov kamnitega zavarovanja brežin na priobrežni teren je potrebno zagotoviti dobro zaščito pred izpiranjem;
- Jarek, km 0+200 plinovoda M3 (Mlače): dno in brežine je treba na lokaciji prečkanja s plinovodom zavarovati s poravnanim kamnom ustrezne debeline, zgornji del brežin pa minimalno humizirati in zatraviti; zavarovanje dna je treba ca. 3 m dolvodno od prečkanja stabilizirati z zaključnim talnim pragom iz večjih kamnov, ki segajo vsaj 0,7 m pod nivo dna; zavarovanje brežin mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilno vgrajenimi večjimi kamni; pri oblikovanju in zaščiti prehodov kamnitega zavarovanja brežin na priobrežni teren je potrebno zagotoviti dobro zaščito pred izpiranjem;
- Jarek, km 0+730 plinovoda M3B (Lavžnik): dno in brežine jarka je treba na lokaciji prečkanja s plinovodom zavarovati s poravnanim kamnom ustrezne debeline; zavarovanje dna je treba ca. 3 m dolvodno od prečkanja stabilizirati z zaključnim talnim pragom iz večjih kamnov, ki segajo vsaj 0,7 m pod nivo dna;
- Vrtojba, km 1+170 plinovoda M3B: zavarovanje brežin (predvsem levega konkavnega brega) je potrebno izvesti do višine 2 m; zavarovanje dna mora biti na dolvodni in gorvodni strani zaključeno s stabilizacijskim talnim krilnim pragom iz kamna, povezanega z betonom do 1 m pod nivo dna; pri oblikovanju in zaščiti prehodov kamnitega zavarovanja brežin na priobrežni teren je potrebno zagotoviti dobro zaščito pred izpiranjem.

Naslovni organ ocenjuje vpliv nameravanega posega na poplavno in erozijsko varnost v času gradnje ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, navedenih v poročilu o vplivih na okolje, in pogojev, navedenih v točki II./2./2.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja, kot zmeren (2).

VARSTVO PODZEMNIH VODA IN VARSTVO VODNIH VIROV

Podtalnica obravnavanega območja spada v vodno telo Goriška brda in Trnovsko-Banjska planota (6021). Vodno telo obsega štiri tipične vodonosnike:

- kraški vodonosniki Trnovsko Banjske planote - kraški, malo do zelo skraseli - lokalni ali nezvezni izdatni vodonosniki ali obširni vendar nizko do srednje izdatni vodonosniki;
- dolomitni vodonosniki, vključno z globokim (termalnim) - razpoklinski, redko kraški - obširni in visoko do srednje izdatni vodonosniki;

- vodonosniki v prodno peščenih zasipih Soče, Vipave in drugih rek - medzrnski - Obširni ter lokalni in nezvezni nizko do visoko izdatni vodonosniki;
- vodonosniki v flišnih plasteh razpoklinski - manjši vodonosniki z lokalnimi in omejenimi viri podzemne vode.

V letu 2010 je bilo vodno telo Goriška brda in Trnovsko-Banjška planota v dobrem kemijskem stanju.

Trasa plinovoda ne poteka čez vodovarstvena območja niti občinskega niti državnega nivoja. Trasa plinovoda poteka na dolžini ca. 3,3 km po območju, ki je predlagano za zavarovanje z vodovarstvenimi območji in sicer v vodovarstvenem območju z oznako VVO III (vstop na vodovarstvena območja), v vodovarstvenem območju z oznako VVO II in v vodovarstvenem območju z oznako VVO I (zaključni del trase).

V pasu 100 m ob trasi je 8 zajetij, ki imajo s strani naslovnega organa izdana vodna dovoljenja. Šest zajetij se uporablja za namakanje kmetijskih površin, eno za tehnološke namene in eno za druge namene.

Glede na to, da trasa plinovoda poteka po območju, predlaganem za zavarovanje z vodovarstvenimi območji, je bila iz preventivnih razlogov in zahtev podanih, v smernicah Agencije Republike Slovenije za okolje s področja upravljanja z vodami za pripravo državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod M3/1 Ajdovščina - Šempeter pri Gorici, št.: 35001-646/2008 z dne 30.9.2009, izdelan elaborat Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, št. 203013-dn, E-NET OKOLJE d.o.o. (v nadaljevanju: Analiza tveganja), ki obravnava isto območje prostorske ureditve. V Analizi tveganja so upoštevana tudi mokrišča in vplivi na njih. V Analizi tveganja je preverjen vpliv na podzemne vode in vodovarstvena območja ter podani omilitveni ukrepi.

V času zemeljskih del bo lahko vpliv tako na kemijsko stanje (potencialno kaljenje, onesnaženje podzemne vode z mineralnimi olji) kot tudi količinsko stanje podzemne vode. Glede na navedeno lahko izgradnja obravnavanega plinovoda predstavlja potencialno tveganje za 8 navedenih zajetij.

Prisotnost gradbenih strojev in tovornih vozil na območju gradbišča predstavlja potencialno nevarnost za onesnaženje podzemne vode. V primeru izlitja goriv, mineralnih olj ali drugih tekočin iz gradbenih strojev in tovornih vozil je možen prehod teh onesnaževal v podzemno vodo. Med ostalimi možnimi viri onesnaženja oz. vpliva na spremembe v kakovosti podzemne vode, ki pa se jih v obravnavanem primeru ocenjuje kot zanemarljive, so še:

- gradbeni material na osnovi cementa, apna ipd. (zaradi alkalnih spojin se potencialno lahko spremeni pH vrednosti vode na in ob območju posega, kar ima le kratkoročne posledice);
- pri pripravljanih gradbenih delih in pri gradnji se zaradi posegov v tla (izkopov) in tudi pri premeščanju izkopanega materiala lahko sprostito snovi, ki so bile do tedaj v inertni obliki, s padavinskimi vodami pa se te snovi lahko spirajo v podzemno vodo, kar ima le kratkoročne posledice.

Tveganje za onesnaženje podzemne vode na obravnavanem območju je sprejemljivo, v kolikor bodo na gradbišču delovali brezhibni gradbeni stroji in se upoštevali vsi pogoji navedeni v poročilu o vplivih na okolje in izreku tega okoljevarstvenega soglasja. Z namenom preprečitve preseganja standardov kakovosti za posamezne parametre podzemne vode, določenih z Uredbo o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09 in 68/12), se v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja zahteva, da morajo biti izvajalci, nadzorno osebje, delavci, in vsi, ki prihajajo in se zadržujejo na območju gradbišča, seznanjeni z ukrepi varstva podzemne vode, zatravitev pa se mora izvesti brez uporabe gnojil in fitofarmaceutskih sredstev. Za 8 zajetij s podeljeni vodnimi dovoljenji je treba oceniti, ali je potrebno črpanje iz posameznega vodnjaka v

času zemeljskih del ustaviti ter priskrbeti nadomestno oskrbo z vodo. Po končanih delih je pred uporabo vode treba preveriti ustreznost kvalitete vode iz teh vrtin. (pogoji II./ 3./3.1., alinea 1-3)

Ogroženost podzemne vode zaradi globin izkopov:

Višina nadkritja med končno urejenim terenom in temenom cevi na celotni trasi plinovoda je najmanj 1,1 m. Globina polaganja cevovoda je sicer odvisna od terenskih razmer ter se lokalno prilagaja globini obstoječih komunalnih vodov, prečkanjem, poglobitvam ipd. Najmanjša globina do podzemne vode je 23 m (kota 37 m.n.v.). Gleda na navedeno so smiselno izpolnjena določila Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06 in 58/11) in sicer:

- s predmetno gradnjo se ne bo posegalo v območje nihanja podzemne vode v vodonosniku Vrtojbensko Mirenskega polja;
- izkopi bodo izdelani več kakor 2 metra nad najvišjo gladino podzemne vode;
- zaradi obratovanja predvidenega objekta ne bo zmanjšana transmisivnost vodonosnika oziroma ne bo zmanjšana prostornina vodonosnika ali presekani tok podzemne vode.

VARSTVO RASTLINSTVA, ŽIVALSTVA, HABITATNIH TIPOV IN OBMOČIJ VARSTVA NARAVE

RASTLINSTVO IN HABITATNI TIPI

Delovni pas plinovoda obsega 94,71 ha, od tega površine z visoko naravovarstveno vrednostjo (4 in 5) predstavljajo 20,9% (17,83 ha) vseh površin, od teh se jih kar 17,11 ha prednostno ohranja na območju Republike Slovenije glede na Uredbo o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13; v nadaljevanju: Uredba o HT).

Od habitatnih tipov (v nadaljevanju: HT), ki jih je po Uredbi o HT treba prednostno ohranjati v ugodnem stanju, večje površine obsegajo gozdovi. Na območju plinovoda prevladujejo *Toploljubna in primorska hrastovja* (Physis 41.7), le na manjši površini pri Malih Žabljah in na odseku SZ od Volčje Drage ob potoku Lemovščku pri Lemovem se nahaja tudi HT *Primorska gradnova belogabrovja* (Physis 41.2A12, FFH 91L0). Slednji se po Direktivi o habitatih uvršča med *Ilirske hrastovo-belogabrove gozdove (Erythronio-Carpinion)* s kodo 91L0. Ti gozdovi so kvalifikacijski za Natura območje POO, pPOO SI3000226 Dolina Vipave.

Ob reki Vipavi je večinoma dobro ohranjen ozek pas obvodne lesne vegetacije, vendar se delovni pas plinovoda tem površinam večinoma izogne. Gre za HT *Obrežna vrbovja* (Physis 44.1), prevladujeta pa temu HT podrejeni kategoriji *obrežna Belovrbovja* (Physis 44.13, FFH 91E0*) in *Vzhodnoevropska belovrbovja s topoli* (Physis 44.132, FFH 91E0*). Trasa plinovoda ozke pasove obrežnih vrbovij s podrejenimi kategorijami prečka tudi ob potokih Hubelj in Jovšček pri naselju Ustje, ob potoku Skrivšček J od Dobravelj, ter ob potokih Vogršček in Lijak pri Britofu. Ob vodotokih Konjščak, Vogršček in Lemovšček ter ob nekaterih manjših potokih, se nahaja tudi HT *Črnojelševja in jesenovja ob počasi tekočih vodah* (Physis 44.33, FFH 91E0*), ponekod v kombinaciji z obrežnimi vrbovji (Physis 44.1).

Gozdnim površinam in obvodni lesni vegetaciji je pogosto primešana tujerodna robinija (*Robinia pseudacacia*), ki slabša kvaliteto teh HT, pogosto pa tvori tudi večje samostojne sestoje.

Od travniških površin s seznama Uredbe o HT se v delovnem pasu plinovoda nahajajo *Submediteransko-ilirski polsuhi travniki* (Physis 34.753, FFH 62A0), *Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko* (Physis 38.221, FFH 6510) in *Srednjeevropski higomezofilni nižinski travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko* (Physis 38.222, FFH 6510). Navedeni travniki se večinoma na manjših površinah pojavljajo na celotnem območju plinovoda in so pogosto v slabšem stanju ohranjenosti, največkrat zaradi intenzivnejše rabe ali pa zaraščanja. Manjše zgostitve travnikov so J ter Z od Malih Žabelj (pod Dobrovljami), Z od Batuj ob reki Vipavi (večino Physis 34.753, FFH 62A0) in SV od Volčje Drage (predvsem Physis 38.221 in Physis 38.222, FFH 6510).

Površine, ki sicer niso na seznamih Uredbe o HT, se jih pa visoko vrednoti, so še *Naravni potoki* in *Regulirani potoki z naravno obrežno vegetacijo* (Physis 24.1 - reke in potoki) ter manjše površine mokrotnih habitatnih tipov (Physis 44.91 - *Močvirna črnojelševja*, Physis 44.92 - *Močvirna in barjanska vrbovja*, Physis 53.11 - *Navadna trstičja*, Physis 53.13 - *Rogozovja*).

Med gradnjo bo prišlo do neposrednega uničenja vseh HT v delovnem pasu plinovoda (ca. 20 metrski pas). V delovnem pasu se pojavljajo suhi travniki (Submediteransko-ilirski polsuhi travniki, Physis 34.753), in sicer na flišu, na kraškem svetu pa predvsem tam, kjer je plast prsti debelejša (vrtače, dolinice). Prav tako so prisotni še Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko (Physis 38.221) in Srednjeevropski higromezofilni nižinski travniki na srednjevlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko (Physis 38.222). Na travniških površinah gradnja plinovoda ni problematična pod pogojem, da se na površinah delovnega pasu po končani gradnji vzpostavi prvotno stanje in se jih v času obratovanja redno vzdržuje (pogoj II/4./4.1, Splošni pogoji, alinea 4).

Pri gradnji plinovoda na flišnih tleh pa predstavljajo težavo na motenih tleh invazivne tujerodne vrste, ki se na degradiranih rastiščih na flišu z veliko verjetnostjo in hitro naselijo ter s tem onemogočajo uspevanje avtohtone flore. Za vdor invazivk so še posebej občutljiva območja ob vodotokih in na gozdnih posekah, kar predstavlja velik vpliv na rastlinstvo na teh območjih. Z namenom preprečevanja vnosa tujerodnih rastlin in rastlin z drugačno gensko zasnovo od lokalne populacije, je v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja podana zahteva po pazljivosti pri prevozu strojev iz drugih gradbišč oz. lokacij oz. po njihovem predhodnem čiščenju. Material, ki bi lahko bil potencialno onesnažen s semeni ali ostanki tujerodnih vrst na gradbišču, je treba odstraniti, zasipavanje se mora izvesti izključno z izkopanim materialom, dovažanje materiala od drugod (razen peska za posteljico in obsip) pa ni dopustno, zaradi vnosa tujerodnih rastlin in rastlin z drugačno gensko zasnovo od lokalnih populacij. Inertni material, pripeljan od drugod (gramoz, pesek), mora biti brez primesi (pogoji II/4./4.1., Splošni pogoji, alinea 1-3)

Načrtovani začasni deponiji za cevi pri Bujah in Volčji Dragi sta travniški površini. V Volčji Dragi polovico površin predstavlja mezofilni pašnik, drugo polovico pa opuščene njivske površine. Začasno deponijo za cevi v Batujah pa večinoma poraščajo suhi travniki (*Submediteransko-ilirski polsuhi travniki*, Physis 34.753) in njivske površine. Suhi travniki so tu intenzivneje gojeni, v neposredni bližini pa je še nekaj podobnih površin. Deponije ne predstavljajo večjih negativnih vplivov s stališča habitatnih tipov. V primeru, da se med gradnjo izkaže, da so potrebne dodatne lokacije začasnih deponij izven delovnega pasu, pa se jih ne sme vzpostaviti v varstvenih območjih narave, sama lokacija ne sme biti na površinah z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi (naravovarstvena vrednost 4 in 5) (pogoj II/4./4.1., Pogoji za varstvo ptic, alinea 2).

Delovni pas ne bo posegal v jamske habitate. Vsi trije jamski objekti (Izvir pri Dulanovem mlinu, Izvir 2 pri Dulanovem mlinu in Uh 2) se nahajajo na drugi strani reke Vipave kot poteka plinovod. Vhod v Bezovlaško jamo (IJK 3509), ki leži severno od trase plinovoda, pa je oddaljen ca. 250 m. Vplivi na registrirane jame tako niso bili ugotovljeni. Ne glede na navedeno, je zaradi splošnega varstva podzemnih habitatov, naslovni organ v izreku tega okoljevarstvenega soglasja določil dodaten pogoj, in sicer zahtevo po označitvi območja vhodov jam v bližini delovnega pasu in prepoved poseganja vanje z gradbenimi stroji, manipulativnimi površinami in odlaganjem (trajnim ali začasnim) odvečnega gradbenega materiala (pogoj II./4./4.1., Pogoj za ohranjanje jam in jamskih habitatov, alinea 1). Še posebej to velja za Bezovlaško jamo. V primeru odkritja novih jam med gradbenimi deli, je treba postopati v skladu z določili 22. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1 in 46/14 – ZON-C) oz. na način, kot ga za najdbe mineralov in fosilov predpisuje 74. člen Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B

in 46/14). Prav tako je treba podatke o najdbi jam v skladu s 3. členom Pravilnika o sporočanju podatkov o podzemnih jamah (Uradni list RS, št. 120/06) sporočiti Inštitutu za raziskovanje krasa Znanstveno raziskovalnega centra SAZU.

Naslovni organ ocenjuje, da bo ob upoštevanju pogojev navedenih v poročilu o vplivih na okolje, in dodatnih pogojev za času gradnje navedenih v točki II./ 4./ 4.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja vpliv nameravanega posega na rastlinstvo in HT (vključno z jamskimi habitati) velik (3).

V času obratovanja ne bo negativnih vplivov na HT in rastlinstvo, saj je predvideno vzdrževanje travniških površin v sedanji rabi. Vzdrževalna dela na trasi plinovoda – krčenje grmovne in drevesne zarasti - se morajo opravljati izven vegetacijske sezone (pogoj II./4./4.2., alinea 2). Površine, ki pa bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je treba v naslednjih letih negovati na način, da bujna zeliščna vegetacija ne uduši posajene sadike (pogoj II./4./4.2., alinea 3). Po končani gradnji bo večji del trase prepuščen naravni sukcesiji, ohranjal se bo le kolovoz za potrebe vzdrževalnih del. Izjema so gozdni habitati, ki bodo trajno uničeni zaradi poseke. Le v primeru, ko bi se invazivne vrste preveč razrastle, pa bi bilo predvsem na naravovarstveno pomembnih območjih potrebno izvajati tudi ukrepe za omejitev razraščanja teh vrst. Potrebna je pravočasna in redna košnja problematičnih območij. Košnja se mora v pasu plinovoda izvajati 2-krat letno (prva polovica junija in prva polovica avgusta, po potrebi pa tudi večkrat) predvsem na območju gozdnih posek in ob vodotokih (pogoj II./4./4.2., alinea 7-8). Zaželeno je, da se površine, ki se zaraščajo s tujerodnimi vrstami (žlezasta nedotika, japonski dresnik in kanadska zlata rozga), kosijo še pogosteje, npr. enkrat na mesec v vegetacijski sezoni (od aprila do septembra). V primeru, da se v okviru izvajanja monitoringa habitatnih tipov in metuljev v fazi obratovanja ugotovi, da se trasa zarašča z invazivnimi rastlinami in predlaga ukrepe za eradikcijo, je treba te ukrepe izvajati v fazi vzdrževanja območja plinovoda. (pogoj II./4./4.2., alinea 9)

PTICE

Načrtovani plinovod prečka raznolike habitate, ki se z vidika varstvenega pomena za ptice močno razlikujejo. Posamezni odseki trase plinovoda, ki bi s stališča varstveno pomembnih vrst ptic lahko bili problematični, so naslednji:

Ajdovščina (smetišče) – Ustje:

odsek je v celoti del POV SI5000021 Vipavski rob. Območje plinovoda se začne južno od Ajdovščine na Ajdovskem polju, kjer prevladujejo intenzivno obdelane kmetijske površine z relativno redkimi mejicami in drevesi. Najpogostejša vrsta dreves je beli topol (*Populus alba*), ki raste ob poteh in na robovih njiv in je ključnega pomena za gnezditve kvalifikacijske vrste črnočelega srakoperja (*Lanius minor*), ki gnezdi na območju med odlagališčem odpadkov južno od Ajdovščine in reko Hubelj. Črnočeli srakoper (*Lanius minor*) je ena najbolj ogroženih ptic kmetijske krajine v Sloveniji. Ostale kvalifikacijske vrste ptic za POV SI5000021 Vipavski rob na obravnavanem odseku trase plinovoda so: rjavi srakoper (*Lanius collurio*), sršenar (*Pernis apivorus*) in veliki strnad (*Miliaria calandra*), druge varstveno pomembne vrste gnezdečih ptic na tem odseku pa: čopasti škrjanec (*Galerida cristata*), čuk (*Athene noctua*), mali detel (*Dendrocops minor*), pegasta sova (*Tyto alba*), plotni strnad (*Emberiza cirlus*), poljski škrjanec (*Alauda arvensis*), postovka (*Falco tinnunculus*), prepelica (*Coturnix coturnix*), rakar (*Acrocephalus arundinaceus*), repnik (*Carnuelis cannabina*), skobec (*Accipiter nisus*), srpična trstnica (*Acrocephalus scirpaceus*). Na potoku Hubelj gnezdita tudi povodni kos (*Cinclus cinclus*) in mali martinec (*Actitis hypoleucos*). Varstveno pomembne prezimujoče vrste so pepelasti lunj (*Cyrus cianeus*), veliki srakoper (*Lanius excubitor*) in velika bela čaplja (*Casmerodius albus*).

V ravninskem predelu v okolici Ajdovščine, predvsem v bližini odlagališča ima lovišče več parov velikih uharic (*Bubo bubo*), ki gnezdijo pod robom Trnovskega gozda (Gradišče) in v Vipavskih brdih. Velika uharica (*Bubo bubo*) je kvalifikacijska vrsta za POV SI500021 Vipavski rob, to območje pa je eno od dveh območij, kjer ima ta vrsta izrazito zgostitev. V okolici ajdovskega smetišča prav tako gnezdi en par ujede črni škarnik (*Milvus migrans*).

Ustje – Male Žablje (potok Vrnivec):

zahodno od naselja Ustje pa do potoka Vrnivec pri naseljih Male in Velike Žablje poteka 500 m vplivni pas območja plinovoda po gričevnatem delu doline reke Vipave, ki ga v veliki meri pokrivajo hrastovo-belogabrovi gozdovi z znatnim deležem robinije ter mozaik njiv, sadovnjakov, vinogradov in travnikov. Tu v gozdnih otokih in na njihovih robnih delih, predvsem v širši (do 2 km) okolici Malih in Velikih Žabelj gnezdijo črna žolna (*Dryocopus martius*), zelena žolna (*Picus viridis*), veliki detel (*Dendrocops major*) in lesna sova (*Strix aluco*). V manjšem gozdu zahodno od potoka Vrnivec med Vipavskim križem in Dobravljami, ki je za ca. 1 km oddaljeno od trase plinovoda, je bilo v letu 2008 najdeno gnezdo črnega škarnika (*Milvus migrans*). Navedeni gozdni otoki so velikega pomena za ohranitev vrstne pestrosti v Vipavski dolini. Med obdelovalnimi površinami, kjer so zatravljene terasasti vinogradi in sadovnjaki, gnezdi v Vipavski dolini pogost hribski škranec (*Lullula arborera*). Vrsta dosega v Vipavski dolini najvišje gnezditvene gostote. Na območju naselja Žablje med travniki in njivami z grmičevjem ter mejicami gnezditva tudi veliki (*Miliaria calandra*) in plotni strnad (*Emberizca cirrus*), v širši okolici Vipavskega križa pa v mejicah in grmovju gnezdi rjavi srakoper (*Lanius collurio*). Kulturna krajina širše okrog naselij Ustje in Male Žablje oz. Dobravlje z raznoliko obdelano zemljo nudi tudi ustrezna mesta za gnezditve in prehranjevanje čuka (*Athene noctua*) in pegaste sove (*Tyto alba*). Na južni strani reke Vipave pri Malih Žabljah so bili evidentirani tudi slavec (*Luscinia megarhynchos*), močvirna trstnica (*Acrocephalus palustris*), siva pastirica (*Motacilla cinerea*) in rakar (*Acrocephalus arundinaceus*), a trasa v ta del ne bo posegala, v gozdu ob Malih Žabljah pa tudi mali detel (*Dendrocops minor*).

Delovni pas plinovoda se reki Vipavi na tem odseku ponekod zelo približa (celo manj kot 10 m), npr. v 900 m odseku od farne piščancev v naselju Uhanje do Dulanovega mlina in v točki J-JZ od naselja Male Žablje. Reka Vipava je sicer močno regulirana in tu ne gnezdi veliko varstveno pomembnih vrst ptic, vendar pa je pri posegih v bližini struge in obrežne vegetacije potrebno biti previden zaradi vodomcev (*Alcedo atthis*) in povodnih kosov (*Cinclus cinclus*), ki na Vipavi gnezdijo in prezimujejo. Pozimi so bile na rednih zimskih popisih ptic na reki Vipavi in na bližnjih površinah evidentirane tudi druge prezimujoče varstveno pomembne vrste ptic npr. mali martinec (*Acctitis hypoleucos*), mala bela čaplja (*Egretta garzetta*), bobnarica (*Botaurus stellaris*), kozica (*Gallinago gallinago*). Na Vipavi se občasno pojavlja tudi veliki žagar (*Mergus merganser*).

Male Žablje (potok Vrnivec) – železniška postaja Batuje:

območje plinovoda od potoka Vrnivec pri naselju Male Žablje do železniške postaje Batuje poteka v skupnem koridorju z železnico in reko Vipavo. Plinovod prečka povsem neposeljeno območje intenzivne kmetijske krajine z največjim deležem njiv, vinogradov in sadovnjakov. Vmes se pojavljajo travniki, gozdni otoki, mejice in redki kanali. Varstveno pomembne vrste ptic na tem odseku so: čuk (*Athene noctua*) (širša okolica Batuj), hribski škranec (*Lullula arborera*), plotni strnad (*Emberizca cirrus*), postovka (*Falco tinnunculus*), rjava penica (*Sylvia communis*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), slavec (*Luscinia megarhynchos*), sršenar (*Pernis apivorus*), škrančar (*Falco subbuteo*), veliki strnad (*Miliaria calandra*).

Med potokom Vrtovinšček in železniško postajo Batuje, kjer so večji sestoji termofilnih hrastovih gozdov z robinijo gnezdijo črna žolna (*Dryocopus martius*), zelena žolna (*Picus viridis*) in mali detel (*Dendrocops minor*). Slednji je bil zabeležen tudi v manjšem gozdu v Malih Žabljah pri reki Vipavi.

Delovni pas plinovoda se na dveh mestih zelo približa reki Vipavi (50-60 m), in sicer približno 1,2 km SV od Preserja pri okljuku reke Vipave, kjer ima ta še bolj ali manj ohranjene brežine in je širše obrasla z drevesi, in jugovzhodno od železniške postaje Batuje, na mestu preden predvideno območje plinovoda prečka železniško progo. Na reki Vipavi gnezditva vodomec (*Alcedo atthis*) in povodni kos (*Cinclus cinclus*). Opazovana sta bila na širšem odseku (vsaj 2 km) reke Vipave pod železniško postajo Batuje, potencialna gnezdišča pa so tudi drugje na reki Vipavi.

Batuje - akumulacija Vogršček – Volčja Draga:

v tem delu plinovod poteka v dolžini ca. 3,5 km na robu gozda in čez gozd, J od akumulacije Vogršček. V in Z od akumulacije, do naselja Batuje na V in do naselja Volčja Draga na Z, plinovod poteka po gričevnati, habitatno pestri krajini.

Velik del Vogrščka je ornitološko nezanimiv, saj je praktično brez obvodne vegetacije. V redkem trstičju okrog akumulacije in južno od nje gnezditvo posamezni rakarji (*Acrocephalus arundinaceus*) in srpične trstnice (*Acrocephalus scirpaceus*). Ornitološko zelo pomemben del akumulacije pa je manjši zaliv na severni strani avtoceste. Na tem delu Vogrščka v razraščanem trstičju in vrbovju od varstveno pomembnih ptic gnezditvo čapljice (*Ixobrychus minutus*), rakarji (*Acrocephalus arundinaceus*), srpične trstnice (*Acrocephalus scirpaceus*), mali ponirki (*Tachybaptus ruficollis*), mali martinec (*Actitis hypoleucos*), zelenonoge tukanice (*Gallinula chloropus*), liska (*Fulica atra*) in najverjetneje tudi kvakač (*Nycticorax nycticorax*), kar je za tako majhen prostor zelo velika pestrost avifavne. Ker pa je ta ornitološko pomembni del akumulacije od plinovoda oddaljen več kot 600 m in leži na drugi strani avtoceste, se ocenjuje, da vpliva na vodne ptice ne bo.

Problematično za ptice bi lahko bilo sekanje dreves v kompleksu termofilnega hrastovega gozda s sestoji robinije južno od akumulacije, saj bo tu potrebno odstraniti drevesa v skupni dolžini skoraj 2 km, v katerih imajo ali lahko imajo svoja gnezditva duplarji, sekundarni duplarji in nekatere ujede, npr. črna žolna (*Dryocopus martius*), zelena žolna (*Picus viridis*), mali detel (*Dendrocopos minor*) in veliki detel (*Dendrocopos major*), močvirska sinica (*Poecile palustris*) ter kanja (*Buteo buteo*), skobec (*Accipiter nisus*) in postovka (*Falco tinnunculus*). V okolici plinovoda južno od akumulacije na robnih delih gozda gnezditvo tudi slavec (*Luscinia megarhynchos*), na poljih veliki strnad (*Miliaria calandra*), v širši okolici Dornberka pa je bil v gnezditvenem obdobju v gnezditvenem habitatu opazovan tudi škrljančar (*Falco subbuteo*).

Širše območje plinovoda V od Vogrščka do Batuj in Z od Vogrščka do Volčje Drage je gričevnato. V kulturni krajini z obmejki, grmovjem, posamičnimi starimi drevesi in starimi stavbami gnezditvo v Sloveniji kritično ogroženi čuk (*Athene noctua*). Ostale varstveno pomembne vrste ptic v tej krajini so: čopasti škrljanec (*Galerida cristata*), črna žolna (*Dryocopus martius*), hribski škrljanec (*Lullula arborea*), kratkoperuti vrtnik (*Hippolais polyglotta*), plotni strnad (*Emberiza cirlus*), postovka (*Falco tinnunculus*), rakar (*Acrocephalus arundinaceus*), rjava penica (*Sylvia communis*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), skobec (*Accipiter nisus*), slavec (*Luscinia megarhynchos*), smrdokavra (*Upupa epops*), srpična trstnica (*Acrocephalus scirpaceus*), sršenar (*Pernis apivorus*), veliki strnad (*Miliaria calandra*), vijeglavka (*Jynx torquilla*), zelena žolna (*Picus viridis*).

V delu od Vogrščka proti Z do Volčje Drage bo plinovod prečkal vodotok Vogršček na sedmih mestih, vodotok Lijak pa na enem. Avifavna je na in v okolici teh vodotokov slabo popisana. Vodotoka sta z dobro razvito obrežno vegetacijo bolj kot za vodne ptice pomembna za ptice, vezane na drevesne in grmovne strukture v odprti krajini. Taka vrsta je npr. rjavi srakoper (*Lanius collurio*). Sicer pa se ob teh vodotokih rade zadržujejo tudi vodne ptice, predvsem siva čaplja (*Ardea cinerea*) in velika bela čaplja (*Casmerodius albus*). Ker je obrežno rastje lahko pomemben del habitata nekaterih varovanih vrst, je morebitno odstranjevanje obrežne vegetacije potrebno omejiti na minimum.

Volčja Draga – Šempeter (potok Vrtojba):

ta odsek plinovoda poteka po gričevnati krajini z različnimi habitati kulturne krajine. Izmenjujejo se ekstenzivni in srednje intenzivni travniki, njive in opuščene njive, posamezni vinogradi in sadovnjaki, mejice, površine v zaraščanju in ruderalne površine. Kulturno krajino prekinjajo obsežnejši sestoji termofilnega hrastovega gozda z robinijo ter homogeni sestoji robinije, ki so predvsem nadaljevanje gozdov iz zaledij, npr. iz pobočij Stare Gore. Varstveno pomembne vrste ptic so: črna žolna (*Dryocopus martius*), čuk (*Athene noctua*), hribski škrjanec (*Lullula arborea*), kratkoperuti vrtnik (*Hippolais polyglotta*), lesna sova (*Strix aluco*), mali detel (*Dendrocopos minor*), plotni strnad (*Emberiza cirlus*), poljski škrjanec (*Alauda arvensis*), prosnik (*Saxicola rubicola*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), skobec (*Accipiter nisus*), slavec (*Luscinia megarhynchos*), veliki strnad (*Miliaria calandra*), vijeglavka (*Jynx torquilla*), zelena žolna (*Picus viridis*). Plinovod bo čez gozdnati del v večjem delu potekal ob robu poseke že obstoječega plinovoda, tako da bo uničen gozdni rob.

Šempeter (potok Vrtojba) – Gornji Miren:

plinovod Z od potoka Vrtojba in J od Šempetra poteka po ravnini Šempetrsko-Mirenskega polja z intenzivno kmetijsko krajino, kjer njive s koruzo, žiti, povrtninami in opuščene njive prekinjajo redki intenzivno gojeni travniki, sadovnjaki in vinogradi. Površine z ornitološkega vidika niso zelo pestre, vendar tu verjetno gnezdijo nekatere varstveno pomembne vrste, ki imajo rade odprta območja: poljski škrjanec (*Alauda arvensis*), prosnik (*Saxicola rubicola*), posamezne prepelice (*Coturnix coturnix*), veliki strnad (*Miliaria calandra*), postovka (*Falco tinnunculus*). V vmesnih, redkih mejicah in manjšem drevju gnezdijo slavci (*Luscinia megarhynchos*). Na neobdelanih posutih in skromno poraščenih tleh, kakršna se najde na poljih (njive), ob gramoznicah, cestnih nasutih, makadamskih cestah in v industrijskih predelih se pojavljajo posamezni čopasti škrjanci (*Galerida cristata*). V širši okolici Vrtojbe v zatrstičenih predelih gnezdita rakar (*Acrocephalus arundinaceus*) in srpična trstnica (*Acrocephalus scirpaceus*).

Na širšem območju J od Šempetra se kljub intenzivnemu kmetijstvu pojavlja čuk (*Athene noctua*). Na širšem vplivnem območju v spodnji Vipavski dolini gnezdi, za slovenske razmere, zelo močna populacija te vrste.

Ob dosledni izvedbi ukrepov navedenih v poročilu o vplivih na okolje in pogojev navedenih izreku tega okoljevarstvenega soglasja se habitat in populacija varstveno pomembnih vrst ptic med gradnjo ne bosta bistveno zmanjšala. V mozaični kulturni krajini Vipavske doline, čez katero poteka trasa plinovoda, bo med gradnjo negativne vplive predstavljalo predvsem prečkanje mejic (ob potokih, jarkih, obmejkih), kjer bo na več mestih potrebno posekati tudi del mejice ali posamezno drevo/grm. Ker mejice in posamična drevesa/grmi predstavljajo bistveni del mozaične krajine in pomembno prispevajo k pestrosti favne ptic na nekem območju in so za nekatere vrste nujne (rjavi srakoper (*Lanius collurio*), veliki strnad (*Miliaria calandra*) hribski škrjanec (*Lullula arborea*)), odstanjevanje vegetacije v mejicah ne bo imelo bistvenega vpliva na varovane vrste ptic le v primeru upoštevanja omilitvenih ukrepov navedenih v poročilu o vplivih na okolje in pogojev navedenih izreku tega okoljevarstvenega soglasja. To še posebej velja za odsek med Kompresorsko postajo Ajdovščina in Ustjem. Pomemben negativni vpliv v času gradnje bo predstavljalo tudi poseganje v traviščne prehranjevalne habitate črnočelega srakoperja (*Lanius minor*) na odseku med Hubljem in KP Ajdovščina.

Naslovni organ ocenjuje, da bo vpliv nameravanega posega na ptice velik (3) ob izvedbi omilitvenih ukrepov, navedenih v poročilu o vplivih na okolje, in pogojev, navedenih v točki II./4./4.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja. Za ohranjanje biotske raznovrstnosti je treba obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: mejice, posamezna drevesa in grmi oz. jih po izgradnji ponovno vzpostaviti, odstranjene mejice in posamezna drevesa oz. grmovnice v odprti krajini pa ustrezno nadomestiti. Obstoječa drevesa

in grmovnice v bližini gradbenih del je treba zaščititi. (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo ptic, alinea 1) Potreba po zaščitnem posegu, vrsta, obseg in čas takega posega se določijo v skladu z vrsto dreves in rastlinskih sestojev ter odvisno od vrste, obsega in trajanja gradbenega posega. Sečnja vegetacije v delovnem pasu plinovoda se mora izvesti izven gnezditvene sezone ptic (sečnja v času od avgusta do marca), zaradi preprečitve motenj med gnezditvijo. (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo ptic, alinea 3) Zaradi ohranitve habitata vodomca (*Alcedo atthis*) in povodnega kosa (*Cinclus cinclus*) je treba posegati v obrežno vegetacijo in naravne brežine vodotokov, zlasti Vipave in Lijaka, zgolj v obsegu, potrebnem za izvedbo del. pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo ptic, alinea 4)

Dolgoročno bo izguba habitata za ptice površinsko majhna. Med obratovanjem se vplivov na ptice ne pričakuje, razen na poseki plinovoda v gozdnem območju v primeru, da se bodo vzdrževalna dela (košnja trave, sečnja grmovja) opravljala v gnezditveni sezoni, saj bodo v tem času lahko v manjši meri uničena gnezdišča ptic mozaične kulturne krajine (rjavi srakoper (*Lanius collurio*), veliki strnad (*Miliaria calandra*) hribski škrjanec (*Lullula arborea*)), in nekaterih drugih vrst. Zato je v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja podana zahteva, da se morata košnja in sekanje, ki bosta potrebna za vzdrževanje odprtih površin vzdolž plinovoda, izvajati izven gnezditvene sezone ptic, v obdobju med 1. avgustom in 15. aprilom. (pogoj II./4./4.2., alinea 1). Za večino varstveno pomembnih vrst je pomembno tudi v času vzdrževanja prednostno ohranjati mejice, posamezne grme in drevesa. Zaradi ohranitve vodomca (*Alcedo atthis*) in povodnega kosa (*Cinclus cinclus*) je se je treba izogibati posegom obrežno vegetacijo in naravne brežine vodotokov, zlasti Vipave in Lijaka. Za ptice, ki gnezdi v habitatih v zgodnjih sukcesijskih fazah, bo izgradnja plinovoda mestoma imel celo pozitivne vplive, saj se bo gnezditveni in prehranjevalni habitat kratkoročno nekoliko povečal. Dolgoročnih vplivov na populacije varstveno najpomembnejši vrsti ptic na tem območju pa se zaradi obratovanja plinovoda ne pričakuje, saj bodo posegi v habitat prostorsko omejeni, po končani gradnji pa bo večji del trase prepuščen naravni sukcesiji.

NETOPIRJI

Območje neposrednega vpliva plinovoda je izdelovalec poročila o vplivih na okolje opredelil kot 250 metrski pas na vsaki strani trase plinovoda. Ker so netopirji zelo mobilne živali, ki lahko med nočnim prehranjevanjem preletijo več kilometrov ali pa se med sezonskimi selitvami selijo več deset ali sto kilometrov, je izdelovalec poročila o vplivih na okolje pri opisu izhodiščnega stanja kot pri ugotavljanju vplivov, obravnaval najdišča netopirjev v 10 kilometrski okolici trase. To območje poleg Vipavske doline zavzema tako Kras na J kot Trnovski gozd na S.

Na območju neposrednega vpliva je bilo evidentiranih nad 30 najdišč 8 vrst netopirjev, medtem ko je skupno s širše okolice znano kar 24 vrst netopirjev s preko 300 najdišč.

Vrste, na katere bo imel poseg največji vpliv so tiste, ki so izrazito vezane na gozd, kot npr. širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), drevesna zatočišča pa uporablja še vrsta ostalih netopirjev kot npr. velikouhi netopir (*Myotis bechsteinii*) in rjavi uhati netopir (*Plecotus auritus*). Širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*) je bil na samem območju plinovoda zabeležen le v gozdu na južni strani akumulacije Vogršček, vendar je zaradi podobnega tipa gozdov lahko prisoten vzdolž trase. Obvodni netopir (*Myotis daubentonii*) je bil na vplivnem območju trase plinovoda verjetno zabeležen nad gladino akumulacije Vogršček, zagotovo zabeležen pa je bil vzdolž celotne reke Vipave.

Za potrebe presoje vplivov na gozdne habitate netopirjev je bilo določenih 9 vzorčnih enot skupne dolžine ca. 4,3 km, kjer bo lahko prišlo do večjega poseka drevja, zato so bila jeseni 2010 na trasi popisana možna drevesna zatočišča netopirjev. Primernost je bila izražena kot indeks števila možnih drevesnih zatočišč na 100 m gozda.

V času gradnje se bo posegalo v gozd, kjer bodo delno uničeni prehranjevalni habitati več vrst netopirjev. V delovnem pasu se bo posekalo ca. 9.5 ha gozda. Pri tem se bo uničilo tudi potencialna drevesna zatočišča netopirjev (izguba dupel ter ostalih špranj in razpok, ki so možna zatočišča netopirjev). Med posekom dreves lahko pride do poškodovanja v njih skrivajočih se netopirjev, vendar bo to verjetno imelo le zmeren vpliv na lokalne populacije. Izgubo drevesnih zatočišč se lahko delno nadomesti s postavitvijo netopirnic. Naslovni organ ocenjuje vpliv v času gradnje na vrste netopirjev kot zmeren (2) ob izvedbi pogojev, navedenih v točki II./4./4.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja (Pogoji za ohranjanje habitatov netopirjev). Delavce, ki bodo podirali drevje, je potrebno pred začetkom izvajanja del obvestiti, da morajo biti pozorni na debla z dupli in na morebitne najdbe netopirjev v njih. V primeru najdbe je treba obvestiti naravovarstveni nadzor (ZRSVN), ki bo opredelil nadaljnje ukrepe. Izgubo dupel in špranj se mora nadomestiti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oziroma woodcrete) netopirnic. Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dolgotrajnosti pa jih ni treba nadomeščati, saj bi se morale v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel in drugih drevesnih razpok. Možno je tudi, da se del debel z dupli, ki se jih odkrije med posegom, ohrani in se jih predela v netopirnice. Špranjaste (ploščate) netopirnice pa se lahko namesti tudi na zgradbe plinovodnih objektov. Skupno se mora namestiti 38 duplastih in 31 špranjastih netopirnic po naslednjem razporedu:

okvirna stacionaža	odsek	dolžina (m)	indeks možnih drevesnih zatočišč na 100 m	št. duplastih netopirnic	št. špranjastih netopirnic
3+500 – 3+700	As_A	200	0,5*	1	0
5+000 – 5+100	As_B	100	0,5*	0	1
11+400 – 12+200	As_G (AS_01)	800	0,5	3	2
15+600 – 16+100	As_I (AS_12)	500	0,7	2	1
16+300 – 16+800	As_J (AS_13)	500	1,2	3	3
16+900 – 17+300	As_Ka (AS_14)	400	2,7	7	6
17+300 – 17+800	As_Kb (AS_16)	500	0,4	0	2
18+700 – 18+900	As_L (AS_17)	200	3,1	3	3
21+700 – 22+300	As_M (AS_18)	600	1,3	6	2
22+500 – 23+100	As_N (AS_19)	600	1,7	5	5
23+350 – 23+450	As_O	100	3,7*	1	2
23+600 – 23+800	As_P (AS_20)	200	3,7	6	2
24+200 – 24+300	As_R	100	3,7*	1	2
SKUPAJ		4.88		38	31

*-indeks glede na najbližjo vzorčno enoto

Natančna mesta postavitve netopirnic mora v sodelovanju z revirnim gozdarjem in lastniki gozdov določiti biolog strokovnjak za netopirje, postavljene pa morajo biti nemudoma po poseku drevja.

V fazi obratovanja plinovod ne bo imel bistvenega vpliva na favno netopirjev, še posebej ob izvedbi omilitvenih ukrepov na delih trase v gozdnih površinah, kjer so raziskave potrdile prisotnost t.i. gozdnih vrst netopirjev in je gozd pomemben kot prehranjevalni prostor netopirjev na splošno. Vplivi plinovoda bodo zato občutni predvsem za gozdne vrste netopirjev, zaradi

odpiranja gozdnega prostora in uničenja starih dreves. Na splošno bi bili prehranjevalni habitati vzdolž delov trase dodatno okrnjeni v primeru neprimerne osvetlitve spremljajočih objektov (npr. merilne in regulacijske postaje ter zaporne postaje). Možne posledice svetlobnega onesnaževanja so: a) žuželke, ki jih privlači svetloba, priletijo k lučem iz svojih običajnih habitatov, ki so hkrati tudi prehranjevalni habitati netopirjev, zato netopirji nimajo več na razpolago enake količine žuželk, ki so njihova glavna hrana, b) možno splošno zmanjšanje števila in/ali vrstne pestrosti žuželk, c) nekatere vrste netopirjev se izogibajo osvetljenim površinam (npr. podkovernjaki, vrste navadnih netopirjev in uhatih netopirjev) in s tem se jim zmanjša razpoložljivi prehranjevalni habitat. Zaradi preprečevanja okrnitve prehranjevalnih habitatov zaradi svetlobnega onesnaževanja, se območja MRP ne sme osvetljevati v nočnem in večernem času oz. se lahko osvetljuje le v primeru nočnega obiska vzdrževalca. Svetila morajo imeti vgrajen senzor za prižiganje in samodejni izklop, nikakor pa ne smejo svetiti neprestano. Načini osvetljevanja so predpisani z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13). Za osvetljevanje se morajo uporabiti popolnoma zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom in z majhno emisijo UV svetlobe (npr. halogenska svetila). (pogoj II./4./4.2., alinea 6)

DVOŽIVKE

Na vplivnem območju daljnovoda je registriranih 15 vrst dvoživk, od 19 v Sloveniji živečih vrst. Vrste dvoživk, ki so z varstvenega stališča na obravnavanem območju najbolj pomembne, tudi v evropskem merilu, so: laška žaba (*Rana latastei*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*) in rosnica (*Rana dalmatina*). Vse dvoživke so zakonsko zavarovane vrste (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14) in uvrščene na Rdeči seznam ogroženih vrst Slovenije. Velik del vplivnega območja novega plinovoda je vključenega tudi v POO, pPOO SI3000226 Dolina Vipave, kjer so med kvalifikacijske vrste uvrščene tudi laška žaba (*Rana latastei*), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*) in močvirska sklednica (*Emys orbicularis*).

Na območju vpliva so v stoječih in počasi tekočih vodah splošno razširjene vrste iz skupine zelenih žab (rod *Pelophylax*) ter navadna krastača (*Bufo bufo*), v bolj gozdnih pritokih vodotokov Lemovšček in Konjščak ter drugih pa je pogost navadni močerad (*Salamandra salamandra*). Planinski pupek (*Mesotriton alpestris*) in sekulja (*Rana temporaria*), sta na območju zelo redka, planinski pupek (*Mesotriton alpestris*) je znan le iz ene mlake SV od Lemovega, sekulja (*Rana temporaria*) pa z ene lokalitete v vodotoku Lemovšček. Navadni pupek (*Lissotriton vulgaris*) je pogostejši v Z delu območja (mlaka ob zaselku Mlačje, mlaka ob Lemovem, mlaka pri zaselku Replje, kal Z od Batuj, razni jarki in potoki), z V dela pa je znana le ena lokaliteta v jarku na območju Podolenje.

Gradnja plinovoda za dvoživke predstavlja negativne vplive v primeru poseganja v vodne habitate oz. njihovo neposredno bližino. Poseganje v kopenske habitate pomeni predvsem trenutno poslabšanje stanja ohranjenosti kopenskih habitatov v času gradnje, kjer pa se bodo ugodne razmere zopet vzpostavile v času obratovanja. Pomembno območje za dvoživke je predvsem na odseku trase plinovoda na območju POO, pPOO SI3000226 Dolina Vipave, kjer plinovod posega na pomembno območje kvalifikacijske vrste laške žabe (*Rana latastei*). To je gozdna vrsta, ki se mresti v potokih, zato ima vsako poseganje v vodotoke in njihove doline na tem območju velik negativen vpliv. To so predvsem vodotoki Lemovšček, Vogršček, Konjščak ter območje mrtvic reke Vipave pri Malih Žabljah. Po pomenu za laško žabo (*Rana latastei*) izstopa odsek plinovoda od Lemovega do MRP Bazara, kjer se glede na podatke o štetju mrestov v letih 2003 - 2005 v vplivnem območju plinovoda v desnem pritoku Lemovščka nahaja približno 25% mrestov tega območja. Desni pritok potoka Lemovšček S od avtoceste ima ohranjeno naravno neregulirano strugo, ki pa leži skoraj na polovici odseka neposredno v

delovnem pasu. Zato se ocenjuje, da bo na tem odseku vpliv na laško žabo zelo velik (4) in bodo potrebni naslednji zahtevni omilitveni ukrepi (pogoji II./ 4./4.1./Pogoji za varstvo laške žabe (*Rana latastei*), alinea 2-10)

- začasna prestavitev struge desnega pritoka Lemovščka z naslednjimi fiksnimi vtočnimi in iztičnimi točkami oz. stacionažami:

Oznaka/ime odseka vodotoka	Stacionaža plinovoda	
	Iztok	Vtok
Lamovo 1	22+597	22+647
Lamovo 2	22+902	22+946
Lamovo 3	22+973	23+163

Med vtokom in iztokom se mora začasna struga vzpostaviti tako, da bo njena dolžina najmanj 10 % daljša od obstoječe, širina in globina nove struge pa mora biti približno enaka obstoječi. Začasna struga mora biti primerno odmaknjena od cevi plinovoda in mora biti v funkciji še 5 let po izgradnji plinovoda, ko se bo potok preusmerilo na ponovno vzpostavljen prvotni potek vodotoka. Na obravnavanem odseku mora biti delovni pas zožen, če je to tehnično izvedljivo, gozdna poseka pa se lahko izvede največ do razdalje 11 m levo od predvidenega plinovoda, gledano v smeri toka plina. Pri tem se morajo ob robu delovnega pasu ohranjati večja drevesa (še posebej hrast in beli gaber), ki se bodo na podlagi natančnejšega načrtovanja opredelila v fazi projekta za izvedbo del. Struga mora biti strojno izkopana z majhnim kopačem, ki bo strugo izkopal med obstoječimi drevesi. Pri tem se izjemoma lahko poseka oz. izkrči samo drevesa vrste navadna robinija, ki je invazivna vrsta v tem gozdnem območju. Izjemoma in skladno z navodili naravovarstvenega nadzora se lahko odstrani tudi drevo druge vrste.

Struga mora biti v celoti v zemeljski izvedbi, brez vidnih utrditev. Za izvedbo pragov se morajo uporabiti naravni materiali, prevladuje naj les. Če izvedba z lesom ni možna, se uporabi kamen ali kombinacija lesa in kamna. Mestoma se mora v strugi urediti tudi več poglobitev, ki bodo omogočile nastanek tolmunov, katerih namen je predvsem ta, da se bodo v poletnih sušnih mesecih na teh mestih ohranile večje luže, ki bodo omogočale ličinkam laške žabe (*Rana latastei*) preživetje in dokončanje preobrazbe v odrasle živali. Natančne lokacije in število tolmunov se določi v fazi projekta za izvedbo del. V nadaljnji fazi izdelave (projekt za izvedbo del) se prav tako določi mesta, kjer se bodo v brežino vgradili večji panji s koreninskim sistemom oz. večje veje, ki bodo imeli funkcijo skrivališč in bodo primerna mesta za odlaganje mrestov laške žabe (*Rana latastei*) v tolmunih potoka. Rešitve PZI mora potrditi biolog, strokovnjak za dvoživke z delovnimi izkušnjami pri izdelavi vsaj dveh okoljskih poročil ali poročil o vplivih na okolje.

- ponovna vzpostavitev obstoječe struge:

zaradi gradbenih zahtev plinovoda se bo obstoječo strugo pritoka (po preusmeritvi vode v začasno strugo) v delovnem pasu v začetku gradnje plinovoda zasipalo, po končani gradnji pa se mora ponovno vzpostaviti obstoječa struga pritoka. Natančen posnetek obstoječega stanja struge ter lokacije večjih dreves se izdelava v fazi PZI. Zaradi zahtev varnosti plinovoda bo potrebno dno struge potoka zavarovati s poravnanimi kamni ustrezne debeline na filtrni podlagi in zavarovati brežine. Zavarovanje dna mora biti 0,5 m globlje od obstoječega dna potoka, tako da se bo na kamne naložilo še minimalno 0,5 m debelo plast sedimenta iz obstoječega potoka. Zavarovanje brežin mora biti izvedeno s kamni premera 40 cm, pokriti se jih mora z najmanj 0,5 m plastjo okoliške zemljine. Zasaditev brežin mora biti natančno opredeljena v projektu krajinske ureditve. Primerne vrste za zasaditev so grmovne vrste (navadna leska *Corylus avellana* in navadna trdoleska *Euonymus europaea*) in drevesne vrste (beli oz. navadni gaber *Carpinus betulus*, črna jelša *Alnus glutinosa*, trepetlika *Populus tremula*). V nadaljnji fazi

izdelave (PZI) se določi mesta, kjer se bodo v brežino vgradili večji panji s koreninskim sistemom oz. večje veje, ki bodo imeli funkcijo skrivališč in bodo primerna mesta za odlaganje mrestov laške žabe (*Rana latastei*) v tolmunih potoka. Rešitve PZI mora potrditi biolog, strokovnjak za dvoživke z delovnimi izkušnjami pri izdelavi vsaj dveh okoljskih poročil ali poročil o vplivih na okolje.

V času gradnje mora pri izvedbi obvezno sodelovati naravovarstveni nadzor (ZRSVN), ki bo usmerjal izvajalca za pravilno izvedbo del.

Z namenom varstva laške žabe (*Rana latastei*) v POO, pPOO Dolina Vipave se v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja na odsekih od km 5+000-6+000, od km 9+000-10+540, od km 11+445-12+180, od km 13+000-13+530 in od km 21+570-23+910 prav tako zahteva časovna omejitev gradnje. Gradnja se mora izvesti v čim krajšem času v obdobju prezimovanja laške žabe, to je med 1. novembrom in 1. februarjem. Gradnja izven predpisanega obdobja ni dovoljena. (pogoj II./4./4.1./ Pogoji za varstvo laške žabe (*Rana latastei*), alineja 1)

Veliki pupek (*Triturus carbifex*) in hribski urh (*Bombina variegata*) pa sta vezana predvsem na kale in njihovo okolico, kjer so pomembni kopenski habitati poleg gozda tudi travišča in vse ostale ekstenzivno rabljene površine na območju.

Naslovni organ ocenjuje, da bo ob upoštevanju ukrepov v času gradnje vpliv na dvoživke zelo velik (4).

PLAZILCI

Na celotnem vplivnem območju plinovoda je registriranih skupno 7 od 22 v Sloveniji živečih avtohtonih vrst plazilcev brez morskih želv. Vse registrirane vrste plazilcev so uvrščene na Rdeči seznam plazilcev in zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14) – razen belouške in rdečevratke (tujerodna vrsta).

Med plazilci je z varstvenega stališča (tudi v evropskem merilu) pomembna vrsta, močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), ki je kvalifikacijska vrsta za POO, pPOO SI3000266 Dolina Vipave. Po slednjem poteka tudi vplivno območje predvidene trase plinovoda in sicer tudi v bližini mesta, kjer je bila najdena močvirska sklednica (*Emys orbicularis*). Močvirska sklednica (*Emys orbicularis*) je bila v preteklosti najdena na vplivnem območju trase plinovoda, in sicer S od Velikih Žabelj pri mrtvici oz. meandrih reke Vipave. Za to vrsto so ključni vodni habitati, hkrati pa jajca odlaga na suha peščena mesta. Na območju je zabeležena tudi tujerodna vrsta želve rdečevratka (*Trachemys scripta elegans*).

Na območju so prisotne vrste, ki so splošno razširjene po celi Sloveniji, kot npr. pozidna kuščarica (*Podarcis muralis*) in zelenec (*Lacerta viridis/bilineata*). Nekatero vrsto plazilcev živijo samo na Primorskem (od Vipavske doline do Obale), kot na primer črnica (*Hierophis viridiflavus*). Horvatova kuščarica (*Iberolacerta horvathi*) pa je v širšem območju poznana le iz Trnovskega gozda na Golakih.

Število mejic je verjetno najpomembnejše pri disperziji kač predvsem v času parjenja (marec-maj), ko se samci premikajo na daljše razdalje, ko iščejo samice. Za uspešno varstvo populacij vrst z nizkim potencialom razširjanja, kot so navadni gad (*Vipera berus*), navadni gož (*Zamenis longissimus*) in smokulja (*Coronella austriaca*), je zelo pomembno ohranjanje mejic med fragmenti gozda, ki omogočajo emigracijo in imigracijo med različnimi metapopulacijami.

Naslovni organ vpliv na plazilce med gradnjo ocenjuje kot velik (3) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, navedenih v poročilu o vplivih na okolje. Z namenom varstva močvirske sklednice (*Emys orbicularis*) se v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja zahteva časovna omejitev gradnje na območju varstva močvirske sklednice. Gradnja je dovoljena med 1. novembrom in 28. februarjem (pogoj II./4./4.1., Pogoj za varstvo močvirske sklednice, alineja 1).

RIBE, RAKI IN PIŠKURJI

Na območju plinovoda so bili zbrani podatki o prisotnosti 25 vrst rib, laškega piškurja (*Lampetra zanandreaei*) in potočnega raka koščenca (*Austropotamobius pallipes*). 6 vrst rib je zavarovanih z Uredbo zavarovanih prosto živečih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14), 9 vrst rib pa ima po navedeni uredbi varovan habitat. 13 vrst rib je vključenih tudi na Rdeči seznam. Zavarovana in na Rdečem seznamu v kategoriji »ranljiv (V)« pa sta tudi laški rak koščak (*Austropotamobius pallipes*) in laški piškur (*Lampetra zanandreaei*), slednji je tudi kvalifikacijski za območje POO, pPOO Dolina Vipave.

Trasa plinovoda prečka 13 vodotokov (Puščavec, Hubelj, Jovšček, Vrnivec, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček, Vrtojba). V večini vodotokov je bila najdena podobna vrstna sestava rib. V bolj vodnatih in tekočih vodotokih, kjer je voda hladnejša, je bilo najdenih več postrvjih vrst, v reguliranih in počasi tekočih pa več krapovskih vrst. Od naravovarstveno pomembnih vrst je bila evidentirana primorska belica (*Alburnus albolella*), ki je tudi kvalifikacijska vrsta za POO, pPOO Dolina Vipave.

Pohra (*Barbus balcanicus*) oz. njena »sestrska« podvrsta v jadranskem povodju – mrenič (prej tudi *B. caninus*) je pogosta v večini vodotokov, grba (*Barbus plebejus*) pa predvsem v bolj vodnatih. V večini vodotokov se tudi drstita. Največ grb (*Barbus plebejus*) je bilo najdenih v vodotoku Lijak. Pohra (*Barbus balcanicus*) je kvalifikacijska vrsta za POO, pPOO Dolina Vipave, vendar pa je v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l. RS 33/13, 35/12, 39/13, 3/14) navedena s strokovnim latinskim imenom kot *Barbus meridionalis*, za katero pa je bilo ugotovljeno, da v Sloveniji ni prisotna. Tudi grba (*Barbus plebejus*) je kvalifikacijska vrsta za POO, pPOO Dolina Vipave. Kot zelo pomemben se je izkazal vodotok Lijak. Poleg drugih ogroženih vrst (grba (*Barbus plebejus*), pohra (*Barbus balcanicus*) (mrenič), primorska belica (*Alburnus albolella*) so bili na mestu prečkanja plinovoda ulovljene tudi mazenice (*Rutilus aula*) in primorska nežica (*Cobitis bilineata*). Z vidika ogroženih vrst in vpliva plinovoda (regulacije oz. posegov na krajših odsekih) je najpomembnejša vrsta laški piškur (*Lampetra zanandreaei*). Raki koščenci (*Austropotamobius pallipes*) so bili na območju prečkanj trase plinovoda najdeni v vodotokih Vrtovinšček in Košivec ter v reki Vipavi, pod izlivom vodotoka Hubelj. V akumulaciji Vogršček je bil najden tudi potočni rak jelševc (*Astacus astacus*), ki pa se za to območje lahko smatra kot tujerodna vrsta. V vodotoku Vogršček pod akumulacijo jelševc ni bil najden.

Ribe, piškurje in raki so na vodne habitate striktno vezane skupine.

Na dolžini ca. 5 km bo gradnja potekala v bližini reke Vipave (v pasu do 200 m). Neposredno ob reki Vipavi potekajo makadamske ceste, ki bodo verjetno služile kot dovozne ceste na gradbišče. Ocenjuje se, da na reko Vipavo neposrednih vplivov ne bo, saj se vanjo ne bo posegalo. Zaradi gradnje neposredno ob reki Vipavi pa se je treba izogibati izrednim dogodkom, kot so izpusti ali nesreče z nevarnimi snovmi (gorivo), saj v tem primeru lahko nastane okoljska škoda. Z namenom zmanjšanja tveganja za onesnaženje vodnih habitatov je zato v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja podana zahteva, da se gradbiščne provizorije in območja za skladiščenje ali odpadke umešča v takšni oddaljenosti od vodotokov, ki ne predstavlja nevarnosti za njihovo onesnaženje. (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev, alineja 1). Posegi v strugo reke Vipave, brežino in obstoječo obrečno lesno vegetacijo zaradi gradnje plinovoda ali gradnje dovoznih cest niso dovoljeni. Še posebej je potrebna pazljiva gradnja v neposredni bližini mrtvic in ostankov stare struge (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev, Vipava, alineja 1,2).

Vodotok Hubelj je v izlivnem delu na območju plinovoda že reguliran in uravnan, brežine pa povečini utrjene s kamnom. Dodatnih negativnih vplivov zaradi gradnje s prekopom se ne pričakuje, je pa pomemben predvsem čas gradnje zaradi vpliva na drstenje rib (selitev na drstišča). Podobno velja za vodotok Jovšček, v katerem se drsti grba (*Barbus plebejus*). Vpliv

se ocenjuje kot velik (3). V vodotoku mora biti morebitni talni prag načrtovan tako, da bo zgrajen globlje v strugi, tako da ga lahko prekrije prodni sediment, saj je na tem delu drstišče. Ribe iz intervencijskega odlova pred začetkom gradnje se lahko prestavi v reko Vipavo pri izlivu Hublja. Gradnja je dovoljena v mesecu septembru ali oktobru, pred časom drsti soške postrvi. V tem času bo vpliv najmanjši. Gradnja ni dovoljena od začetka novembra, t.j. časa drsti soške postrvi, do julija, ko se zdrstijo še toploljubne vrste. Gradnja bo namreč potekala na območju drstišča, hkrati pa se čez omočje plinovoda ribe selijo proti gorvodnim drstiščem. Pri tem je pomembno tudi to, da gradnja ne sme potekati istočasno s kakšno drugo gradnjo na reki Vipavi gorvodno od izliva Hublja (npr. prečkanje plinovoda Ajdovščina - Lucija). V takšnem primeru bi bil premočan dolvodni vpliv kaljenja, prav tako pa potem na obravnavanem območju ni na voljo odseka vodotoka, v katerega se ribe lahko umaknejo (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev, Hubelj, alineja 1-3).

Na vodotoku Jovšček mora biti morebitni talni prag načrtovan tako, da bo zgrajen globlje v strugi, tako da ga lahko prekrije prodni sediment. Vse vrste rib, razen potočnega glavoča (*Padogobius bonelli*), se pri elektroizlovu pred začetkom gradnje lahko prestavi v reko Vipavo, glavoča (*Gobiidae*) pa le v gorvodne odseke vodotoka Jovšček. Po ribiškem gojitvenem načrtu se v Jovščku drsti tudi grba (*Barbus plebejus*), zato se morajo dela izvajati od septembra do februarja. Enaki ukrepi kot za Jovšček veljajo tudi za prečkanja potokov Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček in njegovega desnega pritoka, Vrtojba (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev, Jovšček, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček, alineja 1-2).

Ključna vrsta v vodotoku Vrnivec je laški piškur (*Lampetra zanandreae*) oz. njegov larvalni habitat. Klasična gradnja plinovoda čez vodotoke je s prekopom. To bi za piškurja pomenilo nesprejemljiv vpliv (5) ne samo na preživetje osebkov (ličink) ampak tudi na obstoj njihovega habitata. Ravno na območju plinovoda se na dnu potoka nahaja plast peščenega sedimenta, ki je larvalni habitat. Potrebno bi bilo izvesti totalni izlov piškurjev ter hkrati tudi izkopati sediment, ki bi se ga preneslo v primeren prostor v ribogojnici, kjer bi se osebkom omogočilo preživetje z ureditvijo primerne mikrohabitata, dokler ne bi bila gradnja zaključena. Ličinke bodo namreč preživele le, če se bodo lahko zakopale v sediment. Ker gre za zelo občutljivo vrsto, je vprašljiva tudi primerna ureditev ribogojnice, kjer je poleg sedimenta izrednega pomena tudi primerna temperatura vode. Živali namreč hitro podležejo temperaturnim šokom, ko je usodna že zelo majhna sprememba temperature pri transportu in ponovnem vnosu v vodo. Primerna temperatura vode je tudi zelo pomembna ob vrnitvi piškurjev in sedimenta v potok. Nato pa sledi še najpomembnejša faza, ko je treba zagotoviti, da se bo glede na nove razmere v strugi tudi v prihodnje obdržal sediment na tem mestu ter se na ta način dolgoročno zagotovil obstoj larvalnega habitata. Ravno slednja faza je najbolj vprašljiva. V primeru, da ukrepi ne bi funkcionirali in bi prva velika voda odnesla sedimente oz. v potoku ne bi bilo več primernih razmer za nastajanje in/ali ohranjanje mest s finim sedimentom, bi to pomenilo izginotje larvalnega habitata in s tem vrste na širšem območju reke Vipave.

Glede na to, da je izvedljivost zgoraj navedenih ukrepov, ki bi jih bilo treba izvesti v primeru prekopa, zelo vprašljiva, je po previdnostnem principu za preživetje vrste najprimernejši ukrep podvrtanje vodotoka Vrnivca. Gradnja na obravnavanem odseku sicer ni dovoljena od začetka novembra do julija, ko se zdrstijo še toploljubne vrste (pogoj II./4./4.1., Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev, Vrnivec, alineja 1,2).

Vodotok Lijak je tudi pomemben habitat ribjih vrst, od katerih je tudi veliko kvalifikacijskih za POO, pPOO SI3000226 Dolina Vipave. Na mestu prečkanja je že reguliran in uravnan, brežine pa povečini utrjene s kamnom. Dodatnih negativnih vplivov zaradi gradnje s prekopom se ne

pričakuje, je pa pomemben predvsem čas gradnje zaradi vpliva na drstenje rib (selitev na drstišča). Vpliv se ocenjuje kot velik (3).

Na odseku med Lemovim in MRP Bazara trasa plinovoda poteka vzporedno z vodotokom Lemovšček in njegovim desnim pritokom. Severno od avtoceste poteka neposredno ob pritoku Lemovščka, tako da je del struge tudi v delovnem pasu. Zato se ocenjuje, da bo vpliv zelo velik (4).

Na podlagi zgoraj navedenega naslovni organ ocenjuje, da bo vpliv med gradnjo na ribe, piškurje in rake ob izvedbi omilitvenih ukrepov zelo velik (4). Poleg zgoraj navedenih omilitvenih ukrepov se zato zahteva dosledno upoštevanje in izvajanje tudi vseh preostalih omilitvenih ukrepov oz. pogojev, navedenih v točk II./4./4.1., Pogoji za prečkanje vodotokov, alinea 1-8 izreka tega okoljevarstvenega soglasja. Ob prečkanjih vodotokov je potrebno delovni pas skrčiti na minimalno širino, dela pa načrtovati in izvesti tako, da se ohranja povezanost oz. celovitost vodnega prostora in s tem možnost prehajanja in razvrščanja ribjih vrst. Regulacije vodotokov zaradi izgradnje plinovoda niso dopustne. Pri posegih v vodotoke in v njihovo neposredno bližino se mora ohranjati lesnata obrežna vegetacija. Po gradnji se mora delovni pas ponovno zasaditi z avtohtono lesnato in grmovno vegetacijo značilno za območje oz. z vrstami, katerih koreninski sistem ne bo povzročal negativnih vplivov za plinovod. Pri tem se mora ohraniti poseka plinovoda v minimalni še dopustni širini, kot to zahteva varnost plinovoda. Na poseki je treba omogočiti razrast vegetacije avtohtonih ob/vodnih makrofitov in visokih steblik. Spremembe vodnega toka in režima niso dopustne. Talni pragovi se morajo izvesti na način, da ne pride do spremembe v hitrosti vode. Prag mora biti konstruiran tako, da ne bo povzročil zadrževanja vode. Pragovi morajo služiti le zmanjšanju možne erozije oziroma odnašanju materiala na samem mestu prečkanja plinovoda, dno vodotokov pa se ne sme tlakovati. Kjer so nujne utrditve brežin vodotoka s kamni, se jih mora izvesti brez betoniranja vmesnih špranj. 7 dni pred začetkom gradnje je treba obvestiti pristojnega izvajalca ribiškega upravljanja o začetku gradnje, da izvede ali organizira izvedbo intervencijskega odlova rib (6. in 28. člen Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06; v nadaljevanju: ZSRib)) na predvidenem odseku vodotoka. V kolikor bodo dela potekala etapno in daljše časovno obdobje, mora izvajalec obvestiti ustreznega upravljalca o vsakem novem posegu v strugo, tako da se lahko intervencijski odlovi po potrebi opravijo pred vsakim novim posegom v struge vodotokov (4. in 61. člen ZSRib). Na mestih prekopa je treba 24 ur pred začetkom gradnje izvesti intervencijski odlov rib in rakov ter jih prenesti v primerne vodotoke. Območje izlova mora biti na delovnem pasu plinovoda in vsaj še 100 m nizvodno od območja nameravanega posega. Pri tem je treba potok gorvodno in dolvodno od delovišča zaveziti z mrežo, ki bo med gradnjo preprečevala dostop ribam na območje gradnje, hkrati pa bo prepuščala vodo.

V času obratovanja plinovoda se ne pričakuje nobenih dodatnih vplivov na vodne živali. Dolgoročne posledice na te skupine živali so predvsem zaradi posegov v vodotoke med samo gradnjo ter posledice vdora invazivnih vrst v obrežno vegetacijo po končani gradnji. V okviru vzdrževalnih del na plinovodu se pričakujejo dodatni vplivi zaradi vzdrževanja poseke plinovoda na odsekih, kjer ta poteka vzporedno z vodotoki, še posebej na mestih, kjer je le nekaj metrov oddaljena od struge. V teh primerih poseka plinovoda tudi dolgoročno onemogoča razvoj širšega pasu obrežne vegetacije, ki bi bil s stališča narave najbolj primeren. Če je čiščenje brežin vodotokov nujno potrebno, se mora obvodna vegetacija sekati in ne ruvati, in to izmenično enobrežno oz. po krajših odsekih (pogoj II./4./4.2., alinea 4). V času vzdrževalnih del je prepovedano izlivanje nevarnih kemikalij ali tekočih nevarnih odpadkov (usedline in gošče iz lovilnikov olj) v tla.

METULJI

Skupno je z vplivnega območja plinovoda znanih 80 vrst dnevnih metuljev (*Rhopalocera*), od katerih je naravovarstveno pomembnejših 16 vrst. Večina izmed njih je vezana na zmernosuhe in suhe travnike, vlagoljubnih pa je 5 vrst. Močvirski kosmičar (*Carcharodus flocciferus*), močvirski cekinček (*Lycaena dispar*), močvirski pisanček (*Melitaea diamina*) in strašničini mravljiščar (*Phengaris teleius*) so vezani na vlažne in mokrotne travnike, mali spreminjavček (*Apatura ilia*) pa na obrečne gozdove in loke. Razen slednje so ostale navedene vrste tudi zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14).

Večji del območja plinovoda je vključenega tudi v POO, pPOO SI3000266 Dolina Vipave, kjer so med kvalifikacijske vrste uvrščeni tudi močvirski cekinček (*Lycaena dispar*), strašničini mravljiščar (*Phengaris teleius*), travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*) in črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*).

Medtem ko so vrste zmernosuhih in suhih travnikov na območju še dokaj razširjene in manj ogrožene, so vlagoljubne zaradi omejenega števila in malih površin primernih habitatov zanje v kulturni krajini Vipavske doline močno ogrožene. To velja še posebej za strašničinega mravljiščarja (*Phengaris teleius*), ki je vezan na vlažne travnike z zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*), ki so le še mestoma ohranjeni v Vipavski dolini.

Za vlagoljubne vrste s strašničinim mravljiščarjem (*Phengaris teleius*) kot krovno vrsto so na območju plinovoda in malo širše znane tudi lege njihovih habitatov. Tako se delovni pas prekriva delno ali povsem s sedmimi takšnimi habitatnimi zaplatami na odseku med Malimi Žabljami in Z od železniške postaje Brje. Ocenjuje se, da so te zaplate, skupaj z ostalimi blizu območja plinovoda, sistem habitatov, ki zagotavlja obstoj in funkcioniranje samostojne populacije/metapopulacije, njihova izguba pa lahko ogrozi njen nadaljnji obstoj. Zaradi disperzijskega potenciala strašničinega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) namreč ni mogoče izključiti povezovalne vloge te populacije/metapopulacije z ostalimi v Vipavski dolini, zato lahko njen propad zaradi izgube in fragmentacije že tako številčno in kakovostno skromnih habitatov vpliva na ohranitveno stanje in obstoj vrste v ostalih bližnjih Natura 2000 območjih.

Travniški postavne (*Euphydryas aurinia*) znotraj območja plinovoda med inventarizacijo favne metuljev ni bil registriran, močvirski cekinček (*Lycaena dispar*) pa je bil zabeležen v vplivnem pasu znotraj POO, pPOO na istih habitatih kot strašničini mravljiščar (*Phengaris teleius*), to je na ekstenzivnih travniških zaplatah med Malimi Žabljami in Z od železniške postaje Brje, ter ob vodotoku Konjščak (Z od Batuj).

Ocenjuje se, da bo z nameranim posegom dokajšen del habitatov ogroženih in zavarovanih vrst metuljev med gradjo neposredno uničen, kajti na trasi bo potrebno izkrčiti in odstraniti vegetacijo, izkopati jarke za vgradnjo plinovoda, odlagati izkopani material in viške deponirati ter pripraviti manipulativne površine za mehanizacijo. Ob tem bodo deloma posamezni osebkni neposredno uničeni v nekrilatih razvojnih fazah – jajčecu, gosenici in bubi, ki so slabo ali sploh niso mobilne in se pred motnjo ne morejo umakniti. Posledica bo zmanjšanje števila osebkov metuljev na neposrednem in vplivnem območju v času gradnje ter v obdobju do ponovne vzpostavitve funkcionalnih habitatov. Za splošno razširjene vrste, ki so hkrati ekološki generalisti, bo ta vpliv zanemarljiv, za ekološke specialiste, ki so tudi ogrožene pa bi lahko nepovratna izguba že dela primernih habitatov močno poslabšala njihovo sedanje ohranitveno stanje. Izpad delov populacije/metapopulacije namreč lahko prekine genski pretok med njenimi deli, populacija/metapopulacija se posledično fragmentira v manjše populacijske enote, ki pa niso več viabilne.

Ocenjuje se, da nameravani poseg najbolj ogroža strašničinega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) in ostale vlagoljubne vrste, ki poseljujejo iste habitate. Na odseku plinovoda bi izguba 6 habitatnih zaplat s strašničinim mravljiščarjem (*Phengaris teleius*) od znanih 16 v Vipavski dolini povzročila neposreden propad te populacije/metapopulacije. Takšna izguba bi lahko bila hkrati

posredno vzrok poslabšanja sedanjega ohranitvenega stanja navedenih vrst tudi v območju POO, pPOO SI3000226 Dolina Vipave (vključujoč območje Ajševice). Vpliv na močvirskega cekinčka (*Lycaena dispar*) je v principu enak, vendar so osebki v prostoru zaradi teritorialnega obnašanja razporejeni posamič in po večjem območju, kajti v osebnem razvoju se lahko prehranjujejo z več rastlinskimi vrstami v večjih habitatih, zato so tudi manj občutljivi. Vplivi na prednostno varovano vrsto črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) se ocenjujejo kot zanemarljivi, saj bo na odsekih, kjer območje plinovoda poteka skozi gozd s presvetlitvijo in nastankom dodatnih gozdnih robov pridobil nove primerne habitate.

Zaradi vpliva na ogrožene vrste naslovni organ ocenjuje, da bo vpliv gradnje plinovoda na metulje ob izvedbi omilitvenih ukrepov oz. pogojev navedenih v točki II./4./4.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja zelo velik (4).

Z namenom varstva metulja strašničnega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) v POO, pPOO Dolina Vipave (na odsekih od km 6+175-6+292, km 7+297-7+425, km 7+557-7+734, km 9+040-9+233, km 9+409-9+447) se zahteva izvedba vseh del v zimskem času (1. november - 15. februar), ko izpostavljene vrste metuljev hibernirajo in je vpliv nanje lahko minimalen. Gradnja izven navedenega obdobja ni dovoljena. Nadalje se na območju habitatov metulja straniščnega mravljiščarja (*Phengaris teleius*), in sicer na odsekih od km 6+175-6+292, km 7+297-7+425 in km 9+040-9+233, km 9+409-9+447, zahteva izvedba še naslednjih omilitvenih ukrepov: na navedenih odsekih je potrebna zožitev delovnega pasu na minimalno tehnološko še dopustno širino. Dela je treba načrtovati časovno tako, da bo trajala motnja v habitatu čim krajši čas. V vegetacijski sezoni pred načrtovanim polaganjem plinovoda je treba neposredno v habitatih strašničnega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) na območju nabrati mešanico travnih semen in semen zdravilne strašnice za dosetev po zaključeni položitvi plinovoda; Na odsekih od km 6+175-6+292 in km 7+297-7+425 se mora ob pričetku del na celotni širini delovnega pasu v habitatih metuljev (širina potrebnega izkopa in transportnih poti) najprej odstraniti travna ruša s 40 cm debelo plastjo prsti. Za začasno deponiranje odstranjene travne ruše s pripadajočim slojem prsti so že v okviru delovnega pasu določena mesta deponije v neposredni bližini habitata strašničnega mravljiščarja (*Phengaris teleius*), vendar izven njega. Najprimernejše za to so njivske površine, ker ne posegamo v habitate ostalih travniških vrst. Odstranjena travna ruša s pripadajočo prstjo se mora na deponiji začasno deponirati v enem sloju tako, da je ruša na zgornji (zračni) strani. Izkopano zemljinjo za položitev cevi plinovoda se mora deponirati ločeno na vnaprej opredeljeno deponijo izven habitata mravljiščarja ali pa na mesta, s katerih je travna ruša s pripadajočo prstjo začasno že odstranjena in deponirana. Po položitvi plinovoda se mora le-tega zasuti z deponirano zemljinjo iz tega odseka in jo prekriti z deponirano travno rušo s pripadajočo prstjo, prav tako iz tega odseka. Po položitvi plinovoda se mora po celotni delovni površini dosejati mešanico travnih semen z zdravilno strašnico. Izvajanje zemeljskih del v habitatih mravljiščarja mora potekati pod naravovarstvenim nadzorom, ki ga opravlja od začetka do konca del ustrezno strokovno usposobljena oseba (strokovnjak za metulje).

HROŠČI

Na območju plinovoda je bilo evidentiranih 21 varstveno pomembnih vrst hroščev. Glede na Rdeči seznam jih je kar 12 vrst uvrščenih v visoko kategorijo ogroženosti prizadetih vrst (E), saj gre za izjemno ranljive vrste, ki se jim predvsem zaradi zmanjševanja habitata v Sloveniji krči areal razširjenosti. Del območja plinovoda je vključenega tudi v POO, pPOO SI3000266 Dolina Vipave, kjer so med kvalifikacijske vrste uvrščeni rogač (*Lucanus cervus*) in močvirski krešič (*Carabus variolosus*). Močvirski krešič (*Carabus variolosus*) ob sistematičnem vzorčenju leta 2010 ni bila registriran, čeprav je habitat na tem območju primeren zanj, vendar je verjetno prisoten v manjših gostotah. Ker gre za izjemno specializirano higrofilno vrsto, lahko kakršnikoli posegi v prostor potoka in obrežnega z gozdom poraščenega pasu populacijo resno prizadenejo. Zlasti fragmentacija habitata, onesnaženja voda in regulacija vodotokov lahko močvirskega krešiča (*Carabus variolosus*) bistveno prizadene. Odrasli hrošči lahko živijo več

let, prezimijo pa ali zakopani v zemlji ali pa se zarijejo v trohneče šture tik ob vodi, kjer v hibernaciji preživijo zimo. Močvirski krešič (*Carabus variolosus*) je vezan zlasti na manjše vodotoke.

Prisotnost rogača (*Lucanus cervus*) je bila potrjena na dveh območjih. Za vrsto je pomembno ohranjanje starih sestojev dreves (predvsem hrastovih) na prisojnih, toplih legah, kajti spreminjanje strukture gozdov, fragmentacija in zmanjševanje količine trohnečega lesa v gozdovih, lahko močno prizadene populacijo rogača.

Prav tako na dveh območjih je bila ob vzorčenju leta 2010 potrjena prisotnost hrastovega kozlička (*Cerambyx cerdo*), za katerega so predvsem pomembni presvetljeni hrastovi sestoji s starimi drevesi ter gozdni rob in mejice.

Na habitate hroščev bodo prisotni naslednji veliki vplivi gradnje plinovoda:

- sprememba obvodnih, vlažnih in močvirnih habitatov (predvsem manjših gozdnih potokov),
- sprememba strukture gozdov, fragmentacija in zmanjševanje količine trohnečega lesa v gozdovih (predvsem hrastovi sestoji),
- odstranjevanje starejše drevesne vegetacije, tako listnate kot iglaste ter posamičnih odmrlih ali odmirajočih dreves (npr. vrbovja, mejice).

Pri poseganju v vlažne, obvodne ali močvirne habitate (gozdni potoki, kanali,...) so pričakovani vplivi predvsem na populacijo močvirskega krešiča (*Carabus variolosus*). Ker gre za izjemno specializirano higrofilno vrsto, lahko kakršnikoli posegi v prostor potoka in obrežnega z gozdom poraščene pasu populacijo resno prizadenejo. Problem poseganja je v spremembi mikrohidroloških razmer (osuševanje) v obrežnem prostoru potoka in s tem izgubi primerne habitata za močvirskega krešiča (*Carabus variolosus*). Pri poseganju v večje gozdne komplekse, mejice ter gozdne otoke ter odstranjevanju starejše drevesne vegetacije so pričakovani vplivi predvsem zaradi saproksilnih vrst (strigoš, rogač). Spreminjanje strukture gozdov, fragmentacija in zmanjševanje količine trohnečega lesa v gozdovih pomeni izgubo primerne habitata za rogača in strigoša. Pri poseganju v starejše drevesne ali gozdne sestojke, še posebej v starejše obrežne mehcolesne loke, so pričakovani vplivi predvsem za škrlatnega kukuja. Problem je tudi odstranjevanje podrtih drevesne vegetacije, kajti tako odrasli kot tudi ličinke so plenilci, ki živijo pod lubjem starejših in odmrlih stoječih ali ležečih dreves, zlasti topolov (*Populus* sp.), vrb (*Salix* sp.), brestov (*Ulmus* sp.), hrastov (*Quercus* sp.), jesenov (*Fraxinus* sp.), javorjev (*Acer* sp.) in divjega kostanja (*Aesculus* sp.). Območja s starimi drevesi listavcev v obliki osamelih dreves, mejic ali gozdnih fragmentov so izjemno pomemben okoljski element za ohranjanje populacij saproksilnih vrst, predvsem puščavnika, kajti razvoj poteka v lesnem mulju dupel starih listnatih dreves, večinoma v hrastu (*Quercus* sp.), vrbi (*Salix* sp.), bukvi (*Fagus* sp.), lipi (*Tilia* sp.), jesenu (*Fraxinus* sp.) in sadnem drevju. Odrasli so malo mobilni in se večinoma zadržujejo na rodnem drevesu ali pa letijo na zelo kratke razdalje, zato so sklenjeni sestoji ustreznih dreves za vzdrževanje populacije izjemno pomembni.

Naslovni organ ocenjuje, da bo vpliv med gradnjo za hrošče ob izvedbi omilitvenih ukrepov, navedenih v poročilu o vplivih na okolje, in pogojev, navedenih v točki II./4./4.1./ Pogoji za varstvo saproksilnih hroščev, alinea 1-2, velik (3). Sečnja vegetacije v delovnem pasu plinovoda se mora zato izvesti od začetka septembra do konca februarja, t.j. izven obdobja razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev. Posekan les je potrebno iz območja takoj po poseku odstraniti ali trajno pustiti na kraju poseka. Če posekan les ostane na območju poseka v obdobju razmnoževanja (med aprilom in avgustom) in po njem, njegova odstranitev ni več dopustna zaradi zalege varstveno pomembnih vrst hroščev v njem. Ob podiranju dreves, debelejših od 50 cm, mora biti zagotovljena prisotnost strokovnjaka za hrošče biološke izobrazbe. Njegova vloga je pregled podrtih dreves zaradi potencialne prisotnosti izletnih lukenj ali dupel in v njih prisotnih saproksilnih vrst. Strokovnjak se bo odločil za nadaljnje ukrepe – ali se drevesa lahko odstranijo oziroma ali jih je potrebno »pustiti« na vplivnem

območju zaradi možnosti določenih vrst, da zaključijo svoj razvoj. V nasprotnem bo na območju storjena okoljska škoda na zavarovanih vrstah.

Za hrošče so najpomembnejši vplivi v fazi obratovanja sprememba obvodnih habitatov ob rekah in potokih zaradi plinovodne poseke, okrnitev gozdnih potokov s posegi v strugo potoka in odstranjevanjem krovne drevesne vegetacije; vnašanje presvetlitev v sklenjene gozdne sestoje; zmanjšanje površin s starejšo drevesno vegetacijo, tako iglasto kot listnato ter posamičnih odmrlih ali odmirajočih dreves (npr. mejic); sprememba ekstenzivnih travnišč (potrebna ustrezna sanacija terena po posegu). Ocenjuje se, da bo vpliv plinovoda na to skupino zmeren (2), ob pogoju, da se bo tudi v času vzdrževanja plinovoda izvajalo ukrepe navedene v poročilu o vplivih na okolje in pogoje navedene v izreku tega okoljevarstvenega soglasja. Sečnja lesne vegetacije ob vzdrževalnih delih na plinovodu se ne sme izvajati v obdobju razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev, to je med aprilom in avgustom. Sečnja je dopustno izvajati le v obdobju med septembrom in marcem. Posekan les je treba z območja takoj po poseku odstraniti ali trajno pustiti na kraju poseka. Če posekani les ostane na območju poseka v obdobju razmnoževanja (med aprilom in avgustom) in po njem, njegova odstranitev ni več dopustna zaradi zalege varstveno pomembnih vrst hroščev v njem (pogoj II./4./4.2., alineja 5).

VARSTVO GOZDOV

Med vsemi zemljišči, ki jih bo prečkala trasa predvidenega plinovoda, zavzemajo gozdna zemljišča 12,2 % površine, kar predstavlja v delovnem pasu približno 10,9 ha in v varovalnem pasu približno 3,8 ha. Trasa novih plinovodov posega na nekaj manjših robnih območjih varovalnega gozda št. 115 v Vipavski dolini, ki je bil izločen zaradi izjemno poudarjene biotopske funkcije. Prvič trasa prečka varovalni gozd z oznako 115 zahodno od Malih Žabelj v k.o. Dobravlje in k.o. Vipavski Križ in drugič varovalni gozd z oznako 115 južno od Batuj v k.o. Selo. Površina varovalnega gozda, ki bo posekana v času gradnje (v delovnem pasu) je majhna: za gozd z oznako 115 zahodno od Malih Žabelj znaša površina 33 m² oz. 2,5 % površine tega varovalnega gozda in za gozd z oznako 115 južno od Batuj znaša površina 126 m² oz. 0,2 % površine tega varovalnega gozda. Na območju posega ni gozdnih rezervatov.

V času gradbenih del bo vpliv prisoten predvsem v širini delovnega pasu, in sicer zaradi delovnih strojev, začasnih odlagališč zemeljskega izkopa in transportnih poti ipd. Delo s težko gradbeno mehanizacijo je potrebno izvajati v suhem vremenu, da se prepreči dodatno poslabšanje teksture tal zaradi stiskanja. Začasno odlaganje presežkov zemeljskega izkopa in gradbenega materiala ni dovoljeno na gozdnih površinah oziroma na gozdnem robu. Posegi v gozd zunaj območja gradnje plinovoda niso dovoljeni. Drevesa se morajo posekati in odstraniti tako, da se preprečijo poškodbe drevja v okolici in poškodbe gozdnega roba ter da je mogoč prehod preko gradbišča na gozdne površine. Treba je preprečiti vsako nepotrebno zasipavanje in odstranjevanje podrasti.

Med gradnjo plinovoda bodo vzdolž trase na odsekih, ki prečkajo gozdna zemljišča, motena dela v gozdu in transport po lokalnih gozdnih cestah. Vpliv bo začasen. Za dostop do gradbišča čez gozdna zemljišča se lahko uporabijo samo obstoječe gozdne vlake in ceste v skladu s predpisi, ki urejajo ukrepe ob povečani rabi gozdnih prometnic in sanacijske ukrepe za vzpostavitev prvotnega stanja po končanih delih. Med gradnjo morajo biti gozdne prometnice uporabne za normalen potek gozdne proizvodnje.

Po zgraditvi plinovoda se na izpostavljenih delih, kakršni so grebeni, strma pobočja, območja tal s slabšo nosilnostjo in iglasti gozdovi, z zasaditvijo avtohtonih rastišč primernih grmovnih in drevesnih vrst ustvari zaprte gozdne robove, ki so statično stabilnejši. Nove gozdne robove se oblikuje in zasaki z avtohtono vegetacijo. V koridorju plinovoda je treba omogočiti rast zeliščne podrasti in grmovnic s plitvim koreninskim sistemom. Projektna dokumentacija za pridobitev

gradbenega dovoljenja mora vsebovati tudi zasaditveni načrt, ki vključuje ureditev vzdolžnega in prečnega profila gozdnih presek (pogoj II./5./5.1., alinea 1-7).

V času obratovanja bo plinovod vplival na gozdne površine zaradi omejitev v pasu 5 m levo in desno od osi plinovoda in morebitnih motenj med vzdrževalnimi deli na plinovodu. Po koncu izvajanja gradbenih del se gozdna zemljišča uredijo v stanje podobno obstoječemu (pred posegom).

Vpliv nameravanega posega na gozd v času obratovanja ob upoštevanju vseh zaščitnih ukrepov se ocenjuje kot majhen (1). Površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je potrebno v naslednjih letih negovati, saj lahko v nasprotnem primeru bujna zeliščna vegetacija uduši posajene sadike. Vzdolž trase pa bo treba vzdrževati gozdne poseke širine 10 m (5 m na vsako stran osi plinovoda, skupaj 3,8 ha), kar predstavlja trajen vpliv na gozd. Posegi v gozd zunaj tega pasu plinovoda v času obratovanja niso dovoljeni. Načrtovana rekonstrukcija prenosnih plinovodov poteka večinoma na območju obstoječih obravnavanih prenosnih plinovodov, kjer se na območju varnostnih pasov že sedaj vzdržujejo zatravljene preseke. Vzdrževalna dela na trasi – krčenje grmovne in drevesne zarasti na trasi plinovoda se mora opravljati izven vegetacijske sezone. Vzdrževalna dela v pasu poseke se morajo izvajati v sušnem vremenu, tako da se z mehanizacijo ne poškoduje tekstura tal. Pri vzdrževalnih delih je potrebno sproti sanirati poškodbe na gozdnih poteh, oz. gozdne poti vzdrževati v prvotnem stanju (pogoj II./5./5.2., alinea 1-3).

Vpliv na gozd predstavlja tudi potencialna nevarnost požara (posledica nesreče na plinovodu), ki bi se razširil na okoliške gozdne površine, kar pa je zelo malo verjetno.

VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE

Arheološka dediščina:

Trasa oz. delovni pas rekonstrukcije plinovodov prečkata naslednje enote kulturne dediščine:

- Ajdovščina – Arheološko območje Prihubna (EŠD 3552); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda R34R prečka arheološko najdišče v dolžini 900 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 17 m.
- Ajdovščina - Arheološko najdišče Ženovka (EŠD 29537); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 414 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 m.
- Ustje - Arheološko območje Pod vasjo (EŠD 29536); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 1312 m po njenem osrednjem delu, trasa rekonstrukcije plinovoda R34 pa v dolžini 40 m po njegovem skrajnem severovzhodnem delu. Delovni pas je na tem območju širok 17 m (plinovod R34) in 23 do 33 m.
- Male Žablje - Arheološko območje Log (EŠD 29535); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 185 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 33 m.
- Dobravlje - Arheološko območje Boršt (EŠD 29534); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 244 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 m.
- Dobravlje - Arheološko območje Dobrava (EŠD 29531); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 252 m po njegovem severnem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 do 48 m.

- Batuje - Arheološko najdišče Sv. Jurij (EŠD 4952); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološki spomenik (1. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 124 m po njegovem jugozahodnem delu. Delovni pas je na tem območju širok 33 m.
- Zalošče - Arheološko območje Kamno čelo (EŠD 29530); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 188 m po njegovem severnem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 m.
- Vogrsko - Arheološko območje Replje (EŠD 21358); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 293 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 do 28 m.
- Vogrsko - Arheološko najdišče Stara cerkev (EŠD 21357); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (2. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 19 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 m.
- Miren - Arheološko območje Roje (EŠD 29529); tip = arheološka dediščina, režim varovanja = arheološka dediščina (3. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka arheološko najdišče v dolžini 371 m po njegovem osrednjem delu. Delovni pas je na tem območju širok 23 m.

Za oceno arheološkega potenciala obravnavanega plana za plinovoda M3R in M3BR je bila uporabljena analiza arheološkega potenciala na območju območja DPN za plinovod M3/1 Ajdovščina – Šempeter pri Gorici, ki jo je izvedel ZVKDS, Center za preventivno arheologijo (metode 1-3 v letu 2010: št. poročila 00-0520/2010-GR-BN-2010-93 in metode 5-6 v letu 2011: št. poročila 00-0520/2009-GR-2011-35). Prav tako je ekipa Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Centra za preventivno arheologijo izvedla tudi ekstenzivne arheološke raziskave za potrebe ocene arheološkega potenciala na območju DPN za rekonstrukcijo prenosnega plinovoda M3, M3B, R31A, R32, R34 Ajdovščina – Šempeter (metode 5-6 v letu 2012: št. poročila št. 00-0024/2012-MB-GR-2012-55).

Znotraj območij registrirane arheološke dediščine se v obsegu delovnega pasu in v območju dostopnih poti zahtevajo na osnovi 5. alineje 29. člena in v skladu z določili 27. alineje 3. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12 in 111/13), v nadaljevanju: ZVKD-1) naslednje predhodne raziskave za določitev vsebine in strukture arheološkega najdišča (pogoj II./6./6.1., alinea 1):

EŠD 3552, Ajdovščina – Arheološko območje Prihubna:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 in 9);
- po potrebi ročni izkop testnih sond dimenzij 1x1x1 m oziroma do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih raziskav sledijo arheološka izkopavanja s potersko obdelavo gradiva (metoda 14);

EŠD 29537, Ajdovščina – Arheološko najdišče Ženovka:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14);

EŠD 29536, Ustje - Arheološko območje Pod vasjo:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14). Prav tako v primeru odkritja izjemnih arhitekturnih ostankov obstaja možnost zahteve po prezentaciji arheoloških ostalin in situ;

EŠD 29531, Male Žablje - Arheološko območje Log:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14);

EŠD 29535, Dobravlje - Arheološko območje Boršt:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14);

EŠD 29531, Dobravlje - Arheološko območje Dobrava:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14);

EŠD 4952, Batuje - Arheološko najdišče Sv. Jurij:

- v skladu z navodili pristojne službe ZVKDS se na območjih prečkanja pred gradnjo izvedejo predhodne arheološke raziskave za vrednotenje najdišča. Na osnovi rezultatov raziskav bo pristojna služba predpisala nadaljnje ukrepe za varstvo dediščine. Obstaja velika verjetnost zahteve po prezentaciji dediščine na mestu odkritja;

EŠD 29530, Zalošče - Arheološko območje Kamno čelo:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14);

EŠD 21358, Vogrsko - Arheološko območje Replje:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14);

EŠD 21357, Vogrsko - Arheološko najdišče Stara cerkev:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);
- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- Na osnovi rezultatov raziskav bo pristojna služba predpisala nadaljnje ukrepe za varstvo dediščine. Obstaja velika verjetnost zahteve po prezentaciji dediščine na mestu odkritja.

EŠD 29529, Miren - Arheološko območje Roje:

- intenzivni terenski pregled (ITP — metoda 8 ali 9);

- izkopi testnih jarkov 1x1x1 m do geološke osnove (metoda 11);
- v primeru pozitivnih rezultatov predhodnih metod sledijo arheološka izkopavanja in poizkopavalna obdelava gradiva (metoda 14).

Arheološke raziskave lahko v skladu z določili 31. člena ZVKD-1 izvaja le strokovno usposobljen izvajalec, raziskavo pa nadzoruje pristojen zavod. Med raziskavami se lahko metodologija arheoloških raziskav ob ugotovitvah novih okoliščin in v skladu z dogovorom z odgovornim konservatorjem tudi spremeni. Stroške predhodnih arheoloških raziskav je dolžan v skladu z določilom 34. člena ZVKD-1 kriti nosilec nameravanega posega. V skladu z določili 27. alineje 3. člena ZVKD-1 predhodne raziskave vključujejo tudi poterensko obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Investitor ali pooblaščen izvajalec arheoloških raziskav je dolžan v skladu z določili 31. člena ZVKD-1 pridobiti na Ministrstvu za kulturo kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev ostaline.

Na osnovi pozitivnih rezultatov prve faze invazivnih predhodnih arheoloških raziskav za določitev vsebine in strukture najdišča, bo ZVKDS OE Nova Gorica podal nadaljnje ukrepe za varstvo arheoloških ostalin; arheološka izkopavanja ali nadzorovana odstranitev arheoloških ostalin (metoda 14), zahtevo po prezentaciji arheoloških ostalin in situ, ali druge tehnične rešitve.

Upoštevati je potrebno, da na vseh območjih kulturne dediščine, ki jih tangira trasa novih plinovodov M3R, M3BR, R31AR, R32R in R34R, že potekajo obstoječi plinovodi, ki so predmet rekonstrukcije, z izjemo enote Zalošče - Arheološko območje Kamno čelo (EŠD 29530).

Kjer trasa plinovoda prečka območja arheološke dediščine, lahko med gradnjo zaradi izkopa in tresljajev pride do poškodb in uničenja delov arheološkega najdišča in ostalin. Dele arheoloških ostalin, ki bodo na trasi izkopa, bo potrebno nadzorovano odstraniti. Za zmanjšanje vpliva nameravanega posega na arheološko dediščino je pomembna izvedba predpisanih predhodnih arheoloških raziskav pred pričetkom gradnje kot tudi spremljanje izkopov na celotni trasi plinovoda med gradnjo. Zlasti obstaja velika verjetnost, da bo med gradnjo plinovoda prišlo do poškodb ali uničenja še neevidentirane arheološke dediščine oziroma še neodkritih arheoloških ostalin. Da ne bi prišlo do tovrstnih uničenj, je potrebno dosledno upoštevati vse usmeritve strokovne javne službe ZVKDS glede ravnanja znotraj in v neposredni bližini arheoloških najdišč. Na območjih varovanih enot kulturne dediščine se vidnih, nadzemnih delov plinovoda ne sme locirati. (pogoj II./6./6.1., alineja 2). Ocenjuje se, da bo na območjih arheoloških najdišč vpliv trajen in velik (3).

Stavbna dediščina:

Trasa oz. delovni pas novega plinovoda M3R prečka naslednjo varovano enoto stavbne dediščine:

- Vogrsko - Bozicijeva vila (EŠD 834); tip = profana stavbna dediščina, režim varovanja = umetnostni in arhitekturni spomenik (1. varstveni režim). Trasa plinovoda M3R prečka območje stavbne dediščine v dolžini 135 m, njeno vplivno območje pa v dolžini 197 m po njenem osrednjem delu. Trasa in delovni pas se izogneta samemu objektu stavbne dediščine. Delovni pas je na tem območju širok 23 do 40 m.

Stavbno dediščino se prečka zaradi upoštevanja združevanja infrastrukturnih koridorjev v skupni koridor in zaradi na tem območju edinega sprejemljivega poteka trase glede naravnih danosti prostora in tehničnih pogojev gradnje plinovoda.

Med gradnjo bi zaradi izkopa in kot posledica tresljajev ter prahu lahko prišlo do poškodb na objektih stavbne dediščine. V času gradnje bo tudi omejen dostop do varovanega območja. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov navedenih v poročilu o vplivih na okolje in pogojev navedenih v izreku tega okoljevarstvenega soglasja se ocenjuje, da bo vpliv na območje stavbne dediščine zmeren (2) in začasen.

Območje nacionalne prepoznavnosti:

Trasa oz. delovni pas načrtovanih plinovodov poteka po robnem območju kompleksnega varstva kulturne dediščine v odprtem prostoru (območje nacionalne prepoznavnosti z vidika kulturnega in simbolnega pomena krajine): Vipavska Brda (OKVKD št. 51). Trasa načrtovanega plinovoda v območju Vipavskih Brd poteka pretežno čez površine travnikov in gozda. V času gradnje bo na območju gozda in živic, ki obdajajo travnike, prišlo do poseke, ki bo spremenila značilno podobo krajine in vplivala na rabo prostora. Dela na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba izvajati na način, da ne bo prihajalo do poškodb vegetacije in reliefa. (pogoj II./6./6.1., alinea 4). Posebno pozornost je treba posvetiti ohranjanju rodovitnosti tal. (pogoj II./6./6.1., alinea 5). Poškodbi ali uničenju rodovitnih tal se je možno izogniti z ločenim odlaganjem plasti pri izkopu in v ustreznem vrstnem redu pri zasipanju izkopa (plasti se morajo vračati v obratnem vrstnem redu, kot so bile izkopane). Po končani gradnji je treba poseke ustrezno krajinsko urediti. (pogoj II./6./6.1., alinea 6). Urediti je treba dopolnilno zasaditev ob robovih posek, tako, da se omili dominantnost poseke (linearne poteze) v prostoru. Za zasaditev se mora uporabiti avtohtone rastlinske vrste. Kjer trasa prečka suhozide, bodo ti začasno (delno) porušeni. Po končani gradnji je treba suhozide nemudoma ustrezno sanirati in obnoviti. (pogoj II./6./6.1., alinea 7) Gradbena dela (izkop, zasipanje, odlaganje materiala) na območjih bolj razgibanega terena bodo povzročila spremembe v značilni morfologiji terena. Po končanih delih je treba teren ustrezno sanirati in vzpostaviti prvotno stanje. Odvečni material, ki bo ostal po končani gradnji je treba odložiti izven območij enot kulturne dediščine. (pogoj II./6./6.1., alinea 8). Na območju nacionalne prepoznavnosti je treba odvečni material razprostrti po površju tako, da se ne povzroča sprememb značilne reliefne in vizualne podobe krajine. Na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba upoštevati tudi ukrepe za varstvo krajine. Naslovni organ ocenjuje, da bo vpliv na območje nacionalne prepoznavnosti ob upoštevanju predpisanih omilitvenih ukrepov kot majhen (1). Na območjih, kjer trasa plinovoda prečka arheološka najdišča, naselbinsko dediščino in zgodovinsko krajino in bi imele vibracije, ki nastajajo ob gradnji negativen vpliv na dediščino, se mora uporabljati tehnologija gradnje, ki povzroča najmanj vibracij. (pogoj II./6./6.1., alinea 3). Na območjih zavarovane kulturne krajine in območjih nacionalne prepoznavnosti je treba upoštevati tudi ukrepe za varstvo krajine. (točka II./7./7.1. izreka tega okoljevarstvenega soglasja)

Pri nadaljnjem načrtovanju in izvedbi plinovoda je potrebno na območju arheoloških najdišč upoštevati smernice Ministrstva za kulturo, št. 35002-13/2010/5 z dne 11.11.2010 in dopolnitev smernic, št. 35002-40/2012/3 z dne 8.10.2012 ter pridobiti kulturnovarstveno soglasje ZVKDS OE Nova Gorica.

VARSTVO KRAJINE

Glede na krajinsko regionalizacijo spada območje posega med Primorske regije v širšo enoto Prave primorske regije. Krajinska enota Vipavska dolina pokriva večji del obravnavanega območja, manjši del pa obsega krajinsko enoto Goriško ravan.

Med gradnjo bo vpliv na kakovosti krajine večji kot v času obratovanja, saj bo iz širše okolice vidno gradbišče na ravnici, deloma tudi v gričevnatem oziroma hribovitem svetu. Vizualno motnjo v krajini bodo predstavljali predvsem začasna skladišča zemeljskega izkopa in prisotnost gradbenih strojev, tovornih vozil, in podobno – vse v delovnem pasu plinovoda.

Gradnja plinovoda terja odstranjevanje višjega rastlinja v delovnem pasu, zato je pri prehodu skozi gozd, grmišča, obrežno vegetacijo, živice in omejke, območja trajnih nasadov, kulturnih teras in ostalih območij tradicionalne kulturne krajine le-ta vidno opazna. Na območjih, kjer je višja vegetacija odstranjena le zaradi potreb gradnje, se po zaključku gradnje območje praviloma povrne v prvotno stanje, razen v pasu z omejitvijo kmetijske dejavnosti širine 2,5 m od osi plinovoda na vsako stran, kjer je prepovedano saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko in pasu trajno izkrčenega gozda v pasu 5 m od osi plinovoda na vsako stran.

Poleg tega bo vpliv na krajino nastal zaradi lokalne ureditve potokov, odstranitve obvodne vegetacije pa lahko povzroči uničenje naravne lepote krajine oziroma vsaj zmanjšajo njeno estetsko vrednost. Olajševalna okoliščina je, da bo gradbišče linijsko, organizirano v krajših odsekih, ki se jih bo sproti saniralo in, kjer je le mogoče, povrnilo v obstoječe stanje.

Med gradnjo je mogoče pričakovati tudi vplive, ki posredno lahko vplivajo na vegetacijo oziroma biotope in s tem na krajino (morebitne poškodbe zaradi onesnaženj z izlivi nafte in naftnih derivatov, strojnih olj, cementnega mleka in drugih škodljivih snovi v tla, vode in podtalje).

Naslovni organ vpliv nameravanega posega v času gradnje na kakovost krajine ob upoštevanju pogojev, navedenih v točki II./7./7.1. izreka okoljevarstvenega soglasja, ocenjuje kot zmeren (2) in začasen.

V času obratovanja bodo vplivi na krajinsko sliko območja manjši kot v času gradnje. Vpliv trase plinovoda se bo kazal tam, kjer bo trasa v prostoru vidno opazna. Plinovod bo na vidno okolje vplival z nadzemnimi objekti (MRP Ajdovščina, MRP Batuje, MRP Keramix, RMRP Šempeter, MMRP Vrtojba, Odcep R34R, Odcep R31AR in BS1-M3R), ki so, ker gre za rekonstrukcijo obstoječega plinovoda, z izjemo MMRP Vrtojba v prostoru že prisotni, ter z vnašanjem linijskega pojavnosti v prostor, ki pa bo z izjemo nadzemnih oznak visokotlačnega plinovoda viden samo na zemljiščih z višjim rastlinjem in na območju gozdov (na območju 10 m pasu trajne gozdne poseke). Opazni bodo nekateri ukrepi na nestabilnih in erozijskih območjih, kot so sidrana pilotna stena, armirano betonski zid v prečni smeri, kamnita zložba.

Vpliv trase na krajinsko sliko v času obratovanja bo opazen predvsem na območjih posek višje vegetacije (gozda), saj se mora stanje vzdrževati ves čas obratovanja plinovoda. Vodenje trase po gozdu ima zato z vidika kakovosti krajine večji vpliv kot vodenje trase po ostalih območjih (na primer po območjih kmetijskih zemljišč). Vpliv na krajinsko sliko je nekoliko prisoten tudi skozi območja trajnih nasadov kulturnih rastlin (vinska trta, sadno drevje). V krajinski strukturi so bolj moteče daljše, ravne preseke z ostro začrtanimi robovi. Večji vpliv imajo preseke skozi gozd na pobočju, ki so v prostoru bolj vidne (z ravnice in z okoliških pobočij), še posebej, če potekajo po padnici.

Vpliv je večji, če so zemljišča, kjer poteka plinovod po preseki, tudi vidno bolj izpostavljena, če so torej izpostavljena z mest, na katerih se zadržuje več ljudi – opazovalcev – če so opazna iz naselij, s turističnih in rekreacijskih točk. Vpliv na terasasto oblikovanih območjih, ki so zasajena s trajnimi nasadi (vinska trta in sadno drevje), je manjši kot v času gradnje, saj se v fazi obratovanja terase ponovno vzpostavi v prvotno stanje, vendar lahko traja nekaj let, preden se nove sadike razrasejo v obsegu, da potek plinovoda čez trajni nasad ne bo več opazen. Na pasu širine 2,5 m na vsako stran od osi plinovoda je prepovedano saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko, obdelovati zemljišče globlje kot 0,5 m in postavljati opore, ki segajo globlje kot 1 m nad temenom cevi, s čimer plinovod vpliva na krajinsko sliko.

Poleg vrzeli v obvodni vegetaciji pri prečkanju vodotokov bodo opazne tudi regulacije strug. Vplivi preoblikovanja struge zaradi poteka plinovoda čez vodotoke bodo trajni, saj bo treba strugo po položitvi plinovoda urediti in utrditi s kamnito oblogo.

Na močvirnih območjih bo dreniranje tal na trasi nepovratno spremenilo vegetacijske združbe.

V prostoru se zaradi predvidenega plinovoda ne bodo rušila vzpostavljena prostorska razmerja, ki so prepoznana kot prostorska kvaliteta. Vloga sestavin, ki so nosilke prostorske identitete, se ne bo spremenila. Obravnavani plan skoraj v celoti poteka po obstoječih infrastrukturnih koridorjih, saj gre za rekonstrukcijo obstoječih plinovodov. Tako bodo rekonstruirani plinovodi potekali po obstoječih gozdnih posekah, ki jih bo morda ponekod potrebno nekoliko razširiti. Na novo bo potek plinovoda med obratovanjem opazen v krajini na območju južno od akumulacije Vogršček, kjer območje DPN poteka po gozdnih pobočjih Rafotišča in Kamnega čela. Nameravani poseg bo na tem območju v prostoru prepoznaven in viden (nadzemni objekti plinovoda, trajni posek gozda v širini 10 m), vendar se bo ob upoštevanju vseh omilitvenih ukrepov zadovoljivo vključeval v prostor.

Naslovni organ vpliv nameravanega posega v času obratovanja na kakovost krajine ob upoštevanju pogojev, navedenih v točki II./7./7.2. izreka tega okoljevarstvenega soglasja, ocenjuje kot majhen (1).

VARSTVO PRED ČEZMERNIM HRUPOM

Glede na namensko rabo prostora poteka večji del trase po območju gozdov in kmetijskih zemljišč, ki se skladno z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10) uvrščata v IV. območje stopenj varstva pred hrupom. Manjši del tras pa poteka v bližini ureditvenih območji naselij (Ustje, Male Žablje, Batuje, Lamovo, G. Vrtojba in Gornji Miren), ki se jih uvršča v III. območje stopenj varstva pred hrupom, enako velja za območja centralnih dejavnosti, športne centre, vodne in zelene površine.

Od obstoječe KP Ajdovščina do MRP Batuje trasa novega plinovoda M3R poteka v smeri zahod večinoma po obdelovalnih površinah. Na tem odseku prečka občinsko cesto, melioracijske jarke, železniško progo št. 72 Prvačina-Ajdovščina. Del trase plinovoda poteka vzporedno z navedeno železniško progo. Pred naseljem se trasa plinovoda približa industrijski coni. Na tem odseku je obremenjenost s hrupom majhna do zmerna, z izjemo območja vzporednega poteka z železnico, kjer je obremenjenost s hrupom zmerna do velika.

Na območju od MRP Batuje do RMRP Šempeter trasa poteka po območju obdelovalnih površin, vinogradov, ob gozdnem robu in po gozdu, da se izogne akumulaciji Vogršček. Trasa po južni strani obide naselje Vogrsko. Za odcepom Keramix se približa in prečka državni cesti HC-H4 Vogrsko-Šempeter, ods. 779 in 379. Po prečkanju državne ceste se nadaljuje proti Ošljam in prečka območje obstoječega platoja MMRP Šempeter - N.G., ki se preuredi v RMRP Šempeter. Na tem odseku je obremenjenost s hrupom majhna do zmerna, z izjemo območja v bližini cest in obstoječega platoja, kjer je obremenjenost s hrupom nekoliko večja.

Od RMRP Šempeter do MMRP Vrtojba trasa plinovoda prečka železniško progo št. 70 Jesenice-Nova Gorica-Sežana in dve državni cesti (R1-204 Šempeter-Dornberk, ods. 8343 in HC-H4 Vogrsko-Šempeter, ods. 779 in 379). Po Goriškem polju trasa plinovoda poteka vzporedno z državno cesto Vogrsko-Šempeter oz. Šempeter-Vrtojba. Tik pred državno mejo se usmeri v smer jug in po obdelovalnih površinah poteka do predvidene MMRP Vrtojba. Na tem delu je v bližini cest in železniške proge obremenjenost s hrupom zmerna do velika, na ostalem delu majhna do zmerna.

V času gradnje je pričakovati hrup zaradi gradbene mehanizacije in transporta. Število kamionov bo omejeno na dovoz plinovodnih cevi, gradbene mehanizacije in peska za posteljico in obsip cevi. Odvoz izkopanega materiala z območja gradnje ni predviden, saj se uporabi na mestu nastanka.

Hrup v času gradnje se je določil na osnovi modelnega izračuna gradbenih strojev. Ob tem se je predpostavilo, da hkrati na trasi plinovoda obratujeta dva stroja na kilometer plinovoda (skupno 62 strojev) vse leto, 10 ur na dan v dnevnem času, z enako verjetnostjo na katerikoli točki plinovoda.

Nadalje se je predpostavilo, da ima ena tretjina strojev raven zvočne moči $L_w=106$ dBA (buldožer), ena tretjina 104 dBA (valjar) in ena tretjina 96 dBA (bager).

Širina delovnega pasu se glede na plinovod spreminja, saj je pogojena s premerom cevi. V izračunu se je upoštevalo najbolj neugodno varianto, z največjo širino delovnega pasu, ki je 17 m. V tem primeru je os stroja, od roba delovnega pasu oddaljena 3,20 m.

Dela se bodo izvajala samo v dnevnem času med 7 in 18 uro. Po Uredbi o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04) se za obdobje dneva šteje čas med 6 in 18 uro.

Gradbena dela se predvidoma izvajajo s tehnologijo klasičnega izkopa jarka in vrtanja. V običajnih pogojih gradnje (brez posebnosti, ki jih zahtevajo geološki pogoji ipd.) pri izvedbi del s

klasičnim izkopom jarka se na enem odseku gradbišča izvajajo gradbena dela z mehanizacijo in ročnim orodjem: do trije bočni polagalci (108 dB), do dva hidravlična bagra (102 dB), buldožer (111 dB), varilni stroj, vrtna garnitura (99 dB), do dve tovorni vozili (76 dB), kotni brusilki in verižni motorni žagi ter vibrirni stroj. Lastnosti mehanizacije so odvisne od posameznega izvajalca ter opreme, ki jo uporablja pri gradnji. Vsi stroji ne bodo obratovali konstantno in prav tako ne sočasno. Za izračun obremenjenosti okolja s hrupom se ocenjuje, da je časovni delež delovanja strojev 20 min/h ali $t\% = 20\%$.

Modelni izračun za raven teren in obratovanje strojev na koti terena je pokazal, da na robu delovnega pasu v oddaljenosti 7 m od osi plinovoda znaša vrednost kazalca dnevnega hrupa (L_{dan}) 65 dBA, vrednost kazalca hrupa dan-večer-noč (L_{dvn}) pa 62 dBA. Preseganje kritičnih vrednosti (L_{dvn} 69 dBA za III. območja varsta pred hrupom in L_{dvn} 80 dBA za IV. območja varsta pred hrupom) kot posledica gradnje pa se nikjer ne pojavlja, tudi ne znotraj delovnega pasu gradnje plinovoda.

Dejansko se bo plinovod gradil linijsko in bodo časovna obdobja dejanske obremenitve na določeni točki (npr. pri najbližjem stanovanjskem objektu) ob trasi zelo omejena. Gradnji plinovoda v bližini stanovanjskih objektov bo treba posvetiti posebno pozornost, dela časovno optimizirati in nemudoma zagotoviti prvotno stanje. Mehanizacijo je treba izklapljati v času, ko ni v uporabi. Na območju stanovanjskega objekta Male Žablje 98 je treba v času gradnje predvideti protihrupno zaščito, ki jo v fazi priprave projektne dokumentacije določi izdelovalec elaborata zaščite pred hrupom (pogoji II./8./8.1., alinea 4)

Vpliv nameravanega posega na obremenjenost okolja s hrupom v času gradnje se ocenjuje kot velik (3) in začasen. Vpliv nameravanega posega na območju najbližjih naselij pa se ocenjuje kot zmeren (2) in začasen.

VARSTVO PRED VIBRACIJAMI

Podatkov o meritvah vibracij na območju nameravanega posega ni. Glede na to, da v neposredni bližini posega ni industrijskih in proizvodnih obratov, se domneva, da ne obstajajo vibracije iz tovrstnih virov na območju trase predvidenega plinovoda. Ocenjuje se, da bo načrtovan plinovod potekal po območju, ki v obstoječem stanju praktično ni obremenjeno z vibracijami. Izjema so območja, kjer se trasa približa ali prečka bolj obremenjene ceste in železniško progo. Ustrezne podlage za ocenjevanje obremenjenosti območja z vibracijami Republika Slovenija nima, obstajajo le nekatera priporočila ali tuji standardi (npr. DIN 4150).

V času gradnje se predvideva vpliv vibracij na okolje predvsem iz dveh virov.

Prvi vir so gradbena dela na sami trasi (obratovanje gradbene mehanizacije, ki povzroča sunke ali vibracije v času izkopa in končne ureditve jarka). Glede na geološko sestavo tal ni pričakovati večjega vpliva s teh virov.

Drugi vir vibracij je prevoz gradbenega materiala po dovoznih poteh s kamioni. Število kamionov bo omejeno na dovoz plinovodnih cevi, gradbene mehanizacije in peska za posteljico in obsip cevi. Odvoz izkopanega materiala z območja gradnje ni predviden, saj se uporabi na mestu nastanka. Za zmanjšanje te vrste vibracij je potrebno redno popravljati dovozne poti v bližini objektov (sanacija udarnih jam) in zmanjšati hitrosti kamionov na poškodovanih odsekih cest (pogoj II./9/9.1, alinea 3).

Naslovni organ ocenjuje, da bo vpliv nameravanega posega na obremenjevanje okolja z vibracijami ob upoštevanju zgoraj navedenih in ostalih pogojev, navedenih v točki II./9/9.1 izreka okoljevarstvenega soglasja v času gradnje majhen in začasen. Nosilec nameravanega posega je dolžan izvesti sanacijo morebitnih poškodb na grajenih objektih, če bi le-te nastale zaradi izvajanja gradbenih del na trasi plinovoda.

RAVNANJE Z ODPADKI

Lokacija predvidene trase v obstoječem stanju ni obremenjena z nelegalno odloženimi odpadki.

Večina odpadkov bo nastala v času gradnje plinovoda, med obratovanjem se bodo kot odpadki pojavljali pretežno le zeleni odrez kot posledica periodičnega odstranjevanja podrasti, ter prah in kondenzat na lokacijah sprejemnih in oddajnih čistilnih postaj. Z vsemi odpadki, ki bodo nastali med gradnjo in obratovanjem plinovoda, se mora ravnati v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15), Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08) in ostalimi uredbami s področja ravnanja z odpadki, kot npr. Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08 in 61/11).

Za vzdrževanje trase plinovoda bo treba občasno odstranjevanje podrasti, zaradi česar se lahko v času obratovanja pričakuje zeleni odrez (biomasa) Zeleni odrez je treba ločeno odvažati v organizirane zbirne centre (pogoj II./10.1.)

SPLOŠNI UKREPI

Vse dokler se bo zemeljski plin uporabljal kot energent, prenehanje delovanja plinovoda oz. njegova odstranitev nista predvidena. V kolikor pa bi do tega vendarle prišlo, bodo primarni posegi zajemali kontrolirano izpraznitev cevovodov z izpihovanjem (razplinjanje) in inertizacijo (zapolnitev cevi z dušikom). Temu bodo sledila gradbena in zemeljska dela, namenjena odstranitvi nadzemnih objektov in rekultiviranju površine, ne pa tudi fizični odstranitvi plinovoda. Po opustitvi plinovoda je treba na območju posek ponovno vzpostaviti obstoječo rabo (zasaditev poseke plinovoda v gozdu in ob vodotokih) (pogoj II./11.1.). Na naravovarstveno pomembnih območjih dodatne pogoje za sanacijo območja predpiše pristojna organizacija za varstvo narave.

VI. Obrazložitev v zvezi s presojo sprejemljivosti posega v naravo

Prvi odstavek 39. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11, v nadaljevanju: Pravilnik o presoji) določa, da se, glede na velikost in značilnost posega v naravo, presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvede v postopku izdaje: 1) okoljevarstvenega soglasja za posege v naravo z vplivi na okolje, 2) naravovarstvenega soglasja za posege v naravo, ki niso posegi v naravo z vplivi na okolje, 3) dovoljenja za poseg v naravo, določene v 43. členu tega pravilnika ali 4) dovoljenja po drugih predpisih za posege v naravo, za katere ni treba pridobiti soglasja ali dovoljenja iz prejšnjih treh alinej.

Nameravani poseg se v skladu s Prilogo 2 38. člena Pravilnika o presoji uvršča med poseg postavitev podzmenega voda (vodovod, plinovod, kanalizacijska cev, telefonski kabel itd.), za katerega je območje neposrednega vpliva opredeljeno za vse skupine, v območju 75-tih metrov, daljinski vpliv pa je opredeljen prav tako za vse skupine in obsega 100 m.

Pravilnik o presoji v 20. členu nadalje določa, da je za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, daljinski vpliv dvakrat večji od območja daljinskega vpliva, navedenega v prilogi 2 Pravilnika, razen če se iz predhodnih ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin ugotovi, da je območje daljinskega vpliva drugačno. V obravnavanem primeru znaša območje daljinskega vpliva 200 m za vse skupine.

V vplivnem območju plinovoda sta razglašeni:

- dve Natura 2000 območji (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS 49/04, 110/04, 59/07; 43/08, 8/2012, 33/13, 35/13 popr.; 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16) (v nadaljevanju Natura uredba), in sicer: potencialno posebno ohranitveno območje POO, pPOO Dolina Vipave (SI3000226) in posebno območje varstva POV Vipavski rob (SI5000021);

Za nameravani poseg je bil za potrebe II. stopnje presoje sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji izdelan Dodatek k

poročilo o vplivih na okolje: Presoja sprejemljivosti vplivov rekonstrukcije prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32, R34 na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja, ki ga je dne 8. 5. 2014 izdelal Center za kartografijo favne in flore, Antoličičeva 1, 2204 Miklavž na Dravskem polju.

Naslovni organ je na podlagi proučitve navedene dokumentacije ugotovil, da nameravani poseg v času gradnje in v času obratovanja ob pravilni izvedbi omilitvenih ukrepov, navedenih v poročilu o vplivih na okolje, pogojev, navedenih v točki II./4. izreka tega okoljevarstvenega soglasja, in naravovarstvenem nadzoru ne bo imel bistvenih posledic za stanje populacij kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov (velikostni razred vpliva C oz. vpliva 4 po Pravilniku o presoji).

V drugem odstavku 39. člena Pravilnika o presoji je določeno, da se v primeru, ko se presoja sprejemljivosti posega v naravo izvede v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, šteje, da je z izdajo okoljevarstvenega soglasja izdano tudi naravovarstveno soglasje. Glede na navedeno je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Glede na to, da gre v obravnavanem primeru za gradnjo po predpisih o graditvi objektov, se pogoji, navedeni v izreku te odločbe, skladno s šestim odstavkom 61. člena ZVO-1 štejejo za projektne pogoje po predpisih o graditvi objektov.

V primeru, da bo prišlo do spremembe ali razširitve obsega posega, ki je že dovoljen, izveden ali v izvedbi tako, da zapade pod določila Uredbe, za katere je treba izvesti presajo vplivov na okolje, je treba izvesti novo presajo vplivov na okolje in pridobiti novo okoljevarstveno soglasje.

V skladu z osmim odstavkom 61. člena ZVO-1 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz IV. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07 in 65/08 in 8/10) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz V. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 47, Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1102 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,12 EUR. Upravno takso se plača v gotovini oziroma z elektronskim denarjem ali drugim veljavnim plačilnim instrumentom in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435415.

Postopek vodila:

Ana Kežele Abramovič
sekretarka

mag. Inga Turk
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti:

- pooblaščenca nosilca nameravanega posega, PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica - osebno (za: Plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana);

Poslati po 9. odstavku 61. člena ZVO-1 tudi:

- Inšpektoratu Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si),
- Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina – po elektronski pošti (obcina@ajdovscina.si),
- Občina Renče – Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga – po elektronski pošti (info@rence-vogrsko.si),
- Občina Šempeter – Vrtojba, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici - po elektronski pošti (info@sempeter-vrtojba.si),
- Občina Miren – Kostanjevica, Miren 137, 5291 Miren - po elektronski pošti (tajnistvo@miren-kostanjevica.si),
- Mestna občina Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, 5000 Nova Gorica - po elektronski pošti (mestna.obcina@nova-gorica.si).

